

Veerkracht

JAARVERSLAG 2020

tearfund

Een miljoen Rohingya leven in door prikkeldraad omheinde kampen in Cox's Bazar, Bangladesh. Op de voorzijde staat het portret van één van hen: Sayad (15).

Samen met z'n familie vluchtte hij uit Myanmar nadat in zijn dorp soldaten 's nachts eropuit gingen om mensen te vermoorden. De vlucht duurde zo'n vijf dagen. Ze trokken door de jungle, staken veel rivieren over en aten dagen niets. Inmiddels wonen ze al een paar jaar in een kamp in Cox's Bazar. Zijn grote hobby is voetbal en hij droomt ervan om net zo goed te worden als Cristiano Ronaldo. Daarom draagt Sayad zijn shirt.

De foto komt uit een expositie van portretten van Rohingya die in de zomer van 2020 in het Museum of Humanity werd gehouden.

tearfund

JAARVERSLAG 2020

2020

Een schilderij van de wereld

De documentaire over het Rijksmuseum in Amsterdam leerde mij hoe ik het beste een schilderij kan beschouwen. Een schilder toont zijn verhaal aan de hand van een beeld. En het beeld toont kleding, de omgeving, een bepaalde tijdsperiode en mensen die om wat voor reden de geschiedenis hebben gehaald. Dit jaarverslag werkt als een schilderij. We tonen dat perspectief zoals wij, Tearfund Nederland, het jaar 2020 hebben beleefd. En laat dit nu een heel opmerkelijk jaar zijn binnen de geschiedenis. Niet snel zal de tijd het verhaal van 2020 herhalen.

Wat is er ontzettend veel gebeurd. Er waren natuurrampen die onder druk van de toenemende klimaatveranderingen ontstonden. We hielden onze adem in toen we kennismakten met COVID-19. Als een wild wiebelende staart van een hond zwaaide het zonder pardon door de gehele wereld. Ongeacht onze kleur of positie werden we geconfronteerd met kwetsbaarheid en angst. We konden ziek zijn zonder te weten of je bleef leven. Overal was de ziekte hetzelfde, alleen de locatie bepaalde wat die kwetsbaarheid met de mens deed.

Armoede en geweld stegen onder druk van frustratie en honger. Hoewel de hele wereld onder dezelfde druk leefde, werden de uitkomsten per land overduidelijk bepaald door de bestaande reserves. Bij diegene met weinig veerkracht, betekende dit een harde werkelijkheid.

Ongelijkheid

Onder druk van diezelfde ongelijkheid werd de dood van de Amerikaanse George Floyd in mei de bekende druppel. Het systeem van ongelijkheid werd niet langer meer verdragen en mensen stroomden in grote getale de straat op. Ook Amsterdam, Rotterdam en Den Haag stroomden vol met mensen die op anderhalve meter van elkaar hun weerzin uitten. Zwijgend en soms schreeuwend met eenzelfde boodschap: er is ongelijkheid, in systeem, in rechten

en in de economie. En wanneer we dit laten bestaan, worden de kansen van een bepaalde groep mensen alleen maar kleiner en de verhoudingen schever. Silence is violence! Diezelfde protesten waren er niet in de kwetsbare, laag economische landen. Die waren namelijk druk met overleven en het beslechten van binnenlandse conflicten. Of ze werden daarbij door de strenge overheidsmaatregelen beperkt. Geen scholing, geen internet en geen werk. In Dhaka, de hoofdstad van Bangladesh, zaten mensen maanden opgesloten in hun huizen. Of ze sliepen op straat omdat ze hun baan waren verloren en vanwege de lockdown niet naar hun eigen woonplaats konden terugreizen. Er ontstond voedseltekort door gesloten land- en provinciegrenzen. Conflicten laaiden op en vrouwen en kinderen verdroegen de gewelddadige gevolgen.

Ontsnapping

De kerk, zowel nationaal als internationaal, kreeg het door de lockdown moeilijk. De vaste traditie van kerkgang viel weg, maar de functie van een gemeenschap werd belangrijker dan ooit. Het normale contact bleek niet meer mogelijk en wereldwijd werd er gezocht naar andere manieren van verbinding. Er ontstonden nieuwe mogelijkheden en sommige onlinediensten trokken veel meer bezoekers dan reguliere.

De zomer was in Nederland tropisch warm. We hadden behoefte aan een positieve ontsnapping aan de overheidsmaatregelen en mensen trokken er massaal opuit. Op de camping en in het vakantiehuisje leek de ellende even wat verder weg. Tot de media de explosie in Beiroet toonden. Zwarte beelden, verwoeste huizen en veel slachtoffers. Een plek op de wereld die door de enorme toestroom van vluchtelingen uit Syrië al fragiel genoeg was, kreeg opnieuw een trauma te verwerken. En masse kwam er een stroom van financiën en noodhulp op gang. En tot slot in het najaar was daar Tigray. Een stille burgeroorlog in Ethiopië waar we door de internetafsluiting nauwelijks iets van meekregen. Tot het moment dat de belden van geweld en moord naar buiten kwamen. En wat voor beelden...

Eigen verhaal

Het schilderij van 2020 toont veel donkere beelden en silhouetten en hoopvol zou je het niet kunnen noemen. En toch, het zijn de mensen die op het schilderij staan die bepalen welke betekenis iedere gebeurtenis krijgt. Elk persoon op het doek heeft een eigen verhaal en de vraag is: hebben we daar oog voor? Zien we de 15-jarige Sayad, een rohingya die onder erbarmelijke omstandigheden woont in een vluchtelingenkamp in Bangladesh en wiens portret op de voorzijde van dit jaarverslag staat? En als we verder kijken naar het schilderij: wie stonden daar op de Dam te protesteren? Wie verloren er hun oogst door klimaatveranderingen en vanwege de lockdown? Deze vragen zijn cruciaal om je hart te laten raken en om niet te vervreemden. De crisis is niet het enige leed. Een tweede gevaar overvalt ons, namelijk: de vervreemding!

Vervreemding

Omgaan met de ellende waar we mee geconfronteerd worden, vraagt een bewuste keuze om niet toe te geven aan verdringing. Het vraagt om lef om onze ogen wijd open te houden voor de gevolgen en excessen. Als individu, maar ook als overheid. Over de hele wereld was er een neiging tot verdringing. Verdringing van ongelijke (medische) kansen en van het feit dat er een pandemie is. Wereldwijd creëerden natiën, rijk en arm, een eigen, gewenste werkelijkheid met eigen oplossingen. Verdringing geeft vervreemding, en vervreemding werkt (extra) polarisatie in de hand! In 2020 hebben we allemaal geleerd hoe collectieve eenzaamheid voelt. We werden ons bewust van de sterke behoefte aan elkaar. De vanzelfsprekendheid van een relatie viel weg en dat maakte het spannend, want het verbreken van de relatie met God, mens, schepping en

de omgeving zien wij bij Tearfund als de oorzaak van armoede en onrecht.

Relaties

Met alle gebrokenheid die in 2020 zichtbaar werd, zagen we ook een zoektocht naar hoop en support. We zagen dat mensen getrokken werden naar de kerk en naar de gemeenteleden. Daarom was (en is) die lokale gelovige gemeenschap ook zo belangrijk. Daar worden mensen gezien in hun kwetsbaarheid en leegte. Gemeenschap is het tegenovergestelde van vervreemding. God is ook het tegenovergestelde van vervreemding. Hij is relationeel. Tearfund ziet het heel bewust als opdracht om tegen elkaar te zeggen: ik zie jou! Vanuit het geloof dat God ons ziet! Altijd. En vanuit het belang om elkaar te zien.

‘NIET ALLEEN DE
CRISIS BENOEMEN ALS
GEBEURTENIS, MAAR DE
MENS DAARACHTER ZIEN,
DAT IS DE KUNST’

In een crisis heb je de ander en de Grote Ander nodig. Dat sterkt, troost en geeft veerkracht. Door en met elkaar moed houden. In relatie met Jezus die leeft, ook midden in de crisis. Met Zijn zorg, liefde en aandacht.

Niet alleen de crisis benoemen als gebeurtenis, maar de mens daarachter zien, dat is de kunst! Een mooi schilderij verbindt de gebeurtenis met de mens. In dit jaarverslag lees je verhalen, beschrijvingen en resultaten en zie je gezichten. We wensen jou daarmee meer duiding te geven bij het perspectief zoals wij de ander hebben gezien.

De bladzijde van de wereld werd omgeslagen. Het schilderij is gemaakt.

Minella van Bergeijk

Directeur Tearfund Nederland

Onze missie in deze wereld

- 8 Missie, visie en strategie
- 12 De wereld in 2020
- 14 Onze omgeving
- 16 Black Lives Matter
- 18 Onze resultaten in 2020
- 20 Doelstellingen voor 2021

Onze internationale projecten

- 24 Armoede bestrijden en onrecht tegengaan
- 26 Azië
- 30 De vlag kan uit in Cambodja en de Filipijnen
- 35 Midden-Oosten
- 38 Zuidelijk en Oost-Afrika
- 42 COVID-19: de allerarmsten lijden het meest
- 48 Oost- en Centraal-Afrika
- 52 Een nieuwe toekomst
- 56 Latijns-Amerika en de Cariben
- 58 Dat wat we hier doen, heeft impact op ver weg
- 60 Inspired Individuals
- 62 Gendergelijkheid & bescherming van kwetsbare groepen
- 64 Voedselzekerheid en levensonderhoud
- 66 Humanitaire hulp

Onze nationale projecten

- 70 Impact van onze keuzes en levensstijl
- 72 Onze projecten
- 74 Umoja: kerk met beide benen in de buurt
- 76 Veertigdagen kalender
- 78 Veerkracht in de Bijlmer
- 80 Tearfund in de media
- 82 Happiebox

Onze organisatie

- 86 Krachtig in het strijden tegen onrecht en armoede
- 88 Organisatiestructuur en -cultuur
- 91 Bestuur & Raad van Toezicht
- 94 Grote betrokkenheid in een bijzonder jaar
- 98 Onze ambassadeurs
- 101 Kwaliteitsbewaking & integriteit
- 104 Impact & Learning
- 107 Risico's en de maatregelen die we nemen
- 109 Samenwerken aan onze missie

Onze financiën

- 113 Balans
- 114 Resultaat
- 117 Kerncijfers
- 120 Toelichting op de staat van baten en lasten
- 127 Bezoldiging directie
- 128 Meerjarenoverzicht
- 130 Controleverklaring van accountant

1

Onze missie in deze wereld

Tearfund streeft naar een wereld waarin iedereen tot bloei komt. Wij geloven dat God de wereld ook met dat doel gemaakt heeft. Geïnspireerd door Zijn liefde zetten wij ons in om armoede en onrecht – alles wat mensen in hun bloei belemmert – uit te bannen.

Tot bloei komen

Werken vanuit onze christelijke identiteit is een eerste kenmerk van de wijze waarop wij ons voor een betere wereld inzetten. Een tweede kenmerk is dat onze aanpak gebaseerd is op de eigen mogelijkheden van mensen voor het verbeteren van hun levensstandaard. Als Tearfund willen wij hen ondersteunen in het ontdekken en ontwikkelen daarvan, ongeacht hun nationaliteit, etnische afkomst, sekse of religie.

MISSIE & VISIE

Armoede heeft betrekking op alle aspecten van het leven: het gaat niet alleen om economische of materiële noden, maar ook om sociale, ecologische en spirituele. Tearfund ziet gebroken relaties als de fundamentele oorzaak van armoede en deze gebroken relaties zijn op hun beurt het gevolg van de rebellie van de mens tegen God.

Gebrokenheid

Van een leven in heelheid ging de mensheid over naar een leven in gebrokenheid: een gebroken relatie met God, een beschadigd zelfbeeld, onrechtvaardige relaties tussen mensen onderling en uitbuiting van onze omgeving. Deze gebroken relaties kunnen ook leiden tot gebroken systemen, waardoor structurele problemen ontstaan zoals ongelijke machtsverhoudingen, corruptie en uitsluiting.

Gebroken relaties met onszelf, God, anderen en de omgeving leiden tot egoïsme, hebzucht, machteloosheid, onrecht, ongelijkheid, conflicten en rampen. Dit creëert verschillende vormen van armoede en wordt zichtbaar in mensen die niet genoeg inkomen hebben, lijden onder geweld of misbruik, en geen toegang hebben tot goed onderwijs en medische zorg of politieke vertegenwoordiging. Het wordt ook zichtbaar in mensen die onverschillig zijn, die zich niet in staat voelen om actie te ondernemen en verandering tot stand te brengen of die zich niet bewust zijn van de effecten van hun eigen keuzes op andere mensen en hun omgeving.

Holistische transformatie

De verandering die we willen zien, is dat individuen en gemeenschappen tot bloei komen in alle aspecten van hun leven: een holistische transformatie. Hierdoor zijn ze weerbaar en kunnen ze oplossingen bedenken en

toepassen om te voorzien in hun eigen behoeften en in die van mensen om hen heen. Het bewerkstelligen van deze transformatie gaat verder dan het voldoen aan basisbehoeften. Het stelt mensen in staat hun door God gegeven potentieel volledig waar te maken. Om holistische transformatie te creëren op alle terreinen van het leven en mensen werkelijk tot bloei te laten komen, zijn we van mening dat vier soorten relaties herstel nodig hebben.

Relatie met God

Dat mensen werkelijk tot bloei komen, hangt in de eerste plaats af van een herstelde en levende relatie met God door Jezus in de kracht van de Heilige Geest. Deze relatie is geen menselijke prestatie, maar een geschenk van God. We kunnen van onszelf en anderen houden omdat God ons eerst heeft liefgehad. We krijgen een beter zicht op onze rol in deze wereld.

Relatie met jezelf

Een herstelde relatie met jezelf betekent een herstelde relatie met je lichaam, ziel en geest. Hiervoor is een andere mindset nodig, namelijk: dat je je bewust bent van je identiteit in de ogen van God, erop vertrouwend dat Hij je liefheeft, dat je mag leven en werken tot Zijn eer. Je leert om je gaven en talenten te herkennen en je door God gegeven potentieel te realiseren om verandering tot stand te brengen. Een gezond zelfbeeld leidt tot beter eigen functioneren.

Relatie met anderen

Het hebben van vreedzame en vreugdevolle relaties met anderen is essentieel voor een holistische transformatie. Het gaat dan zowel om je relaties met degenen die dicht

bij je staan als je relaties met degenen met wie je geen directe affiniteit hebt. Wanneer deze relaties worden hersteld, gaan mensen liefdevol en gelijkwaardig met elkaar om. Ze zorgen voor elkaar in hun buurt en werken samen om hun situatie te verbeteren. Bij het herstel van de relatie met anderen gaat het ook over relaties met de lokale, nationale en internationale autoriteiten en met andere actoren in de maatschappij.

Relatie met onze omgeving

Ook de relatie met onze omgeving moet hersteld worden en dit vereist een goede zorg voor de natuur en de dieren om ons heen. Dan gaat het over de manier waarop we omgaan met lokale bronnen, zoals ecosystemen en biodiversiteit, maar ook over de wijze waarop we onze natuurlijke hulpbronnen beheren, zoals water, land, grondstoffen en lucht.

Theory of Change

De visie van holistische transformatie heeft Tearfund vastgelegd als Theory of Change. Deze theorie biedt een leidraad voor de strategie en planning van ons werk, het meten, begrijpen en bewijzen van de impact van ons werk en de communicatie over ons werk.

Onze Theory of Change is mede gebaseerd op de verschillende programmastrategieën en identiteitsdocumenten van de afgelopen jaren. Ook delen van beleidsdocumenten en onderzoeksrapporten van zusterorganisaties binnen de Tearfund Family komen erin terug, omdat de missie, visie en aanpak van hen nauw verbonden zijn met die van ons en we steeds nauwer met elkaar samenwerken.

ONZE DOELSTELLINGEN

Om onze visie te bereiken, willen we vier algemene organisatieresultaten uiteindelijk behalen:

- **Kerken zijn gemobiliseerd:** de kerk is geïnspireerd en toegerust om haar rol te pakken in de verandering van gemeenschappen en de samenleving.
- **Gemeenschappen zijn getransformeerd:** dorpen en steden zijn weerbaar tegen (acute) noden en tegenslagen, werken aan vrede en eenheid en dragen bij aan een betere toekomst voor zichzelf en voor anderen.
- **Acute nood wordt direct gelenigd:** wanneer crises en rampen toeslaan en gemeenschapsstructuren en –mechanismen zijn aangetast.
- **De samenleving is veranderd:** systemen en beleid op sociaal, economisch, politiek en ecologisch terrein zijn gericht op het welzijn van alle mensen en zorgen voor toegang tot basisbehoeften, gelijkheid en duurzame groei.

STRATEGIE

Tearfund werkt aan drie soorten interventies om de vier doelstellingen te bereiken.

Humanitaire hulpverlening

In situaties van ontwrichting en groeiende onzekerheden werkt Tearfund aan humanitaire hulpverlening. We reageren op plotse-linge rampen en op langdurige crises, door de mens veroorzaakt en/of door de natuur. We richten ons daarbij op mensen die hulp het meest nodig hebben. Vanaf het begin van onze hulpverlening proberen we al te werken aan het opbouwen van weerbaarheid. Na de acute noodhulpfase verschuift onze aandacht naar herstel en wederopbouw.

Gemeenschapsontwikkeling

We streven ernaar veerkrachtige gemeenschappen in dorpen en steden op te bouwen die met eigen middelen en relaties verandering in hun omgeving kunnen brengen. We zijn erop gericht hen toe te rusten zodat zij in de toekomst meer zelfredzaam zijn. Bij gemeenschapsontwikkeling werkt Tearfund via nationaal en lokaal aanwezige christelijke partnerorganisaties. Deze partners van Tearfund zijn bekend met de context en situatie en hebben goede contacten met de kerken en sociale groepen in het gebied waarin ze werken.

Beïnvloeden en bepleiten

Voor duurzame verandering is het van belang om overheden, organisaties, personen in leidende posities en de publieke opinie de gewenste kant op te bewegen. Door onder meer campagnes en lobbywerk willen we beleid en opvattingen beïnvloeden en veranderen om onderliggende oorzaken van armoede en onrecht aan te pakken en sociale gerechtigheid te bevorderen. Op lokaal, nationaal en internationaal niveau zetten we ons daarvoor in. Ook mobiliseren we kerken en het maatschappelijk middenveld om op die manier aan verandering te werken.

AANDACHTSGEBIEDEN

Binnen ons werk op het gebied van humanitaire hulpverlening, gemeenschapsontwikkeling en beïnvloeden en bepleiten kiezen we drie specifieke aandachtsgebieden. Per project komen ze in meer of mindere mate tot uiting:

- Church & Community Transformation
- Ecologische en economische duurzaamheid
- Fragiele staten, systemen & lokale gemeenschappen

Deze drie gebieden krijgen focus binnen onze organisatiestrategie: we besteden er meer tijd en investeringen aan om blijvende veranderingen tot stand te brengen. Hoewel we deze aandachtsgebieden afzonderlijk benoemen, hebben we in de afgelopen jaren gezien dat ze elkaar overlappen en elkaar beïnvloeden.

Church & Community Transformation

De kerk heeft de Bijbelse opdracht om Gods liefde te delen. Zij laat deze liefde zien in daden van naastenliefde, in het werken aan ontwikkeling en in het vechten tegen onrecht. Tearfund heeft in de praktijk ervaren dat waar de kerk het als haar roeping ziet om zich in woord én daad in te zetten voor de mensen om haar heen, zij een krachtige motor van verandering is. Daarom stimuleren wij kerken en christelijke organisaties om zich samen met hun omgeving in te zetten voor de ontwikkeling van de gemeenschap. Deze aanpak wordt Church & Community Transformation (CCT) genoemd en is het hart van Tearfund. Aan de hand van Bijbelstudies en trainingen ontdekken mensen hoe waardevol ze zijn en wat ze zelf kunnen doen met de middelen die ze hebben. Ze gaan met andere ogen naar zichzelf, elkaar en hun omgeving kijken en worden zich bewust van hun rol en mogelijkheden in het brengen van verandering. Het zorgt voor een vernieuwde mindset en tegelijk krijgen mensen door de trainingen ook de vaardigheden en tools om actie te ondernemen. Als de verantwoordelijkheid voor verandering bij de mensen zelf ligt, is die verandering duurzaam en voelen de mensen zich trots en vrij. Door samen te werken op allerlei niveaus worden de mogelijkheden voor duurzame verandering versterkt. Samen kijken ze welke hulpmiddelen in de eigen omgeving voorhanden zijn, samen inventariseren ze welke problemen aangepakt moeten worden en samen stellen ze plannen op om de problemen op te lossen. Niemand wordt uitgesloten op grond van bijvoorbeeld afkomst, religie, geslacht of beperking. Op die manier realiseert de gemeenschap als geheel haar volle potentieel en dat sluit naadloos aan bij onze missie.

Ecologische & economische duurzaamheid

Binnen onze programma's richten we ons ook meer op ecologische en economische duurzaamheid. Een belangrijke reden is dat veel gemeenschappen waarmee we werken, te maken hebben met problemen rond klimaatverandering, verschraving van natuurlijke hulpbronnen en groeiende sociale en economische ongelijkheid. We streven naar een wereld waarin mensen zelf kunnen voorzien in hun basisbehoeften, zonder dat dit ten koste gaat van de natuur. We verlangen naar 'ecologische gerechtigheid' en een 'eerlijk economisch systeem', waardoor natuurlijke hulpbronnen op peil blijven en kwetsbare groepen niet buitengesloten worden. Daarom zetten we ons in voor een beweging van mensen die staan voor duurzaamheid. Dit doen we onder meer door bewustwordingscampagnes in Nederland en internationaal, lobbywerk onder beleidsbepalers en projecten waarin aandacht besteed wordt aan zorg voor de schepping en gelijke sociale en economische kansen. Ook hierbij verwachten we veel van lokale kerken en hun netwerken. Samen met hen willen we gehoor geven aan de Bijbelse opdracht van goed rentmeesterschap: verantwoord omgaan met wat ons in onze omgeving gegeven is.

Fragiele staten, systemen & lokale gemeenschappen

We werken steeds meer in fragiele situaties: gebieden die gekenmerkt worden door toenemende kwetsbaarheid en conflict. Bij ons werk in een fragiele context proberen we de onmiddellijke gevolgen van kwetsbaarheid te verzachten, terwijl we waar mogelijk de onderliggende oorzaken aanpakken om blijvende verandering teweeg te brengen.

Deze fragiele situaties worden gekenmerkt door:

- leiderschap dat vooral zichzelf dient, misbruik van macht en leiderschap waarbij anderen worden uitgebuit;
- een grote groep jongeren die weinig economische alternatieven hebben;
- een bevolking die vast zit in een vicieuze cirkel van trauma en conflict;
- een klimaat dat leidt tot uitputtend gebruik van natuurlijke bronnen en toenemende risico's op natuurrampen;
- een externe geopolitieke context die stabiliteit mede ondermijnt.

Waar we opereren in een fragiele context, willen we de oorzaken en oplossingen beter integreren in het ontwerp en de uitvoering van projecten.

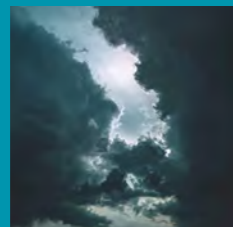
In hoofdstuk 2 geven we per land aan via welk aandachtsgebied(en) er hulp wordt verleend.

De wereld in 2020

Rohingya

Op 11 november 2019 startte Gambia een zaak bij het Internationaal Gerechtshof in Den Haag tegen Myanmar vanwege een genocide tegen de Rohingya. Op 23 januari beslist het Hof dat de Rohingya inderdaad het gevaar lopen slachtoffer te worden van een genocide.

Windstorm Ciara

Grote delen van Noord-Europa worden begin februari getroffen door de krachtige windstorm Ciara.

Pandemie

Op 27 februari doet het coronavirus ook zijn intrede in Nederland. Op 11 maart constateert de Wereldgezondheidsorganisatie de nieuwe pandemie COVID-19.

Black Lives Matter

Op 25 mei overlijdt de Afro-Amerikaanse George Floyd als gevolg van mishandeling door vier blanke politieagenten. Filmopnamen door omstanders worden online gezet en gaan viraal. Het zorgt voor een opleving van de Black Lives Matter-beweging en over de hele wereld wordt gedemonstreerd tegen politiegeweld.

Australië

Het Koning Leopoldgebergte in Australië wordt op 3 juli hernoemd tot Wunaamin-Miliwundi-gebergte, als gevolg van de Black Lives Matter-protesten die onder meer het zeer omstreden verleden van Leopold II in Congo opnieuw boven hebben gehaald.

Moria

Op het Griekse eiland Lesbos brandt op 9 september het vluchtelingenkamp Moria grotendeels af. Duizenden bewoners van het kamp worden geëvacueerd.

Boko Haram

Bij een aanval op een kostschool in het Nigeriaanse Kankara worden minstens driehonderd jongens ontvoerd. Enkele dagen later claimt Boko Haram de verantwoordelijkheid.

Ethiopië

In de noordelijke Ethiopische regio Tigray vallen honderden doden bij gevechten tussen het regeringsleger en opstandelingen.

JANUARI FEBRUARI MAART APRIL MEI JUNI JULI AUGUSTUS SEPTEMBER OKTOBER NOVEMBER DECEMBER

Corona

Op 24 januari wordt voor het eerst corona geconstateerd in Europa: in Frankrijk blijken drie mensen besmet met het virus. De uitbraak begon eind 2019 in het Chinese Wuhan.

Jakarta

Door zware regenval komen delen van de Indonesische hoofdstad Jakarta voor de tweede keer binnen een jaar tijd onder water te staan.

Sprinkhanenplaag

Een grote sprinkhanenplaag teistert de Hoorn van Afrika. De invasie van de alles etende insecten vindt plaats op het moment van het oogstseizoen. De geldende overheidsmaatregelen vanwege COVID-19 verhinderen de bestrijding.

Siberië

In de Siberische plaats Verchojansk wordt op 23 juni een temperatuur van 38 °C gemeten, de hoogste ooit binnen het Noordpoolgebied.

Beiroet

Op 4 augustus vindt er een explosie plaats in de haven van Beiroet. Het veroorzaakt een ramp die meer dan 200 doden en ruim 5.000 gewonden eist en groot-schalige schade door de hele stad aanricht. De huizen van meer dan 300.000 inwoners worden vernietigd of ernstig beschadigd.

Temperatuur

De gemiddelde temperatuur in De Bilt is 11,3 °C, een stijging van 0,6 °C ten opzichte van het langjarig gemiddelde in oktober.

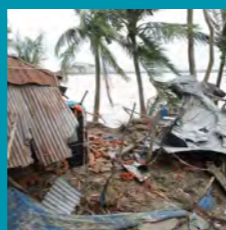
Huiselijk geweld

Het CBS maakt bekend dat 1,2 miljoen personen van 16 jaar en ouder in maart en april van dit jaar aangaven in de voorgaande 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van een vorm van huiselijk geweld.

Cycloon Amphan

In Bangladesh en het oosten van India vallen in mei meer dan 80 doden door de tropische cycloon Amphan.

Onze omgeving

2020 zal worden herinnerd als het jaar van COVID-19. De economische, sociale en gezondheids-crisis die COVID-19 heeft veroorzaakt, hebben onze veerkracht, doorzettingsvermogen, geloof en aanpassingsvermogen op de proef gesteld. Hoewel we nog niet weten in hoeverre COVID-19 het leven van mensen wereldwijd zal beïnvloeden, verwachten we dat deze crisis zich de komende jaren blijft manifesteren en dat we te maken blijven hebben met toegenomen onzekerheid op alle gebieden van het leven. Hoewel de impact van COVID-19 enorm is, zijn er ook andere wereldwijde trends geweest die de context waarin we actief zijn, hebben beïnvloed.

Armoede, honger en ongelijkheid

De extreme armoede is de afgelopen tien jaar afgenomen. De verwachting is dat COVID-19 deze trend omkeert en veel kwetsbare huishoudens weer in extreme armoede zal brengen. Het aantal mensen dat te maken heeft met honger en voedselonzekerheid neemt sinds 2014 elk jaar toe. Voedsel- en watersystemen staan onder druk van de klimaatverandering en bevolkingsdruk. De economische en sociale ongelijkheid is wereldwijd toegenomen en kwetsbare gemeenschappen worden hier het meest door getroffen.

Om armoede, honger en ongelijkheid aan te pakken, richten we ons op inclusieve ontwikkeling. Hieronder verstaan we het bieden van hulp en ondersteuning op basis van behoeften en gelijke toegang en kansen, door ons expliciet te richten op de meest kwetsbare groepen, ongeacht gender, religie of sociale klasse.

Natuurrampen en conflicten

Rampen als droogte, overstromingen, cyclonen of stormen worden versterkt door de blijvende klimaatverandering en door menselijke activiteiten als ontbossing en vervuiling. Humanitaire crises zijn daarnaast in toenemende mate het gevolg van gewelddadige conflicten. Er zijn toenemende onzekerheden, complexe politieke situaties, langdurige crises en geen of beperkte toegang tot noodhulpverlening. We streven ernaar om snel te reageren op humanitaire crises om noodsituaties het hoofd te kunnen bieden en om de diepere oorzaken aan te pakken.

Klimaatcrisis

De verwoestende en zichtbare gevolgen van de klimaatcrisis zijn onmiskenbaar en de reeds economisch en sociaal kwetsbare mensen worden hier het meest getroffen: beperkingen op het gebied van landbouw, afname van voedselzekerheid, toename van watertekorten, beschadigde infrastructuur, verlies van welvaart en toename van natuurrampen en conflicten.

We komen in actie om de ecologische en economische duurzaamheid te vergroten, zowel in Nederland als internationaal. Kwetsbare gemeenschappen worden toegerust om zich aan te passen aan de klimaatverandering en weerbaar te worden tegen de gevolgen van toekomstige rampen en crises.

Religie en kerk

De polarisatie, intolerantie en vijandigheid tussen religies zijn toegenomen. In sommige grote crises in de wereld is dit ook de basis van de conflicten. De sociale druk van en onzekerheid bij religieuze gemeenschappen is versterkt. Aan de andere kant zien overheden geloofsgemeenschappen en -leiders steeds meer als belangrijke actoren in sociale verandering, vreedstichting en verzoening. Tearfund zet haar netwerk in om individuen en kerken toe te rusten en aan te moedigen om verandering in hun eigen gemeenschap te brengen op het gebied van armoede en onrecht.

We willen bruggen slaan om relaties tussen mensen van alle overtuigingen te bevorderen in het kader van sociale rechtvaardigheid, bestaanszekerheid en gelijkheid.

Onze organisatorische context

De bovenstaande trends hebben ook invloed op onze eigen organisatie. COVID-19 heeft directe impact gehad op de Nederlandse economie in het algemeen, op bedrijven en specifiek op goede doelen die worden gefinancierd door de winsten van deze bedrijven. Onzekerheid op het gebied van werkgelegenheid en inkomen heeft onze achterban rechtstreeks getroffen. Dit heeft effect op de fondsenwervingscapaciteit van Tearfund. De onzekerheid is toegenomen en de budgetten voor ontwikkelingshulp vanuit de overheid staan onder druk. Deze twee belangrijke inkomstenstromen voor fondsenwerving staan onder druk. Door onze toegevoegde waarde te laten zien in ons werk en door goed relatiebeheer willen we warme contacten met onze trouwe achterban onderhouden.

Black Lives Matter

Wij geloven dat elk mens door God geschapen is naar Zijn beeld. Het karakter van God is zichtbaar in de veelkleurigheid en diversiteit van de schepping. Jezus keek al die mensen aan en zag geliefde zonen en dochters. Daarom is voor ons elke vorm van ongelijke behandeling, vooroordeel en racisme onacceptabel. Van welke afkomst, religie, klasse en huidskleur iemand ook is. Racisme leidt tot misstanden, ongelijkheid, armoede, onrecht, geweld en dood.

Wij verlangen naar meer moed om op te staan, om elke vorm van ongelijkheid aan te kaarten. Wij verlangen naar een Nederland waarin niemand zich meer bewust hoeft te zijn van huidskleur. Met een kerk die hierin positie neemt, zonder voorbehoud, in alle eerlijkheid en kwetsbaarheid. Die ook de muren tussen verschillende groepen mensen omverhaalt en hen samenbrengt.

Voor die nieuwe wereld, waar relaties in alle verscheidenheid het beeld van God weerspiegelen, zullen we ons blijven inzetten.

Onze resultaten in 2020

Aan de hand van een strategisch meerjarenplan 2018-2020 maakten we voor elk jaar een jaarplan. Hieronder ziet u op hoofdlijnen onze hoofddoelstellingen voor 2020 en in welke mate we deze gehaald hebben.

ORGANISATIEDOELSTELLINGEN		>90% gehaald	>50% gehaald	<50% gehaald
1	Versterken CCT-impact en -programma's			
1a	De kwaliteit, impact en bewijskracht van het CCT-programma versterken door zes onderzoeken	x		
1b	Het CCT-programma opschalen door innovatie en nieuwe initiatieven	x		
1c	Meer participatie als CCT-expert in fora intern, nationaal en internationaal	x		
2	Verdere focus in ons internationale portfolio door een minimumbesteding van 200.000 euro in focuslanden		x	
3	Geïntegreerde advocacy-aanpak			
3a	Toename van zichtbaarheid en het opbouwen van een netwerk rond lobby		x	
3b	Uitfaseren van de Resister-campagne	x		
3c	Uitbouwen van de Groene Kerken-actie	x		
4	Groei in impactmeting op onze interventie strategieën			
4a	Meerderheid van nationale en internationale projecten die succesvol met de verbeterde PME-procedure werkt	x		
4b	Bijdrage aan significant aantal onderzoeken en impactmetingen		x	
4c	Organiseren van interne en externe leersessies	x		
5	Verdere samenwerking met Tearfund Engeland			
5a	Vormen van een Center of Excellence voor EU-funding		x	
5b	Groei in het delen van resources	x		
5c	Gedeelde branding Tearfund Family	x		
6	Groei in inkomsten			
6a	Strategie institutionele fondsen	x		
6b	Stabiliteit inkomsten Nacht Zonder Dak			x
6c	Versterken Happietaria-programma		x	
6d	Nieuwe focus op bedrijven en stichtingen	x		

Toelichting:

- Sinds 2018 investeren we meer in het opschalen van ons werk via lokale kerken. Ook doen we bewust meer onderzoek om te leren over deze aanpak. CCT is immers het hart van onze organisatie. In 2020 konden we ondanks COVID-19 meewerken aan meerdere onderzoeken en publicaties over de rol van religieuze actoren, bijvoorbeeld in het kader van de pandemie. Ook organiseerden we zelf een bijeenkomst over de rol van lokale kerken in fragiele staten en waren we betrokken bij externe fora.
- In de focus die we eind 2018 hebben gebracht was een belangrijk ijkpunt om in alle negen landen minimaal 200.000 euro te besteden aan reguliere programma's. Voor 2020 stond dit gepland voor alle negen landen. Voor zeven van de negen landen is het gelukt. Voor Haïti zijn de toekenningen voor structurele projecten op 105.000 euro uitgekomen, voor Bangladesh op 180.000 euro. Vanwege minder beschikbare gelden hebben we voor deze landen helaas een bezuiniging moeten maken. Wel zijn voor beide landen nog speciale humanitaire hulpprojecten gericht op COVID-19 gestart.
- De Resister-campagne is afgerond en opgegaan in Veiligkerk.nl. Veiligkerk.nl helpt kerken om grensoverschrijdend gedrag binnen de kerk en huiselijk geweld te (h)erkennen, voorkomen en aan te pakken. Veiligkerk.nl is een initiatief van drie kerkelijke meldpunten in samenwerking met Tearfund. In 2020 zijn er 27 nieuwe groene kerken bijgekomen. In totaal zijn er nu 320 geloofsgemeenschappen aangesloten vanuit 17 verschillende denominaties, waaronder 17 moskeeën. In 2021 organiseren we weer het tweejaarlijkse event GroenGelovig.
- In 2020 is er gewerkt aan het verbeteren van de Planning, Monitoring en Evaluatie (PME) van onze projecten. De PME-procedures, -tools en -formats zijn herzien en medewerkers zijn getraind om de procedures samen met partnerorganisaties goed toe te passen in de internationale projecten. Ook is het gebruik van de online

PME-module verder geïntegreerd in de projecten. Door de maatregelen rondom COVID-19 konden er minder onderzoeken en impactmetingen worden uitgevoerd dan gepland.

Er zijn zes leersessies gehouden over het wetenschappelijk discours rondom religie en ontwikkelingssamenwerking. Ook zijn er zes leerfora gehouden waarin we cases uit ons werk bespraken om samen te leren van ons werk en onze expertise verder te ontwikkelen. Daarnaast hebben we een online leersessie georganiseerd voor collega-organisaties om de rol van kerken in fragiele contexten te bespreken aan de hand van onderzoek.

- De samenwerking met Tearfund Engeland is stevig verankerd op verschillende niveaus, werkterreinen en collega's, in fondsenwerving, impact & leren, internationale programma en kwaliteitssystemen. Bij institutionele fondsenwerving (IF) hebben wij het relatiebeheer met de EU overgenomen. Een nieuw IF-team is opgezet. We hebben kwaliteitskeurmerk voor ECHO, de noodhulpafdeling van de EU met succes verkregen (EU Humanitarian Partnership). We positioneren ons binnen de Tearfund Family en Integral Alliance voor ingang van aanvragen bij EU. In 2020 hebben we geen EU-fondsen ontvangen.
- Een strategie voor IF is opgesteld, met een ambitieuze groeidoelstelling. Een analyse op de resultaten van Nacht Zonder Dak over de afgelopen jaren is uitgevoerd. We hebben besloten met dit actiemodel te stoppen, o.a. in verband met te weinig groeiperspectief van de reguliere inkomsten. Het Happietaria-programma kende een moeilijk jaar, omdat door de lockdown er geen pop-up-restaurants geopend konden worden. Verschillende steden hebben aanpassingen doorgevoerd, waaronder het organiseren van afhaalmaaltijden. Ook hebben nieuwe studentensteden zich aangemeld, die in de toekomst willen deelnemen. Een hernieuwde aanpak richting bedrijven met de focus op partnerschappen en ondernemerscommunity heeft geresulteerd in nieuwe samenwerkingsverbanden.

Doelstellingen voor 2021

De doelstellingen voor dit jaar zijn geformuleerd en dragen bij aan het bereiken van zes strategische organisatie-hoofddoelstellingen van het Business Plan 2021-2023.

Deze meerjarendoelstellingen zijn:

1. het mobiliseren van een beweging van individuen en kerken om rechtvaardig en duurzaam te leven;
2. het versterken van de capaciteit van partnerorganisaties en kerken;
3. het bouwen aan de veerkracht van gemeenschappen bij natuurrampen en klimaatverandering;
4. het aanpakken van de grondoorzaken van kwetsbaarheid en conflict;
5. het verbeteren van inclusie en diversiteit in ons werk;
6. het vergroten van onze invloedssfeer als opinieleider en pleitbezorger.

Als afgeleide hebben we voor 2021 gekozen voor de volgende prioriteiten in de jaardoelstellingen:

- 1.1. het creëren en vergroten van meer bewustwording voor een rechtvaardig en duurzaam leven;
- 1.2. het verduidelijken naar onze particuliere achterban van de koppeling tussen geven en leven;
- 1.3. het toerusten van christenen en lokale kerken in Nederland om de impact van het geloof op hun eigen omgeving te vergroten.
- 2.1. het opschalen van de drie aandachtsgebieden van Tearfund: Church & Community Transformation, ecologische & economisch duurzaamheid en fragiele staten, systemen en lokale gemeenschappen;
- 2.2. het blijven verbeteren van de kwaliteitsborging en erkende standaarden in de internationale ontwikkelingssector;
- 3.1. het uitvoeren van projecten met internationale partnerorganisaties gericht op rampmanagement, ramppreventie en klimaatverandering;
- 3.2. het investeren in meer nationale en lokale netwerken van kerken en partnerorganisaties gericht op rampmanagement en ramppreventie;
- 4.1. het analyseren van de grondoorzaken van conflicten en kwetsbaarheid in internationale programma-interventies;
- 4.2. het vergroten van projecten gericht op het verschaffen van werk voor en inkomen voor jongeren in onze internationale portefeuille;
- 4.3. het vermeerderen van communicatie over de diepere oorzaken en complexiteit van de kwetsbaarheid en de negatieve omgevingsfactoren die ten grondslag liggen aan onrecht en armoede;
- 5.1. het ondersteunen van een beweging van grotere betrokkenheid van partnerorganisaties en kerken in besluitvorming van internationale programma's en het zichtbaar en hoorbaar maken van hun stem in (inter)nationale fora;
- 5.2. het versterken van Tearfund's eigen organisatiecultuur omtrent diversiteit en inclusie.
- 6.1. het in het publieke domein erkennen van de rol van religieuze actors in duurzame ontwikkeling en sociale gerechtigheid;
- 6.2. het uitbreiden van ons lobbywerk gericht op het belang van de rol van lokale kerken in het bestrijden van armoede en onrecht in relatie tot Tearfund's drie aandachtsgebieden.

2

Onze internationale projecten

Veerkracht. Het is één van de kwaliteitsstandaarden en uitgangspunt voor onze internationale programma's en projecten. We zijn toegewijd om mensen te helpen de risico's waarmee ze worden geconfronteerd te begrijpen, verminderen en beheren, en om de oorzaken van kwetsbaarheid aan te pakken.

Armoede bestrijden en onrecht tegengaan

Onze hulp behelst het ondersteunen van mensen en gemeenschappen bij het verbeteren van hun eigen levensonderhoud, het versterken van de sociale cohesie, het verbeteren van de toegang tot basisbehoeften en -diensten, het beheren van milieuhulpbronnen, het verminderen van het risico op rampen en het aanpassen aan klimaatveranderingen. Gezien de mate van armoede en onrecht in de vele gebieden waar we aanwezig zijn, is dit streven reeds een uitdaging. En toen kwam COVID-19.

Verschillende realiteiten

Eind 2020 verscheen het rapport 'Development Cooperation Report 2020: learning from crisis, building resilience' van OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling). In de samenvatting wordt kernachtig de algemene problematiek als gevolg van de pandemie omschreven:

"Het jaar 2020 zal altijd synoniem zijn met COVID-19 - zowel de pandemie als de wereldwijde gezondheids-, economische en sociale crises die het veroorzaakte. (...) Hoewel de voortgang van het wereldwijde ontwikkelingstraject al te traag was vóór de pandemie, is het nu omgekeerd. Meer dan 100 miljoen mensen zullen in extreme armoede terechtkomen en 270 miljoen mensen zullen dit jaar honger lijden. Sommigen schatten dat de crisis alle vooruitgang op het gebied van ontwikkeling in het afgelopen decennium zal afbreken. Voor veel van 's werelds meest armen en kwetsbaren is COVID-19 niet de belangrijkste bedreiging voor hun leven en middelen van bestaan. In plaats daarvan verergert de crisis reeds bestaande ongelijkheden tussen en binnen landen. Deze ongelijkheden hebben de verdeling en ernst van multidimensionale effecten gevormd, waardoor verschillende realiteiten zijn ontstaan. Alle problemen waarmee ontwikkelingssamenwerking vóór 2020 worstelde, lieten bevolkingsgroepen en landen onvoorbereid blootgesteld aan COVID-19."

Samen stappen zetten

Ons internationale programma kent de volgende aspecten:

- We brengen mensen bij elkaar om problemen te bespreken, oplossingen te zoeken en plannen te maken. We helpen mensen weer in zichzelf te geloven. We bieden een plek om samen te komen om eigen situaties aan elkaar voor te leggen en te kijken hoe we samen stappen kunnen zetten richting verbetering.
- We willen gemeenschapsbesef versterken. Wij geloven dat mensen door middel van gemeenschapsopbouw ook bouwen aan een betere toekomst voor alle families, mannen, vrouwen en kinderen.
- We proberen levens te verbeteren door sociaal en economisch werk gericht op de lokale gemeenschap. Daarbij bestuderen we de context waarin de mensen leven, voor een zo'n goed mogelijke interventie.
- We geloven in de waarde van samenwerken met lokale kerken en organisaties, en in hun potentieel om een positief verschil te maken in situaties van armoede, conflict en onrecht. In de landen waar we actief zijn, werken we altijd via lokale partners.
- We richten ons zowel op het ledigen van humanitaire nood en wederopbouw als op meer structurele ontwikkeling, inclusief het vergroten van weerstand tegen nieuwe bedreigingen.

Test voor veerkracht

In de gebieden waar we het afgelopen jaar werkzaam waren, is COVID-19 voor velen op zijn minst een terugslag

geweest, maar voor velen ook een levensbedreiging en een test voor veerkracht. We delen in dit hoofdstuk verhalen waarin mensen erin slagen zich te handhaven of zich verder te ontwikkelen. We zien dat de werkmethode van onze partners aanleiding gaven voor meer zelfstandig handelen, doordat de medewerkers van onze partners letterlijk op afstand zijn gekomen en de projecten minder bezoeken. Maar we zien ook grote stress, tegenslagen en achteruitgang. Het bepaalt ons er opnieuw bij dat ontwikkeling een langzaam en soms moeizaam verhaal is. We gaan niet vertellen dat alles vlotjes is verlopen. Het is niet overal een juichverhaal. Ondanks de inspanning is succes of uitkomst niet gegarandeerd. Het is een geleidelijk proces, beïnvloed door de omstandigheden die over ons heen komen. Het leert ons ook dat de uitdagingen vaak groter zijn dan het project waarvoor we verantwoordelijk zijn.

Verskil maken

Niettemin verliezen we de moed niet. We houden vol, gezien de opdracht die we onszelf stellen om armoede te bestrijden en onrecht tegen te gaan. We worden niet moede het goede te doen. We willen vastberadenheid, wilskracht en koersvastheid tonen. Door de verhalen die gedeeld worden in dit hoofdstuk mogen we zien dat we bijdragen hebben geleverd, die een verschil hebben gemaakt in de levens van mannen, vrouwen, kinderen, families en hele gemeenschappen.

Bangladesh

Bangladesh heeft ieder jaar weer te maken met natuurgeweld en overstromingen. Onze projecten in dit land zijn vooral gericht op werkgelegenheid, inkomstenwerving, rampenpreventie en rampenparaatheid. Samen met onze

lokale partners en kerken ondersteunden we in 2020 circa 21.700 meest kwetsbare mensen in risicovolle gemeenschappen met het starten van onder andere kleinschalige bedrijvigheid, veehouderij, organische landbouw en visserij.

Daarnaast ontwikkelden we samen met de gemeenschappen waarschuwingssystemen voor noodweer of overstromingen, waardoor men tijdig kan evacueren. Ook treffen mensen voorbereidingen om hun bezittingen te beschermen, zodat het leven na het natuurgeweld weer opgepakt kan worden. 144 kerken zijn ondersteund in het ontwikkelen van een visie op de ontwikkeling van de gemeenschappen en hun betekenisvolle rol daarin. De situatie van de Rohingya vluchtelingen in de kampen in en rond Cox's Bazar bleef uitermate zorgelijk. In 2020 hebben we circa 48.000 mensen bereikt met psychosociale hulp voor de verwerking van trauma's. Daarnaast is er gezorgd voor solarlampen zodat mensen in het donker nog veilig over straat kunnen. Samen met betaalde krachten uit het kamp verzorgden we de aanleg, het onderhoud, de reparatie, het schoonmaken en het legen van toiletunits.

Cambodja

De economische gevolgen van de lockdown in Cambodja zijn groot. Het land is afhankelijk van arbeidsmigranten die in Vietnam of Thailand werken en er is veel interne migratie van mensen die in de steden in fabrieken werken en hun gezin achterlaten op het platteland. Veel van die migratie is gestopt, waardoor inkomens wegvielen.

Tearfund is al enkele jaren bezig met een afbouwtraject in Cambodja. Veel van de trainingsactiviteiten met kerken zijn stap voor stap overgedragen aan een netwerk van lokale

organisaties en kerken. Doel was om de afhankelijkheid van buitenlandse financiering af te bouwen, zonder dat het werk stopt. In 2020 hebben we de laatste stap gezet in dit proces.

B

Indonesië

In 2020 had Indonesië te maken met overstromingen, aardbevingen, vulkaanuitbarstingen en COVID-19. Onze lokale partners hebben 155 kerken op Java, Sumatra, Sulawesi en Papua getraind om mensen in hun kracht te zetten en samen hun problemen met eigen mogelijkheden aan te pakken. Hiermee konden 10.600 personen worden bereikt.

Steeds meer kerken hebben een relatie kunnen opbouwen met hun dorp of wijk en werken gezamenlijk aan projecten zoals afvalverwerking, kleine bedrijven, spaargroepen en biologische landbouw. Daarnaast hebben we gewerkt aan de verdere wederopbouw van gemeenschappen in centraal-Sulawesi door het aanleggen van groentetuinen, opzetten van spaargroepen, verbeteren van de gezondheidszorg, financiële ondersteuning en programma's gericht op rampenpreventie. Samen met het netwerk van kerken en lokale organisaties - dat met hulp van Tearfund in 2016 is opgezet - worden kerken op Sulawesi nu getraind om zich samen met hun buurt- of dorpsgenoten voor te bereiden op en beter te kunnen herstellen van nieuwe natuurrampen.

India

Na jaren van economische groei zorgde COVID-19 vorig jaar voor een forse neergang in India. Omdat het land de derde economie van de wereld is en het tweede land qua bevolkingsaantal, raakte deze neergang miljoenen mensen. Mede hierdoor is het de verwachting dat zij terug zijn gevallen in

extreme armoede, of van 'midden-klasse' naar armoede. In India werken we aan gemeenschapsontwikkeling in sloppenwijken en in plattelandsgebieden. Daarnaast zijn in 2020 veel van de projecten gericht geweest op noodhulp. Alle partners gaven trainingen ter bestrijding van de gevolgen van COVID-19. Partners ACT en EHA zetten hun expertise in door trainingen te ontwikkelen rond psychosociale zorg en rond mensen met een beperking. We bereikten zo meer dan 6.000 mensen. We werken in

India steeds meer via de lokale kracht van kerkelijke denominaties en lokale organisaties. Door COVID-19 is veel van die kracht ook zichtbaar geworden: tientallen kerken en gemeenschappen die eerder getraind zijn konden met eigen middelen reageren op de lockdown en de economische gevolgen, bijvoorbeeld door voedselhulp en onderdak voor mensen die door de lockdown ontheemd raakten, psychosociale ondersteuning voor gezinnen en voorlichting over COVID-19.

Filipijnen

De Filipijnen kennen een scherpe tegenstelling tussen arm en rijk. Er is sprake van een kleine, rijke elite en een groot arm deel van de bevolking dat veelal onder het bestaansminimum leeft. Die kleine groep heeft zowel op economisch als op politiek gebied de touwtjes in handen. Daarnaast is het land zeer gevoelig voor aardbevingen en tyfoons.

COVID-19 trof de Filipijnen zwaar met meer dan 11.000 doden. De lockdown

zorgde er ook voor dat veel mensen hun werk of een groot deel van hun inkomen verloren, waardoor ze vaak geen eten en andere levensbehoeften meer konden betalen.

In november trof Goni, een van de zwaarste tyfoons ooit gemeten, de Filipijnen. Meer dan zestig doden vielen er te betreuren en de autoriteiten lieten bijna een miljoen inwoners evacueren. Via onze lokale partner konden we eten en cash bieden aan 1.000 zwaar getroffen gezinnen. Sinds 2017 zijn twaalf kerken getraind om samen met dorpsgenoten verder te werken aan de ontwikkeling van hun dorp. In 2020 kon dit project worden afgerond.

Nepal

In Nepal hebben we in 2020 gewerkt aan levensonderhoud, inkomensverwerving en plattelandsontwikkeling. O.a. door overdracht van landbouwkennis, het tegengaan van ontbossing en aanleggen van irrigatiekanalen is er bijgedragen aan het beperken van de impact van natuurrampen als aardbevingen, overstromingen en droogte. Ook het voorkomen van mensenhandel is een belangrijke focus.

De lockdown als gevolg van COVID-19 duurde meerdere maanden en had een enorme impact op de bevolking en de voortgang van onze projecten. In juni riep de overheid een officiële 'State of Public Health Emergency' uit. Er werd een nationaal actieplan ontwikkeld waarbij met name (i)ngo's werden opgeroepen om noodhulp te verlenen. Onze drie lokale partners hebben hun reguliere programma (tijdelijk) aangepast door noodhulp te verlenen. In de eerste maanden (vanaf mei 2020) werden er voedselpakketten uitgedeeld en werd er hygiënetraining gegeven. De voedselpakketten bestonden uit rijst, linzen, suiker, zout en olie. Daarnaast ontvingen de huishoudens ook zeep. Later in het jaar zijn de activiteiten weer meer gericht op het landbouwontwikkeling.

De vlag kan uit in Cambodja en de Filipijnen

In 2020 is ons werk in Cambodja en de Filipijnen beëindigd. We zijn in beide landen op het punt gekomen dat wij niet meer nodig zijn omdat we de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in een nieuwe manier van werken.

Cambodja is een land in Zuidoost-Azië met bijna 17 miljoen mensen. Het is een mooi land, maar ook een land dat oorlogen heeft meegemaakt, waardoor veel verwoest is. In de jaren negentig kwam er vrede en daarmee ook ruimte voor herstel. 'Tien jaar geleden stelde een collega een schokkende en revolutionaire vraag aan de partnerorganisaties: wanneer kunnen wij weg?' vertelt Matthijs van Pijkeren, projectleider Azië. 'Eerst dachten de Cambodjanen dat ze zonder buitenlandse fondsen niet zouden kunnen overleven, maar er kwam een omslag in hun denken. Ze zeiden: we moeten zorgen dat wij zonder het buitenland kunnen rondkomen.'

Verandering mindset

In 2011 besloot Tearfund haar strategie te wijzigen en meer te focussen op samenwerkingen met lokale organisaties, kerkelijke netwerken, bijbelscholen en andere instituten. 'De kerk is met de gemeenschap op zoek gegaan hoe ze haar eigen problemen met eigen middelen kan aanpakken. Dat was een nieuwe manier van denken, ook voor ons. Daar zien we nu de vruchten van. Verandering kost tijd, maar als je loopt in het tempo van de gemeenschap, de kerk en de mensen erbij betreft, dan merk je verandering in de mindset en wordt het duurzaam. Er is een internationale beweging van kerken met mensen die deze aanpak hebben ontdekt en blijven toepassen. Zij gaan daar verder mee, ook zonder onze financiële steun. Onze rol is om het netwerk in Cambodja te verbinden aan wat er elders in de regio gebeurt, bijvoorbeeld in Indonesië. Natuurlijk zullen we actief zijn als er een ramp gebeurt, maar voor de rest gaat het prima zonder ons.'

Werken aan ontwikkeling

Dat geldt net zo voor de Filipijnen, waar regelmatig tyfoons over de eilanden razen. Begin november raasde Goni nog over het land, de krachtigste tyfoon sinds Haiyan die in november 2013 meer dan 6.300 mensen doodde. 'We hebben destijds veel noodhulp geboden in de getroffen gebieden zoals Oost-Samar', vertelt Fennelien Stal, projectleider Filipijnen. 'Na de eerste fase van noodhulp, kijken we altijd hoe we de kerken bij de wederopbouw kunnen betrekken. Dat is na Haiyan ook gebeurd. De kerken op het platteland zijn aan de slag gegaan om mensen in hun dorpen te helpen. Zij speelden een grote rol in het noodhulpprogramma.'

Sinds 2017 worden lokale kerken, organisaties en partners getraind om een bredere rol in de gemeenschap op te nemen. Inmiddels geldt dit voor twaalf kerken, waarvan zeven in de hoofdstad. 'In Manilla werken kerken vaak samen met mensen die in arme wijken wonen om met elkaar de problemen aan te pakken. De andere vijf kerken zijn gevestigd in Oost-Samar, waar tyfoon Haiyan veel schade aanbracht. Vanaf 2017 zijn ze getraind om samen met dorpsgenoten verder te werken aan de ontwikkeling van hun dorp. Zo kunnen zij zich zo goed mogelijk voorbereiden op nieuwe rampen.'

“Als er weer een storm
aankomt, zijn ze goed
voorbereid”

Veerkracht

Het mooie aan deze manier van werken is dat mensen zelf goed weten wat hun problemen zijn en wat nodig is om die op te lossen. Fennelien: 'Daardoor wordt het gedragen door de gemeenschap. Vanaf het begin is het meer een eigen project en kunnen ze het zelf verder brengen. We willen onze partner wel blijven ondersteunen. Begin volgend jaar gaan we met hen kijken wat zij als organisatie nog meer kunnen verbeteren om snel en effectief op grote rampen te kunnen anticiperen. Als er weer een enorme storm aankomt, dan zijn ze goed voorbereid om samen met de kerkpartners in actie te komen.' Fennelien is onder de indruk van de veerkracht van de mensen die ze heeft ontmoet in de Filipijnen. 'Ze hebben zoveel meegemaakt en lijken gewend aan de vele stormen. Ze weten dat ze veel kunnen verliezen en bereiden zich voor als er een tyfoon nadert. Wij zijn hier snel van de leg, als het bijvoorbeeld sneeuwt. De mensen die ik daar heb gesproken, raken niet moedeloos door de rampen. Ze zetten hun schouders eronder, ze helpen elkaar en ze vertrouwen op God.'

Azië

543 BETROKKEN KERKEN

104.376 BEREIKTE MENSEN

PROJECT	PARTNERORGANISATIE	TOEGEKEND BEDRAG
BANGLADESH		
• Rampenpreventie, levensonderhoud en CCT	Baptist Aid Bangladesh	48.000
• COVID-19 noodhulp	Diverse partners	37.500
• Acute noodhulp aan Rohingya vluchtelingen, fase 3, en COVID-19 optopping	CCDB	41.364
• Levensonderhoud, rampenpreventie en CCT	CCDB	60.000
• Levensonderhoud, rampenpreventie en CCT	Shalom	56.000
• CCT training aan partnerorganisaties	Tearfund Engeland	16.000
CAMBODJA		
• Sociale en economische ontwikkeling en CCT	ICC	16.000
FILIPIJNEN		
• Acute noodhulp na orkaan Goni	Philrads	20.000
• CCT, rampenpreventie en levensonderhoud	Lingap	16.540
INDIA		
• Wijkopbouw en CCT in Mumbai	ACT	50.000
• Sociale en economische ontwikkeling en CCT	EFICOR	10.000
• Sociale en economische ontwikkeling en CCT	EFICOR	16.000
• Bewustwording en betrekken van mensen met een handicap	EHA	12.000
• Onderzoek inclusieve ontwikkeling	EHA	20.000
• Plattelandsontwikkeling in Korean block en Shamkargarh en CCT	Stewards' Trust	26.000
INDONESIË		
• COVID-19 noodhulp	Yakkum Emergency Unit	36.000
• Capaciteitsopbouw t.b.v. beleid, procedures en systemen	Yakkum Emergency Unit	10.500
• Capaciteitsopbouw CCT	Yayasan Sion	38.296
• Netwerk t.b.v. rampenpreventie	Yayasan Sion	12.350
• Wederopbouw na tsunami Sulawesi: voedselzekerheid, levensonderhoud, gezondheidszorg, rampenpreventie, slottoekenning fase 2	Yayasan Fondasi Hidup	13.675
• Rampenpreventie na tsunami Sulawesi, fase 3	Yayasan Fondasi Hidup	53.663
NEPAL		
• Anti trafficking, bestrijden mensenhandel	ETSC	60.000
• Plattelandsontwikkeling en CCT	Sagoal	46.441
• Plattelandsontwikkeling en CCT	Tearfund Engeland	54.122
• Levensonderhoud, training en toerusting in rampenpreventie	UMN	44.000

BEVINDINGEN IN 2020

- Door COVID-19 moesten onze plannen al vroeg in het jaar worden aangepast of uitgesteld. Veel van onze partners bleken in staat om snel te schakelen. Deels door reguliere projecten om te zetten in noodhulp en deels door COVID-19 te integreren in hun activiteiten.
- We hebben nieuwe projecten gericht op noodhulp rond COVID-19 kunnen doen in Bangladesh en Indonesië. Ook hier bleek dat partners snel schakelden en dat wij in staat waren, met steun van onze achterban, hier snel fondsen voor beschikbaar te stellen.
- De afgelopen jaren hebben we veel kerken getraind in het aanboren van de eigen mogelijkheden. Veel van deze kerken pasten dat toe in de lockdown en in de economische crisis als gevolg van de pandemie. Op eigen initiatief en met eigen middelen zorgden ze lokaal voor noodhulp en voor psychische en pastorale steun.
- Onze partner in Mumbai, India, kon zijn expertise rond traumaverwerking en het voorkomen van misbruik toepassen op verschillende nieuwe manieren. In samenwerking met de overheid werd een hulplijn rond misbruik opgezet en tientallen kerken werden getraind op het gebied van psychische en pastorale zorg.
- Onze steun aan partners en projecten in Cambodja en de Filipijnen is in 2020 afgerond. We hebben geleerd dat het mogelijk is om ons werk over te dragen aan kerken en organisaties die niet van ons geld afhankelijk zijn.

PLANNEN VOOR 2021

- In 2021 ronden we in India een project af gericht op inclusie van de meest kwetsbare mensen. We nemen de lessen mee naar ons werk via kerken in India en daarbuiten.
- We starten, na intensieve fondsenwerving in 2020, een nieuw noodhulpproject voor de Rohingya vluchtelingen in Bangladesh.
- Sinds de tsunami in 2018 in Sulawesi, Indonesië, werken we met kerken en christelijke organisaties aan noodhulp en wederopbouw. Samen met hen willen we in 2021 terugkijken en leren hoe kerken een sterkere rol kunnen krijgen in het voorkomen van en reageren op natuurrampen.
- Lerend van de goede resultaten in Indonesië willen we ook in Nepal en Bangladesh onderzoeken hoe kerken en christelijke organisaties kunnen samenwerken in de voorbereiding op rampen.

Libanon

Op 4 augustus 2020 vond een enorme explosie plaats in het havengebied van de Libanese hoofdstad Beiroet. De ontploffing werd veroorzaakt door 2750 ton ammoniumnitraat dat al zes jaar opgeslagen lag in de haven. Zo'n 300.000 mensen werden getroffen en tienduizenden huizen werden onbewoonbaar. Officieel zijn meer dan 200 mensen om het leven gekomen en vielen er duizenden gewonden.

Libanon kampte al met een diepe crisis, financieel, economisch, politiek en humanitair. Net als in vele andere landen veroorzaakte COVID-19 een crisis bovenop andere grote spanningen en moeilijkheden in het land. Door de burgeroorlog in Syrië heeft Libanon één van de grootste aantallen vluchtelingen per hoofd van de bevolking in de wereld, waaronder veel Syrische. Zij leven in extreme armoede en onder onacceptabele en gevaarlijke omstandigheden.

In de eerste twee maanden na de explosie lag het accent op tijdelijke opvang van gezinnen, het uitdelen van warme maaltijden en psychosociale hulpverlening. Vanaf oktober is er begonnen aan een nieuwe fase. Via een netwerk van meer dan 20 lokale kerken konden hygiënekits en winterartikelen worden uitgedeeld aan circa 8.650 mensen (incl. vluchtelingen en migranten) in Beiroet, Bekaa, de berg Libanon en in de noordelijke gouvernementen.

De hygiënekits helpen de overdracht van COVID-19 te voorkomen en bevatten onder meer bleekmiddel, zeep, handreinigingsmiddel, allesreiniger, waspoeder, poetsdoeken, rubberen handschoenen, maskers en een COVID-19 preventiefolder. De winterartikelen zorgen voor warmte en bescherming tegen de kou tijdens de winterseizoenen en bestonden o.a. uit dekens, matrassen, jassen, kachels en subsidie voor brandstof. Deze hulp was een aanvulling op de uitgebreide voedselhulp van MERATH in het grotere gebied rond Beiroet en de lopende voedselhulpprogramma's in het hele land.

Syrië

Volgens een schatting van de Verenigde Naties hadden in 2020 11,1 miljoen mensen in Syrië humanitaire hulp nodig, 4,7 miljoen daarvan verkeerden in acute nood. 6,1 miljoen mensen zijn ontheemd en het overgrote deel vluchtte naar omliggende landen. Scholen, watervoorzieningsystemen en huisvesting zijn op grote schaal beschadigd. Na tien jaar oorlog is de capaciteit van de ziekenhuizen en het gezondheidssysteem in het land minimaal. Dit gaat niet alleen over beschikbare infrastructuur en medicijnen, maar ook over het aantal bekwame dokters. In gebieden waar de vijandelijkheden zijn afgenomen, blijft het leven een dagelijkse strijd vanwege de beperkte toegang tot basisdiensten, levensonderhoud en toeneemende financiële problemen.

Economische neergang

Op 30 maart 2020 werd het eerste sterfgeval als gevolg van COVID-19 vastgesteld in Syrië. Toen het virus zich snel verder verspreidde in het land stelde de overheid verschillende maatregelen voor. Er konden slechts enkele testcentra worden opgezet en de registratie van het aantal mensen dat besmet is, is minimaal. Als gevolg van de maatregelen gingen de prijzen van levensmiddelen meer dan 100% omhoog. Naar schatting leeft meer dan tachtig procent van de bevolking onder de armoedegrens. De economische neergang zal het herstel van het land verder vertragen en velen nog kwetsbaarder maken.

COVID-19 betekende voor onze projecten dat goedkeuringen op zich lieten wachten en moesten worden uitgesteld. Vrijwel alle projecten hadden te lijden onder vertraging omdat medewerkers van partnerorganisaties een voor een getroffen werden door het virus.

Wederopbouw

Tearfund verleende in 2020 hulp bij de wederopbouw door o.a. reparatie van woningen. Tenminste 360 mensen zijn ondersteund op het gebied van duurzame landbouw zodat ze weer in het levensonderhoud van hun gezin kunnen voorzien en kunnen bijdragen aan de opbouw van hun dorpen. 550 mensen zijn geholpen met bijhouden en het opbouwen van hun veestapel.

1.500 jongeren van 13-17 jaar die in detentiecentra verblijven, ontvingen noodzakelijke middelen zoals voedsel, kleding, zeep en maandverband. Er is gewerkt aan het lokaliseren van de families van de jongeren om hen te informeren over de rechten van hun kinderen en hun verblijfplaats. Dit heeft als doel het aantal bezoeken aan de jongeren en het contact dat zij met hun verzorgers hebben te behouden of te vergroten. De jongeren krijgen ook psychosociale hulp door middel van creatieve therapie.

In Homs (een stad in het westen) konden we 20 huizen repareren dankzij de financiële steun van verschillende Nederlandse bouwbedrijven. In vier grote steden volgden 95 mensen een vaktraining en op die manier werden zij geholpen bij het opzetten van een eigen bedrijfje.

Midden-Oosten

16 BETROKKEN KERKEN

10.153 BEREIKTE MENSEN

PROJECT	PARTNERORGANISATIE	TOEGEKEND BEDRAG
LIBANON		
• Acute noodhulp Beiroet en omstreken: voedsel, hygiëne, huishoudelijke goederen	Merath	245.000
• Acute noodhulp Beiroet en omstreken: reparatie huizen	Tabitha	30.000
SYRIË		
• Wederopbouw: huisvesting	Merath	45.450
• Wederopbouw: beroepstraining	Merath	69.751
• Landbouwinputs en training	Merath	130.000
• Watervoorzieningen voor vluchtelingen	EPDC	45.000
• Ondersteuning alleenstaande jongeren in opvanghuizen	SSSD	25.000

BEVINDINGEN IN 2020

- Libanon was een van de eerste landen die begin maart 2020 op slot gingen vanwege COVID-19. Gezien de sterke banden met Syrië, zorgde dit voor veel vertraging in de implementatie van onze projecten in Syrië.
- COVID-19 heeft de (economische) situatie in zowel Syrië als Libanon enorm verslechterd. Humanitaire hulp in Syrië is waarschijnlijk langer nodig dan verwacht werd aan het begin van het jaar 2020 en de wederopbouw kwam langzamer op gang.
- Vanwege COVID-19 was er ook vertraging bij het verkrijgen van toestemming bij instanties en lokale overheden voor het starten van projecten in Syrië, zoals een project gericht op watervoorziening. Ook was het voor het expat personeel van Tearfund Syrië moeilijk om het land te bezoeken, projecten te monitoren en partnerorganisaties te trainen.

PLANNEN VOOR 2021

- In 2021 zal Tearfund zich in Syrië richten op noodhulp waar nodig, CCT, psychosociale projecten, herbouw van huizen en landbouwondersteuning. Ook zal er verdere hulp geboden worden aan de meest kwetsbare gezinnen die getroffen zijn door de explosie in Beiroet in augustus 2020. De projecten worden in nauwe samenwerking met lokale kerken uitgevoerd.
- Tearfund heeft een aantal aanvragen gedaan bij grote institutionele donoren voor het werk in Syrië. Daarnaast zal in 2021 het project JISRA worden gestart, onder andere in Irak. JISRA is een internationaal en interreligieus consortium waaraan Tearfund deelneemt, gericht op het herstel van (verdeelde) gemeenschappen. Het project wordt mede ondersteund door het ministerie van Buitenlandse Zaken.
- In samenwerking met Tearfund Syrië zullen we zoeken naar manieren om met kerkleiders te werken in de Midden-Oosten-regio. Doel is om onderlinge relaties te leggen tussen kerkleiders, in de brede oecumene. Hiertoe zullen retreats worden georganiseerd waarbij ook aan psychosociale aspecten en trauma's aandacht wordt besteed.
- De vanwege COVID-19 uitgestelde evaluatie van de drie jaar ondersteuning aan (duurzame) landbouwprojecten in Syrië hopen we in 2021 uit te voeren.

Mozambique

In maart 2019 werd Mozambique getroffen door orkaan Idai. Er kwamen grote noodhulpacties op gang en als follow-up hebben we in 2020 gewerkt aan verder herstel in de gebieden van Nhamatanda (centraal Mozambique), die het zwaarst getroffen waren. Het project was erop gericht om de voedselproductie weer op gang te brengen.

300 huishoudens (ongeveer 1.500 personen) konden we helpen bij het herstel van hun landbouwproductie na de orkaanschade. Deze families ontvingen training, landbouwmateriaal en nieuw zaaigoed. Twee beschadigde boorgaten in deze gemeenschap zijn weer volledig hersteld. Mozambique is net als andere landen hard getroffen door de maatregelen rondom COVID-19. Deze hadden vooral grote impact op de toch al kwetsbare groep mensen met kleine handeltjes. In het noorden van het land is daarnaast een gewelddadig conflict gaande door jihadistische milities. Als gevolg van de wreedheden tegen de plaatselijke bevolking is ook een grote vluchtelingenstroom op gang gekomen.

Zimbabwe

De kwetsbare economische situatie in Zimbabwe is in 2020 verslechterd; de lokale munteenheid daalde verder in waarde. Dat was extra moeilijk voor mensen die geen toegang hebben tot buitenlandse valuta. De lockdown als gevolg van COVID-19 had enorme impact op de toch al kwetsbare groep mensen die kleine handeltjes hadden langs de weg.

Met de partnerorganisatie FACT voeren we in twee gebieden een landbouwproject uit, waarbij de deelnemers deel worden van opgezette zelfhulpgroepen. Op één locatie wordt via zonne-energie elke dag water opgepompt om een grote gemeenschappelijke tuin te irrigeren. Hierdoor kunnen er nu verschillende gewassen per jaar verbouwd worden. De voedselzekerheid is bij de huishoudens verbeterd en extra inkomsten zijn gegenereerd door de verkoop van de groentes op de lokale markt. Samen met Tearfund Zimbabwe hebben we vanwege COVID-19 humanitaire hulp geboden aan 100 kwetsbare huishoudens gedurende acht maanden. Ook werden 57 kerkleiders ingezet om psychosociale hulp te verlenen aan vrouwen die met huiselijk en/of seksueel geweld te maken hebben.

Zuid-Afrika

Zuid-Afrika kent een grote economische en sociale ongelijkheid. Het arme deel van de bevolking heeft te maken met een laag opleidingsniveau, hoge werkloosheid, weinig voedselzekerheid, veel HIV-infecties en weinig kennis over hygiëne. Tearfund is actief in de provincie KwaZulu-Natal waar we ons richten op kwetsbare huishoudens. We werken aan het verbeteren van hun levensomstandigheden door training en onderwijs, bevordering van de landbouwproductie en kleinschalige, inkomen-genererende activiteiten. Door het faciliteren van zelfhulpgroepen die gezamenlijk sparen en onderling lenen, bouwen we aan zelfredzaamheid. Aan het eind van 2020 waren 770 families betrokken, georganiseerd in groepen van vijf leden. Onze lokale partner ACAT coachte organisaties en kerken in beter management en projectuitvoering gericht op plattelandsonwikkeling. Hieraan namen 95 mensen deel, 34 kerken zijn toegerust.

Samen met de Nederlandse stichting Sizanani investeerden we in het onderwijs en de training van jongeren en volwassenen in het district Nqutu. Er was zorgverlening voor HIV-patiënten en er kon voedsel worden uitgedeeld aan mensen die in nood zijn gekomen door de lockdown als gevolg van COVID-19.

Oeganda

Oeganda geldt al vele jaren als een stabiel land in de regio Oost-Afrika en er worden vele vluchtelingen uit DRC en Zuid-Soedan opgevangen. Het afgelopen jaar waren er regelmatig gewelddadigheden in de aanloop naar de verkiezingen van januari 2021. COVID-19 heeft het gezondheidssysteem overbelast maar vergeleken met westerse landen is het aantal sterfgevallen als gevolg van de pandemie laag gebleven.

Via onze partners konden we hulp bieden aan 1.200 huishoudens om hun inkomen te vergroten door verbeterde landbouw. Daarnaast ondersteunden we 50 zelfhulpgroepen (ca. 1.500 personen) in het sparen en het verkrijgen van kennis over de marktprijs van hun producten. Via een ander project in het zuidwesten is er gezorgd voor gezond en voldoende drinkwater voor ca. 1.100 mensen, en bescherming van de directe leefomgeving (bijv. tegen erosie bij kwetsbare hellingen).

Trinity is een van de personen die via het programma Inspired individuals door Tearfund wordt ondersteund. Hij is opgegroeid in een sloppenwijk in Kampala en op zijn 9e werd hij lid van een straatbende. De bendeleider daagde de groep uit om te stelen en bij een beroving werd de groep achtervolgd door de politie en gepakt. Een aantal leden werd gedood. Dit was een wake-up call voor Trinity. Hij ontvluchtte de groep en verborg zich onder een brug. Hij werd gevonden door een organisatie die zich inzette voor straatkinderen. Die bracht hem in aanraking met de kerk, bood hem onderwijs aan en de kans zich te ontwikkelen.

Zijn leven werd een succesverhaal van een kind dat de sloppenwijk ontvlucht. Maar hij voelde de roeping om iets terug te doen voor de mensen die nog steeds in de sloppenwijk leefden. Trinity heeft een organisatie opgericht die zich inzet voor onderwijs en training van de meest kwetsbare jongeren. Ze bieden jonge, alleenstaande moeders training, mentoring en een kleine lening zodat ze een bedrijfje kunnen opstarten en bieden kinderen de mogelijkheid om naar school te gaan.

TRINITY

Kenia

In Nairobi wonen circa twee miljoen mensen in sloppenwijken. Ze leven in omstandigheden waar water, sanitaire voorzieningen en elektriciteit schaars zijn. Er is groot risico op ziekten als tuberculose, dysenterie, buikgriep en hiv/aids. Onze lokale partner RIDA werkt met de meest kwetsbare groepen in de sloppenwijken van Nairobi.

Via drie lokale kerken werd vanwege COVID-19 extra noodhulp geboden aan 825 mensen in de vorm van voorlichting, het voorzien in zeep en schoon water en financiële ondersteuning. 100 kerkwerkers werden getraind in psychosociale en geestelijke ondersteuning. Ook ondersteunden we in 2020 een project voor 200 HIV-positieve mensen. Dit omvatte naast psychosociale hulpverlening ook training rondom voeding, gezondheid, economische zelfredzaamheid en doorverwijzingen naar

medische hulpinstanties. Er werden 205 nieuwe deelnemers toegevoegd aan het spaar- en leengroepenproject, die zo hun economische situatie verbeterden. Tearfund is haar samenwerking met RIDA aan het afbouwen. Dit betekent dat er extra geïnvesteerd is in het overdragen van de activiteiten naar lokale instanties en het verduurzamen van de resultaten en de opgebouwde kennis en kunde.

COVID-19: de allerarmsten lijden het meest in deze wereldwijde crisis

COVID-19 trof de hele wereld, maar in het bijzonder de meest kwetsbaren in arme landen als Zimbabwe. Via onze lokale partner FACT konden we ca. 4.000 personen voorlichting geven op het gebied van preventie. Van deze groep ontvingen 100 huishoudens (ca. 500 personen) voedselhulp met bakolie, maismeel, gedroogde vis en zout en twee pakketten met hygiënematerialen. Zij werden hiermee voor een periode van 8 maanden geholpen.

Zimbabwe telt 13 miljoen inwoners. In de periode van maart 2020 tot februari 2021 overleden officieel 1.400 personen als gevolg van COVID-19 en raakten 35.000 mensen besmet.

De noodhulp werd geboden via onze lokale partner Family Aids Caring Trust (FACT), een van de allereerste ngo's in Zimbabwe die concrete hulp bood ten tijde van de hiv/aids-pandemie eind jaren '80 en begin jaren '90. Hoewel dit nog steeds speelt in het land, is de focus de afgelopen jaren ook naar andere gebieden verschoven.

Wij spraken begin februari 2021 met Gertrude Shumba (directeur), Jenifer Tavengerwei (programmacoördinator) en Joseph Chakandinakira (projectleider en veldtrainer) naar aanleiding van de noodhulp die is geboden vanwege COVID-19.

Inflatie

'2020 was zwaar', begint Jenifer. 'We waren nog aan het herstellen van orkaan Idai die ons land in maart 2019 trof, toen COVID-19 kwam. De eerste golf in maart 2020 was zwaar maar de tweede die ons in november trof, bleek nog zwaarder. De cijfers laten zien dat het nu gelukkig weer de goede kant op gaat, maar er wordt ook gevreesd voor de derde golf. Daarnaast hebben we te maken gehad met onregelmatige regenval. We hadden perioden van extreme droogte en perioden van heftige regenval als gevolg van cyclonen. Idai was de ergste orkaan die we hebben meegemaakt, maar ook orkaan Eloise zorgde afgelopen januari nog voor veel overlast en heeft onze infrastructuur en gewassen verder beschadigd.'

'Met name voor de mensen die wonen op het platteland was het geen goed jaar', vult Joseph aan. 'De lockdown zorgde ervoor dat de onderlinge handel onmogelijk werd gemaakt. Bovendien is hun spaargeld in rook opgegaan omdat door de voortdurende inflatie de Zimbabweaanse munteenheid steeds minder waard is geworden. De Amerikaanse dollar is de afgelopen jaren de gangbare valuta, maar daar kunnen ze op het platteland nauwelijks aan komen.'

Zelfredzaam

Door de signalen die binnenkwamen via onder andere de kerken, kon in maart 2020 de situatie en de omvang van de nood als gevolg van COVID-19 goed en snel in kaart worden gebracht. Via flyers en radiostations werd er voorlichting gegeven om verdere verspreiding van het virus te voorkomen. Het netwerk van kerken werd hiervoor ingezet en zij hielpen ook bij de verdeling van de voedselpakketten en hygiënemiddelen.

“Veel mensen stonden voor het dilemma: óf sterven van de honger óf sterven door COVID-19.”

Ook binnen de gemeenschappen wordt gebouwd aan het versterken van netwerken en relaties. Joseph: 'Dat zie je bijvoorbeeld terug in de zelfhulpgroepen. We stimuleren deelnemers om samen te komen zodat ze sterker zijn en voor zichzelf en elkaar kunnen zorgen. Ze zijn werkzaam op diverse terreinen van de agrarische sector en dat voorziet hen zelf van voedsel, maar zorgt ook voor handel en dus extra inkomsten voor het huishouden. Op die manier zijn ze beter bestand tegen toekomstige tegenslagen. We streven ernaar dat ze straks zelfredzaam zijn.'

Gertrude: 'COVID-19 heeft daar helaas wel weer een grote impact op gehad. De zelfhulpgroepen konden door de lockdown niet samenkomen en het gezamenlijk sparen stond stil. Er vond geen onderlinge handel plaats, en het uitwisselen van informatie en het elkaar ondersteunen en bemoedigen werden belemmerd.'

Huiselijk en seksueel geweld

Een van de grote problemen in Zimbabwe is huiselijk en seksueel geweld als gevolg van een ongelijke verhouding tussen mannen en vrouwen. Doordat de meeste mensen vanwege de lockdown gedwongen thuiszitten, is hier een grotere voedingsbodem voor. Iets wat onderstreept wordt door het aantal meldingen. Gertrude: 'We hebben een telefonische hulplijn geopend en we ontvingen meer dan 6.000 meldingen in de periode van maart tot en met november. 20% betrof fysiek geweld, 80% seksueel geweld. In 90% van de gevallen was de dader een familielid of bekende van het slachtoffer. Andere cijfers laten bovendien een toename van het aantal tienerzwangerschappen zien.' 'Eén van de kerkleiders heeft op de radio actie gevoerd tegen dit probleem', vult Joseph aan. 'Hij noemde dat veel christenen teksten uit de Bijbel verkeerd interpreteren. Bijvoorbeeld als er staat 'vrouwen, wees uw man onderdanig' dan wordt dat zo opgevat alsof dat vrouwen minderwaardig zijn ten opzichte van de man. Dit soort misvattingen zitten diepgeworteld in de cultuur, ook onder christenen. Door bij kerkleiders hier bewustwording voor te creëren, hopen we dit huiselijk en seksueel geweld te kunnen bestrijden, hun impact op de gemeenschappen is groot.'

Dilemma

Trainingen met het oog op bewustwording van huiselijk en seksueel geweld en de opvang van en hulpverlening aan slachtoffers worden vaak via kerken georganiseerd, maar FACT werkt op dit gebied ook samen met de politie. Gertrude: 'Er zijn helaas maar weinig plekken waar slachtoffers fatsoenlijke hulpverlening kunnen krijgen, en meestal bestaat die dan uitsluitend uit fysieke, medische zorg. Het afgelopen jaar hebben we stappen kunnen zetten door politiemensen te trainen om met zorg met de slachtoffers om te gaan en ook oog te hebben voor het trauma dat het geweld heeft veroorzaakt.' Voor veel slachtoffers is het lastig om aangifte te doen omdat de dader meestal een bekende of familielid is, die vaak ook een van de kostwinners is. Het aangeven kan leiden tot arrestatie met als gevolg dat inkomsten verdwijnen, terwijl die inkomsten al onder druk staan. Dit is een groot dilemma waar de slachtoffers voor staan, boven op het trauma dat ze hebben. FACT heeft inmiddels twee opvanghuizen opgestart waar vrouwen in alle veiligheid terecht kunnen en psychosociale hulp en juridische steun krijgen.'

Ramp op ramp

De noodhulp vanuit Tearfund rond van COVID-19 wordt gecoördineerd door Martha Zonneveld. 'De problematiek rondom huiselijk en seksueel geweld zoals die speelt in Zimbabwe, kom je helaas in meerdere landen tegen. Het zit vaak geworteld in de cultuur en is versterkt door COVID-19. Het feit dat er in veel landen sprake is van ramp op ramp, zorgt ervoor dat de kwetsbaarheid hiervoor sterk toeneemt. Door mensen te voorzien van noodzakelijke voedselhulp, neemt de druk hierop enigszins af.' De impact van de pandemie verschilt per regio en heeft ook te maken met het handelen van de overheid. 'In Zimbabwe is er vrij vroeg begonnen met testen en het land ging al snel in lockdown. In andere Afrikaanse landen begon dit soms pas veel later en bleef de testcapaciteit minimaal. Daardoor ontstond er per land een onzeker beeld van het aantal besmettingen en overledenen. Aan de andere kant

'ER ZIJN HELAAS MAAR WEINIG PLEKKEN WAAR SLACHTOFFERS FATSOENLIJKE HULPVERLENING KUNNEN KRIJGEN'

hebben veel landen in Afrika een relatief jonge bevolking, waardoor er mogelijk minder vatbaarheid was voor het virus. Daarnaast zou het kunnen zijn dat het virus minder actief werd vanwege het tropische klimaat in veel Afrikaanse landen.'

Besmettingsrisico

In Bangladesh werd er vanuit de overheid vrij laat gereageerd. 'Vanuit onze partners kregen we wel degelijk signalen dat COVID-19 daar speelde, maar vanwege de economische impact werd de lockdown zo lang mogelijk uitgesteld. Toen de overheid die maatregel toch nam, ontstond er een groot drama. Veel dagloners in de steden raakten hun baan kwijt en gingen terug naar het dorp waar zij vandaan kwamen. Een flinke migratie kwam op gang, veelal te voet, want openbaar vervoer was ook stil komen te liggen. Eenmaal aangekomen in hun thuisdorp werden zij in veel gevallen door de gemeenschap gezien als een groot besmettingsrisico en bleken zij niet welkom. Veel mensen werden in deze situatie afhankelijk van voedselhulp. Andere verhalen uit bijvoorbeeld India laten zien dat veel mensen voor het dilemma stonden: óf sterven van de honger óf sterven door COVID-19.'

Vanuit Tearfund kon er snel geanticipeerd worden op de situaties in de landen waar we werken. We konden voedselhulp bieden en bewustwordingscampagnes starten om verdere verspreiding te voorkomen en mensen werden voorzien van elementaire levensbehoeften. 'We hebben extra noodhulp verleend in Nigeria, Zuid-Soedan, DRC, Ethiopië, Haïti, Zimbabwe, Kenia, Colombia, Indonesië en Bangladesh. Nagenoeg alle lokale partners hebben hun reguliere werk moeten aanpassen aan COVID-19. In veel landen kon de overheid niet voldoen aan de nood onder de bevolking en werden met name voedselhulp en bewustwordingscampagnes gedelegeerd aan de partners. Kerken hebben hierin een belangrijke rol gespeeld.'

Verlichting

In Nederland kunnen we ook niet om de impact van de pandemie heen. Hoewel de crisis veel mensen raakt, krijgen we vanuit de overheid op allerlei manieren steun aangeboden waardoor we een deel van de klap kunnen incasseren. In vergelijking met de landen waarin we als Tearfund werken is Nederland weerbaarder, zowel economisch als mentaal. 'Het is schrijnend om te zien dat het in deze wereldwijde crisis weer de allerarmsten zijn die het meest te lijden hebben. We zijn blij dat we met onze noodhulp-activiteiten voor een aantal van hen verlichting hebben kunnen brengen.'

Zuidelijk en Oost-Afrika

353 BETROKKEN KERKEN

29.859 BEREIKTE MENSEN

PROJECT	PARTNERORGANISATIE	TOEGEKEND BEDRAG
KENIA		
• Wijkopbouw in Mathare Valley (Nairobi) en CCT en COVID-19 noodhulp	RGC	64.650
MOZAMBIQUE		
• Wederopbouw landbouw in Nhamatanda district	Food for the Hungry	32.300
UEGANDA		
• Versterken agribusiness en marktontwikkeling voor kleine boeren in Teso regio – Amuria en Kalaki districten	CoU Teddo	in 2019
• Sesam agri-business en marktontwikkeling voor kleine boeren in Teso regio – Amuria district	CoU Teddo	49.175
• Bepreiden en beïnvloeden, voedselzekerheid	CoU Teddo	70.000
• Watervoorzieningen, voorlichting en hygiëne	Kigezi Diocese of CoU	60.000
• Voedselzekerheid en honingproductie in Karamoja	KIDEP	42.500
• Levensonderhoud en counseling voor vrouwen die slachtoffer zijn van geweld	Rahab House	40.000
• Sociale en economische ontwikkeling en CCT	SAO	15.000
TANZANIA		
• Opvang kwetsbare meisjes en jonge vrouwen	New Hope for Girls Organisation	9.722
ZIMBABWE		
• Landbouwonderwijs aan jongeren	Ebenezer farm	18.840
• Preventie hiv en aids, steun via schoolclubs	FACT	45.000
• Voedselzekerheid, levensonderhoud en CCT in Buhera en Chimanimani	FACT	117.400
• COVID-19 noodhulp	FACT	26.000
• CCT-training aan partnerorganisaties	Tearfund Engeland	30.000
• Disaster management training aan partnerorganisaties	Tearfund Engeland	25.000
ZUID-AFRIKA		
• Educatiemateriaal cursisten	ACAT	38.125
• Voedselzekerheid en kleinschalige bedrijvigheid in KwaZulu-Natal	ACAT	63.500
• Partnership, coaching en mentoring van lokale ngo's, incl. kosten evaluatie	ACAT	76.959
• Schoolbeurzen, volwasseneneducatie, inkomen-generende activiteiten, HIV/aids-preventie en zorg in Nqutu-district	SET en SiSA	83.103

BEVINDINGEN IN 2020

- COVID-19 is een extra schok in een reeds kwetsbare context in veel landen in deze regio. We hebben in Zimbabwe een extra noodhulpproject kunnen doen, in aanvulling op lopende projecten. Het blijft belangrijk om eigen middelen te mobiliseren en eigen talenten te gebruiken om een meer zelfredzame en veerkrachtige lokale gemeenschap te krijgen.
- In veel landen hebben huishoudens te maken met onzekerheid rond de toegang tot of productie van voedsel. We willen blijven investeren in projecten voor de verbetering van levensonderhoud door inkomen-genererende activiteiten, duurzame landbouw en micro-ondernemerschap.
- Landen als Oeganda en Zimbabwe hebben een jong demografisch profiel. De jeugd moet perspectief op werk en inkomen worden geboden, zowel voor de stabiliteit van de samenleving als voor hun eigen voldoening in het leven.
- Het klimaat, met name wat regen- en cycloonpatronen betreft, verandert. Er kunnen meer rampen plaatsvinden. Het versterken van de capaciteit van lokale hulpverleners is belangrijk voor een adequate reactie op nieuwe humanitaire crises.
- De aanpak met zelfhulpgroepen en spaar- en leengroepen blijft van essentieel belang voor kwetsbare mensen die via formele banken vrijwel geen toegang krijgen tot microkredieten.
- Twee tunnelkassen die bij Ebenezer Farm & College in Zimbabwe zijn geïntroduceerd, blijken bijzonder succesvol; met name in de winterperiode kan de Ebenezer Farm nu tomaten telen die vier keer de marktwaarde hebben ten opzichte van de zomerteelt.

PLANNEN VOOR 2021

- In Oeganda starten we met een partnerschap met Eco-Briks. Deze sociale onderneming creëert werkgelegenheid voor werkloze jongeren door hen in te zetten voor de inzameling van zwerfafval en plastic. Tevens draagt Eco-Briks bij aan de circulaire economie door nieuwe producten te maken uit het verzamelde plastic.
- In Noordoost-Oeganda gaan we onder de Karimojong-gemeenschap het bijenteelt- en honingproductieprogramma versterken, o.a. door de vorming van een geregistreerde coöperatie voor de boeren die gezamenlijk een grote schuur gaan bouwen.
- In Oeganda gaan we met onze partner TEDDO verder met het ontwikkelen van een landbouwprogramma met het gewas sesam. Daarbij worden de eerste stappen gezet om expertise van Nederlandse ondernemers te integreren in dit programma.
- In Zimbabwe starten we met een deskundigheidsbevorderingstraject met partnerorganisaties gericht op het verbeteren van rampenbeheer na het ontstaan van nieuwe humanitaire noden. Dat doen we door de aanstelling van een Humanitarian & Resilience Officer met Tearfund Zimbabwe.
- In Zimbabwe willen we een project met onze partner FACT opschalen. In de districten Buhera en Chimanimani zal zonne-energie gebruikt worden om irrigatiewater op te pompen. Zo kan de landbouwproductie verbeterd worden en daarmee ook de voedselzekerheid en het inkomen van de bevolking.

Zuid-Soedan

Zowel in 2019 als in 2020 werd Zuid-Soedan getroffen door grote overstromingen. Het werken in het land is moeizaam; er zijn veel conflicten, waardoor mensen niet in rust hun leven kunnen opbouwen. Onderwijs is van magere kwaliteit, zodat jonge mensen ook weinig kansen krijgen zich te ontwikkelen. Door de lockdown als gevolg van COVID-19 was verkeer met het buitenland bijna

onmogelijk. Goederen werden nog wel ingevoerd, maar prijzen zijn gestegen en allerlei kleinschalige activiteiten werden onmogelijk gemaakt.

In de eerste helft van het jaar is noodhulp geboden naar aanleiding van de overstromingen in Urur en Pochala. Het project richtte zich op voedsel, water en sanitaire voorziening en bereikte 34.500 personen.

Met een ander noodhulpproject konden we in Aweil Oost ca. 41.000 personen bereiken met voedsel, watervoorzie-

ning, hygiënevoorlichting (met het oog op preventie van COVID-19) en financiële bijstand. Een ander project is in 2020 opgeschaald om te reageren op de extra noden veroorzaakt door COVID 19.

In de districten Aweil Oost en Twic East is er geïnvesteerd in tien lokale kerken om hun impact in de eigen omgeving te vergroten. Activiteiten die daar onder andere door zijn ontstaan, zijn een lokale school voor straatkinderen en spaargroepen.

Nigeria

Al een lange tijd lijdt het noordoosten van Nigeria onder het conflict met Boko Haram. Dit is een belangrijke oorzaak voor de enorme voedselschaarste waar naar schatting 2,7 miljoen mensen mee te maken hebben. In een aantal regio's is de situatie zo ernstig dat als de situatie nog verder verslechtert, dit leidt tot een hongersnood.

De hulpverlening is gericht op voedselvoorziening door cashdistributies aan 8.102 mensen en op herstel van waterputten, waarbij 6.170 mensen toegang gekregen hebben tot veilig drinkwater. Daarnaast zijn er verschillende trainingen gegeven aan 1.317 vrouwen, jongeren en boeren om hen te ondersteunen in hun inkomensvoorzieningen.

We hebben in mei aanvullende fondsen gehad om specifiek noodhulp te bieden op COVID-19-preventie. Er is voorlichting op het gebied van hygiëne gegeven aan 21.043 mensen en meer dan 2.000 huishoudens ontvingen een pakket met artikelen met daarin onder meer een jerrycan en zeep.

Somalië

In 2020 werd Somalië geconfronteerd met een van de grootste sprinkhanenplagen in decennia. De sprinkhanen vernietigden het grootste gedeelte van de gewassen. COVID-19 verergerde de situatie, waardoor meer mensen in erbarmelijke omstandigheden terechtkwamen.

Ons project voorzag in geld voor o.a. voedsel en pakketten voor de landbouw met o.a. diverse klimaatbestendige gewassen en groentezaden. 800 kwetsbare huishoudens (4.800 personen) in getroffen dorpen in Awdal (in het noorden) konden hiermee worden geholpen. De huishoudens ontvingen ook vier keer een bedrag van 70 dollar om de periode van mei tot en met augustus goed door te kunnen komen. En er werd gewerkt aan de beperking van de effecten van de sprinkhanenplaag.

Onze hulp was ook gericht op het creëren van bewustwording rondom COVID-19 en verder konTearfund kon voorzien in handwasstations en zeep om de verspreiding van het virus te beperken.

Democratische Republiek Congo (DRC)

De Democratische Republiek Congo (DRC) is al decennialang verstrikt in een negatieve spiraal van conflict en armoede. Zo'n 80% van de bewoners leeft in armoede en de bevolking in de oostelijke provincies, waar Tearfund werkzaam is, wordt regelmatig geteisterd door geweld. De vluchtelingenproblematiek legt extra druk op de toch al zwakke sociale structuren en basisvoorzieningen. De impact van COVID-19 is ook in Congo duidelijk voelbaar en geeft naast gezondheidsrisico's ook extra risico op huiselijk geweld. De economische recessie heeft gezorgd voor een toename van armoede en honger.

Aan de meest kwetsbare mensen in de provincies Ituri, Noord- en Zuid-Kivu verlenen we zowel noodhulp als structurele ontwikkelingshulp, met waar mogelijk een betekenisvolle rol voor de lokale kerk. Noodhulp richt zich onder meer op toegang tot water- en sanitaire voorzieningen en ondersteuning in levensonderhoud, middels financiële ondersteuning in combinatie met landbouwtraining en distributie van zaaigoed voor de meest kwetsbare mensen. Ook is er voorlichting gegeven en zijn beschermende

middelen uitgedeeld om de lokale bevolking en gezondheidskliniek in de stad Beni te helpen zich te beschermen tegen COVID-19. Door noodhulpprojecten werden in totaal circa 51.000 personen bereikt. Structurele hulp wordt geboden door het stimuleren van levensonderhoud en milieubescherming. Hierbij waren 30 lokale kerken betrokken en werden meer dan 627 personen direct bereikt.

Via meerdere projecten wordt gewerkt aan de preventie en aanpak van seksueel en huiselijk geweld en het bevorderen van gendergelijkheid. Kerkleiders vervullen hierin een sleutelrol en krijgen vanuit Bijbels perspectief training over de waarde van man en vrouw, om op die manier gendergerelateerd geweld en ongelijkheid binnen hun gemeenschap tegen te kunnen gaan. De lokale gemeenschap gaat met elkaar in dialoog over deze thematiek, op zoek naar nieuwe manieren van kijken naar man-vrouw verhoudingen. Ook vormen gemeenschappen zelf comités die lokaal voorlichting geven, pleiten voor betere zorg voor slachtoffers van geweld, en die slachtoffers doorverwijzen naar bijvoorbeeld medische of juridische hulp. Hierbij waren 32 lokale kerken betrokken en werden 2.612 personen bereikt. Tenslotte is een innovatieproject gestart waarin deze aanpak in een humanitaire crisissituatie is toegepast. Middels dit project leren we hoe we ook in noodhulpsituaties kunnen werken aan de preventie en aanpak van seksueel en gendergerelateerd geweld.

Ethiopië

In 2020 hadden maar liefst 19,1 miljoen mensen in Ethiopië hulp nodig. Het land kreeg te maken met overstromingen en er was een toename van gewapende conflicten en gewelduitbarstingen. Hierdoor raakten tenminste 1,8 miljoen mensen ontheemd.

Onze hulpverlening was een voortzetting van een eerdere succesvolle aanpak gericht op een duurzame verbetering van de voedselsituatie. De nadruk lag op het versterken en zelfstandig maken van meer dan 600 zelfhulpgroepen in het zuiden, o.a. door het lobbyen bij de regionale en nationale overheid om deze groepen te registreren zodat ze meer rechten kunnen claimen, zoals toegang tot krediet van financiële instellingen.

Tearfund begon een noodproject in Zuid-Ethiopië (in de regio's West Arsi, Oromia en Shashamene Zuria) gericht op hulp aan ontheemden als gevolg van conflicten. Hierbij richtten we ons op het opzetten van waterpunten en het voorkomen van COVID-19 en kregen de meest kwetsbaren geld om in hun eerste levensbehoeften te voorzien. Via dit project zijn 8.600 personen bereikt.

Sierra Leone

Sierra Leone is een van de armste landen van Afrika. Ongeveer 78% van de bevolking op het platteland leeft onder de armoedegrens. Sinds 2015 werkt Tearfund in dit land aan de training van kerkleiders en jongeren om de plaatselijke kerk en gemeenschap te mobiliseren om de problemen die er spelen met eigen middelen aan te pakken. Zo'n 60 kerken en gemeenschappen zijn direct betrokken. Deze aanpak verspreidt zich via de getrainde kerkleiders naar andere kerken en gemeenschappen. We werken samen met de lokale Baptist Convention, gesteund door de Unie van Baptisten in Nederland.

De afgelopen jaren zijn daar mooie resultaten geboekt. Oude gebouwen zijn hersteld en worden als school gebruikt. Gezinnen zetten eigen kleine ondernemingen op, door bijvoorbeeld het fokken van kippen of varkens, door stukjes grond te gebruiken als kwekerij of door een winkeltje te beginnen. Ook sparen mensen samen in spaargroepen, waarbij de opbrengst wordt gebruikt in tijden van nood of wordt uitgeleend aan de deelnemers om te investeren in hun onderneming.

Een nieuwe toekomst

ALS GEVOLG VAN TIENTALLEN JAREN BURGEROORLOG IS DE DEMOCRATISCHE REPUBLIEK CONGO (DRC) IN EEN SPIRAAL VAN ARMOEDE EN GEWELD TERECHTGEKOMEN. HET ZIJN VAAK DE MEEST KWETSBAAREN DIE HET MEEST LIJDEN; VROUWEN EN KINDEREN ZIJN REGELMATIG HET DOELWIT VAN SEKSUEEL GEWELD. IN DEZE CONTEXT PROBEREN WE TE BOUWEN AAN EEN NIEUWE TOEKOMST VOOR DE VELE SLACHTOFFERS DOOR MIDDEL VAN EEN PROJECT DAT ZICH RICHT OP GENDERGELIJKHEID, BESCHERMING VAN KWETSBAARE GROEPEN EN BESTAANSZEKERHEID.

Een van de personen die via dit project wordt geholpen, is Agnes, een moeder van zes kinderen. Zij ontving via onze lokale partner geld waarmee ze kon investeren in haar eigen, kleine vishandel. Ze vertelt: 'Het bedrag kwam als manna uit de hemel. In plaats van materiaal te lenen, kon ik het aanschaffen en heb ik nu financiële onafhankelijkheid gekregen. Vanwege COVID-19 is het wel lastiger geworden om voor mijn kinderen te zorgen. Ze worden groter en er is meer eten op tafel nodig, terwijl aan de andere kant door het reisverbod het aantal klanten is afgenomen.'

Bij het opbouwen van haar bestaanszekerheid speelt een trauma als gevolg van seksueel geweld mee. Op haar 14e is Agnes verkracht. Ze bleek zwanger en werd daarna door haar familie gedwongen om bij de betreffende man te blijven. Hij was een alcoholist die haar uiteindelijk zonder enig bezit achterliet. Andere zwangerschappen volgden en op sommige momenten verkocht ze haar lichaam om in haar levensonderhoud te voorzien. Vanwege de noodzaak om te overleven is er nauwelijks ruimte voor het verwerken van alle trauma's.

Onze hulp is niet alleen gericht op bestaanszekerheid, maar ook op hulpverlening aan de slachtoffers van (seksueel) geweld en trainingen op het gebied van gendergelijkheid. Op deze manier willen we de gemeenschap stimuleren om op een andere manier te kijken naar de waarde van mannen en vrouwen, ter voorkoming van het geweld tegen vrouwen.

Vanwege privacy gebruiken we geen foto van Agnes. De vrouw op de foto is een van de andere deelnemers aan het project gericht op gendergelijkheid en bestaanszekerheid.

Oost- en Centraal-Afrika

268 BETROKKEN KERKEN

208.374 BEREIKTE MENSEN

PROJECT	PARTNERORGANISATIE	TOEGEKEND BEDRAG
DR CONGO		
• Huiselijk geweld, vrouwenrechten en CCT	Action Entraide	42.200
• Levensonderhoud en milieubescherming Ituri-regenwoud	Action Entraide	in 2019
• Huiselijk geweld, vrouwenrechten en levensonderhoud	EAC	40.000
• Huiselijk geweld, CCT en gendergelijkheid	PPSSP	61.586
• COVID-19 noodhulp	PPSSP	21.487
• Cash, levensonderhoud, watervoorziening in Noord Kivu ¹	Tearfund Engeland	792.809
• Veranderen sociale normen in conflictsituatie	Tearfund Engeland	in 2019
¹ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in DRC van de Dutch Relief Alliance i.s.m. het ministerie van BZ.		
ETHIOPIË		
• Beleidsbeïnvloeding rond voedselzekerheid	EKHC, WKHC en Tearfund Engeland	72.388
• COVID-19 noodhulp	EKHC	15.000
• Voedselzekerheid en levensonderhoud via zelfhulpgroepen	EKHC, WKHC	75.000
• COVID-19 noodhulp ²	Food for the Hungry	568.634
• Rampenpreventie, levensonderhoud en gender	FSA	40.000
² Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Ethiopië – COVID-19 acute noodhulp van de Dutch Relief Alliance i.s.m. het ministerie van BZ.		
NIGERIA		
• Capaciteitsopbouw CCT	Moses Alagbe	921
• Noodhulp: herstel landbouwproductie en levensonderhoud, water, sanitaire voorziening ³	Tearfund Engeland	1.241.306
³ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Nigeria van de Dutch Relief Alliance i.s.m. het ministerie van BZ.		
SIERRA LEONE		
• Plattelandsontwikkeling en CCT	BCSL	15.000
SOMALIË		
• Noodhulp na plaag van sprinkhanen ⁴	World Concern	467.706
⁴ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Somalië – acute noodhulp n.a.v. sprinkhanenplaag van de Dutch Relief Alliance i.s.m. het ministerie van BZ.		
ZUID-SOEDAN		
• Sociale en economische ontwikkeling en CCT	CORED	30.000
• Noodhulp: herstel landbouwproductie en levensonderhoud, cash, water, sanitaire voorziening ⁵	Tearfund Engeland	1.261.025
• COVID-19 noodhulp ⁶	Tearfund Engeland	513.922
• Acute noodhulp: hulp slachtoffers van overstroming in Twic Oost, Jonglei staat	Tearfund Engeland	16.000
• Landbouwproductie, spaar- en leengroepen en CCT	Tearfund Engeland	60.000
• Acute noodhulp: hulp slachtoffer overstroming in Uror en Pochalla counties in Aweil Oost ⁷	Tearfund Engeland	in 2019
⁵ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Zuid-Soedan van de Dutch Relief Alliance i.s.m. het ministerie van BZ.		
⁶ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie in Zuid-Soedan – COVID-19 acute noodhulp van de Dutch Relief Alliance i.s.m. het ministerie van BZ.		
⁷ Dit project wordt uitgevoerd in het kader van de gezamenlijke actie voor acute noodhulp in Zuid-Soedan van de Dutch Relief Alliance i.s.m. het ministerie van BZ.		

BEVINDINGEN IN 2020

- COVID-19 leidde in het eerste kwartaal van 2020 tot lockdowns in een aantal landen; het aantal besmettingen liep vooral in Ethiopië en Nigeria hoog op, in DRC en Zuid-Soedan bleef dit in eerste instantie beperkt. Gemeenschapsstructuren bleken behulpzaam bij de preventie; lokale kerken en zelfhulpgroepen bleken cruciaal in het geven van juiste informatie over het virus in Ethiopië. In DRC hebben Tearfund, lokale partners en lokale kerken veel ervaring opgedaan tijdens de ebolapandemie. Deze ervaring kon bij de bestrijding van COVID-19 worden ingezet.
- Gezien de steeds veranderende en fragiele context in deze regio, blijft flexibiliteit belangrijk zodat we financiële ondersteuning voor noodhulp kunnen blijven inzetten. Tearfund zet zich in om een balans aan te brengen tussen noodhulp en langetermijnondersteuning maar in toenemende mate kijken we ook naar mogelijkheden voor disaster risk reduction (DRR).
- We zien als Tearfund de noodzaak om te kijken naar de impact van conflicten op onze projecten. In 2021 hopen we hier nog meer over te leren door de onderzoeken die zullen plaatsvinden in Zuid-Soedan, Ethiopië en DRC.
- Het is noodzakelijk om te blijven werken met jongeren in deze fragiele staten; ze vormen een groot deel van de bevolking en kunnen veel bijdragen aan de ontwikkeling van hun gemeenschappen.
- Tearfund bevindt zich in een unieke positie om bij te dragen aan de lokaliseringsagenda door ons werk met lokale partners en kerken in deze regio en in Nigeria. De ervaring van het werken met lokale partners zoals Crudan en CEDS met financiering vanuit de Dutch Relief Alliance (DRA), draagt ook bij aan de lokaliseringsagenda van de DRA.
- Lokale kerken spelen een cruciale rol in fragiele staten waarbij ze (soms als enige actor) uitreiken naar hun gemeenschap. Er is een noodzaak te leren hoe Tearfund (maar ook andere organisaties) kerken kunnen helpen om deze rol te blijven spelen, gezien de moeilijke context waar ze in opereren.

PLANNEN VOOR 2021

- In het jaar 2021 zal Tearfund blijven werken aan het versterken van de weerbaarheid van gemeenschappen, voedselzekerheid, CCT en SGBV. Daarnaast zullen we ons werk in deze regio nog sterker verbinden met onze aandachtsgebieden (zie hoofdstuk 1). We zullen onderzoeken hoe bestaande CCT-projecten verder opgeschaald kunnen worden. Er zullen ook meer projecten gericht op vredesopbouw en jeugd worden ondersteund.
- In 2021 gaan we ook door met het verzamelen van verhalen en verder onderzoek op het gebied van de rol van lokale kerken in fragiele contexten.
- In Zuid-Soedan, Ethiopië en DRC gaan onderzoeken plaatsvinden naar de oorzaken van conflicten in deze landen en naar de fragiele context. We hopen daarmee beter zicht te krijgen op de impact van conflicten op ons werk maar ook hoe we projecten nog beter kunnen laten aansluiten bij de context.
- In Zuid-Soedan, Nigeria, Ethiopië en DRC blijven we kwetsbare gemeenschappen ondersteunen samen met andere DRA -organisaties. In 2021 zullen er weer nieuwe stappen genomen worden waarbij lokale organisaties nog meer en beter betrokken worden bij noodhulp en besluitvorming rondom noodhulp/DRA financiering.

Haïti

De al eerder in gang gezette onrust en politieke demonstraties zijn in 2020 verder geëscaleerd en versterkt door COVID-19. De politieke situatie is zeer instabiel en de corruptie is groot. Jongeren in de stedelijke gebieden rondom Port-au-Prince zijn ontevreden en hebben nauwelijks zicht op een betere toekomst. Als gevolg daarvan is er veel geweld.

Partner FCL werkt met 106 lokale kerken en via hen zijn 52 zelfhulpgroepen gevormd. Deze groepen geven een stuk gemeenschapszin en onderlinge support. Daarnaast is er een landbouwprogramma in Duchity, een gebied in het zuidwesten van Haïti. 900 boeren zijn aangesloten bij een al draaiende coöperatie Gorgette; 600 boerengezinnen zijn betrokken bij de vorming van een nieuwe coöperatie KOTAL waarin ze getraind worden om samen op te trekken in de aanschaf van bijvoorbeeld zaaigoed en de opslag en verkoop van hun producten, zoals prei, wortelen en kool. Dit jaar is er bij deze coöperatie een schuur gebouwd zodat ge oogste producten een goede en droge opslag krijgen voordat ze verkocht worden. Om de meest kwetsbare gezinnen in Duchity te ondersteunen is er afgelopen jaar vanwege COVID-19 voedselhulp geboden aan ca. 1.050 mensen.

Colombia

Door de verslechtering van de complexe politieke en sociaaleconomische situatie in Venezuela, hebben sinds 2014 meer dan vier miljoen inwoners het land verlaten. Een grote groep is terechtgekomen in buurland Colombia. Al vóór het uitbreken van de COVID-19 leden vluchtelingen onder voedseltekorten, huisvestingsproblemen, geringe toegang tot gezondheidszorg en onderwijs. Door de lockdown zagen de meeste vluchtelingen hun inkomen wegvallen waardoor de primaire levensbehoeften nog verder onder druk kwamen te staan. Het afgelopen jaar hebben we via lokale partners en kerken noodhulp verleend op het gebied van voedsel, onderdak en medische zorg. 1.556 gezinnen ontvingen pakketten met voedsel en hygiënematerialen. Daarnaast zijn 12 lokale kerken psychosociale hulp gaan bieden aan vluchtelingen.

Latijns-Amerika en Cariben

45 BETROKKEN KERKEN

13.080 BEREIKTE MENSEN

PROJECT	PARTNERORGANISATIE	TOEGEKEND BEDRAG
BOLIVIA		
• Huiselijk geweld, vrouwenrechten en CCT	Paz y Esperanza	38.686
COLOMBIA		
• COVID-19 noodhulp	Tearfund Engeland	73.000
HAÏTI		
• Sociale en economische ontwikkeling en CCT	Fondasyon Chanje Lavi	15.000
• Voedselzekerheid en levensonderhoud via zelfhulpgroepen in Duchity	World Renew	80.000
• COVID-19 noodhulp	World Renew	18.500

BEVINDINGEN IN 2020

- In Haïti is een nieuw project opgestart als reactie op COVID-19. Het eenvoudige handwassysteem Tippy Taps is een goed voorbeeld van inventiviteit, vooral in een situatie waar schoon water beperkt beschikbaar is.
- Ondanks de beperkingen als gevolg van COVID-19-crisis hebben de boeren in het landbouwprogramma in Duchity (in het zuidwesten van Haïti) hun veerkracht laten zien door gezamenlijk een coöperatieve opslagschuur te bouwen.
- In Colombia zagen we dat het niet alleen belangrijk was om vluchtelingen uit Venezuela te ondersteunen met voedsel en hygiëneproducten tijdens de lockdown. Door te lobbyen bij de overheid kwamen we op voor hun rechten om ervoor te zorgen dat ook de overheid hen steunt met materiële en medische hulp.
- In gemeenschappen in Haïti waar onze partner FCL een sterke werkrelatie heeft gelegd met lokale kerken, worden betere resultaten behaald. De zelfhulpgroepen bieden een stevig fundament om andere projecten op voort te bouwen.

PLANNEN VOOR 2021

- De boeren in Duchity gaan zich meer richten op marktgerichte groenteteelt. Op een paar demonstratievelden zal een proef worden uitgevoerd om hoogwaardige groentezaden van een Nederlands bedrijf te testen en te vergelijken met lokale groenterrassen.
- FCL gaat in vier regio's zelfhulpgroepen versterken door de vorming van zogenaamde spaarcoöperaties. In West- en Centraal-Haïti zullen een aantal kerken en nieuwe zelfhulpgroepen worden toegevoegd aan het CCT-netwerk.
- Gezien de blijvende nood in Venezuela zijn extra fondsen noodzakelijk voor één van de grootste vluchtelingencrisis in de wereld op dit moment. Aangezien het waarschijnlijk is dat Venezolaanse migranten voor langere tijd in Colombia zullen verblijven, willen we hen helpen om weer in hun eigen bestaan te voorzien en hun kinderen naar school te laten gaan.

Wat we hier doen, heeft invloed op daar

Veerkracht door duurzaamheid

Als Tearfund willen we in onze projecten bijdragen aan de veerkracht van kwetsbare groepen en duurzaamheid. We zijn dus vooral gericht op de lange termijn. Tegelijkertijd is hulp bieden tijdens een crisis essentieel om weer een normaal bestaan op te bouwen. Rampen kunnen we niet voorkomen, maar we kunnen er wel aan werken dat de gevolgen minder heftig zijn en dat het incassingsvermogen toeneemt. Daarnaast: ook bij noodhulp kunnen we erop letten dat het op een goede, duurzame manier gebeurt en dat er geen afbreuk gedaan wordt aan de omgeving. Door het bouwen van waterputten kan bijvoorbeeld de waterbalans in de omgeving veranderen. Het leveren van fornuizen die op hout werken, kan bijdragen aan ontbossing. Duurzame alternatieven zijn dan belangrijk.

Urgentie

We willen ervoor zorgen dat mensen beter omgaan met de gevolgen van klimaatverandering, de uitputting van de natuur, en met de sociale en economische systemen die de oorzaak zijn van ongelijke kansen en mogelijkheden. Een belangrijk aspect is bewustwording van de urgentie van het probleem en van het feit dat wat we hier doen, impact heeft op ver weg. Er zijn twee thema's die daarin voor ons centraal staan: duurzaam omgaan met en toegang tot voedsel en duurzaam omgaan met afval.

Om dat te bereiken werken we samen met organisaties en de overheid om het beleid te beïnvloeden zodat kwetsbare groepen beter geholpen kunnen worden en toegang tot voorzieningen hebben. We ondersteunen en trainen mensen in duurzame landbouwmethodes. We werken aan het creëren van banen die bijdragen aan het herstel van de natuur en die tegelijkertijd ook een goed inkomen bieden.

Innovatieprogramma

We vinden het belangrijk om onszelf continu te ontwikkelen en te verbeteren. Daarom participeren we in het innovatieprogramma van de RVO en de Dutch Coalition on Humanitarian Innovation dat gericht is op toegang tot duurzame energie. In de gebieden waar we als Tearfund werken is de situatie vaak complex en fragiel, en ligt een conflict of een natuurramp op de loer. Veel van ons werk is een combinatie van noodhulp, wederopbouw en armoedebestrijding. De aandacht voor duurzaamheid is daarin cruciaal omdat het kan bijdragen aan een verminderd risico voor een toekomstige crisis. Internationaal zetten we ons vooral in om kwetsbare groepen zich goed te laten aanpassen aan veranderingen op het gebied van klimaat en economie en crises.

Voedselzekerheid en verbetering inkomen

Voedselzekerheid is volgens de FAO (de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties) een situatie waarbij 'mensen op elk ogenblik fysiek en economisch toegang hebben tot voldoende veilige en voedzame levensmiddelen om aan hun eetbehoeften en -voorkeuren voor een actief en gezond leven te voldoen.' Volgens het Wereldvoedselprogramma (in een rapport over 2020) hebben wereldwijd ongeveer 2 miljard mensen te weinig voedsel, zowel kwantitatief als kwalitatief. 135 miljoen mensen hebben te maken met acute honger.

De projecten worden gedragen door de gemeenschap zelf

Twee trends

We zien twee trends als het gaat om voedselzekerheid:

- Door de invloed van het veranderende klimaat is er in de land- en tuinbouw wereldwijd een trend zichtbaar om de impact van droogteperiodes op de gewasopbrengsten te reduceren. De aanpak van "conservation farming" staat hierbij bij ons hoog op de agenda.
- Een tweede trend die zichtbaar wordt, is de toenemende focus (en capaciteitsversterking) op ketenontwikkeling in de land- en tuinbouw, waarbij lokale boeren worden toegerust in agribusiness-vaardigheden om met hun overschot aan gewasopbrengsten toegang te krijgen tot (lokale) markten.

Wij stimuleren mensen om duurzame, droogtebestendige landbouwtechnieken te gebruiken in gebieden waar de impact van een veranderend klimaat merkbaar zijn, bijvoorbeeld in Zimbabwe, Oeganda, Mozambique, Nepal, Zuid-Afrika, Bangladesh en Ethiopië. En in 2020 werkten een aantal partners van ons in Oeganda en Zimbabwe via zelfhulpgroepen aan ketenontwikkeling om de koopkracht van (boeren)huishoudens te versterken.

Inspired individuals

Inspirerende leiders en ondernemers ondersteunen om de impact die zij op hun omgeving hebben, te versterken en verder uit te dragen. Dat is het doel van ons programma Inspired Individuals. In 2020 ondersteunden we verschillende personen, waaronder: Ulan, Karl en David.

Ulan Garba Matta in Nigeria

Ongeveer 55% van de jongeren in dit land is werkloos. In 2016 is Ulan een organisatie gestart die deze jongeren stimuleert een eigen baan te creëren op het gebied van ecologie en duurzaamheid. Ze wil ervoor zorgen dat jonge Nigerianen productief bezig zijn op een manier die hun het gevoel geeft dat ze ertoe doen en bijdragen aan de opbouw van hun land.

Karl Foster in Haïti

Karl is journalist en heeft een eigen dagelijkse radioshow. Zijn missie is om jongeren te bereiken met het Evangelie en hen te betrekken bij de kerk. Dat doet Karl door aan te sluiten bij de populaire rapcultuur onder de jeugd. Samen met een groep christelijke artiesten produceert hij een alternatief voor de vaak negatieve rapmuziek die in de sloppenwijken en door straatbendes veel wordt gedraaid.

David in Nepal

Het land kampt met veel milieuproblemen, waaronder vervuiling en klimaatverandering. David werkt op lokaal niveau aan het veranderen van de mentaliteit van mensen ten aanzien van vervuiling en afval. Hij laat zien dat afval ook bruikbaar is als grondstof om nieuwe producten van te maken. David wil meerdere afvalverwerkingsbedrijven oprichten als bron van inkomsten voor mensen en als voorbeeld voor zorg voor de schepping.

PROJECT	Inspired Individuals
PARTNERORGANISATIE	Tearfund Engeland
TOEGEKEND BEDRAG	123.243

Aandachtsgebieden

In dit hoofdstuk wordt per land aangegeven via welke aandachtsgebieden we hulp verlenen. Een nadere toelichting is te lezen op pagina 11.

Church & Community Transformation

Ecologische en economische duurzaamheid

Fragiele staten, systemen & lokale gemeenschap

Toegekende bedragen van onze internationale projecten

In de tabellen met onze internationale projecten ziet u de toegekende bedragen. Dat zijn de bedragen die wij ter beschikking stelden via de genoemde partnerorganisaties. Let wel, het gaat dus niet om bestede bedragen.

Om verschillende redenen is het namelijk lastig om de bestede bedragen te noemen:

- Het kan zijn dat een partnerorganisatie een bedrag besteedt dat wij al in een voorgaand jaar hebben toegekend.
- Het kan zijn dat een besteed bedrag (gedeeltelijk) afkomstig is van andere donoren.
- Onze partners verantwoorden hun bestedingen in financiële rapportages die wij pas in de loop van 2021 ontvangen. Het tijdstip is afhankelijk van het financiële boekjaar dat de partner aanhoudt en dat niet gelijk hoeft te lopen met ons boekjaar (januari-december).

Sommige projecten uit 2020 zijn hier niet genoemd. Dit betreft met name doorgaande financieringen uit vorige jaren. Omwille van de ruimte is het niet mogelijk hier alle projectresultaten te benoemen. Uitgebreide projectrapportages zijn op te vragen via info@tearfund.nl.

Tevens zijn er twee afboekingen geweest van projecten uit eerdere jaren, namelijk:

- Een noodhulpproject met Tearfund Engeland in Irak: -€ 9.760 door minder totale besteding
- Een innovatieproject voor cash distributie met Tearfund Engeland in Malawi: -€14.154 vanwege stopzetting door COVID-19

Gendergelijkheid & bescherming van kwetsbare groepen

Eén van de vormen van ongelijkheid is de scheve verhouding tussen mannen en vrouwen, en de hieruit voortvloeiende problematiek. In de meeste landen waar Tearfund actief is, hebben vrouwen en meisjes een ondergeschikte positie. Daardoor krijgen zij minder kansen en worden hun rechten geschonden. En niet alleen ver weg, maar ook dichtbij zien we dat gendergerelateerd geweld het welzijn van vrouwen en meisjes ondermijnt. Door de stress als gevolg van de COVID-maatregelen is dit het afgelopen jaar toegenomen. Tearfund zet zich daarom in voor herstel van gendergelijkheid en bescherming van kwetsbare groepen.

Genderongelijkheid komt vaak voort uit onderliggende sociale, culturele en religieuze denkbeelden. Zo zien we dat vrouwen en meisjes – vergeleken met mannen en jongens – minder toegang hebben tot onderwijs en economische hulpbronnen en minder vaak deelnemen in politieke besluitvorming. Het gebeurt nog te vaak dat vrouwen onnodig sterven tijdens zwangerschap of bevalling. Bovendien zijn vrouwen en meisjes veel vaker slachtoffer van huiselijk geweld en seksueel misbruik. Op veel plaatsen ontnemen taboes en stigma's rond deze thema's hun ook kans op herstel.

Een rol voor de lokale kerk

Kerkleiders en geloofsgemeenschappen kunnen een sleutelrol vervullen in het veranderproces: leiders vanuit de positie die zij in de lokale samenleving innemen, en geloofsgemeenschappen vanwege de steun die zij slachtoffers kunnen bieden en de mogelijkheid om heersende zienswijzen ter discussie te stellen. Helaas zien we dat kerkleiders deze rol nog niet pakken en vaak juist debet zijn aan het in stand houden van een cultuur van ongelijkheid en de misstanden die daarvan het gevolg zijn. Daarom zoekt Tearfund in de gemeenschappen waar we werken naar manieren om samen met religieuze leiders en andere sleutelfiguren uit de gemeenschap genderongelijkheid tegen te gaan. We gaan het gesprek aan over de man-vrouwverhoudingen, rollenpatronen, heersende normen en beeldvorming die ongelijkheid in stand houden. Samen identificeren we de veranderwensen. Door middel van training, voorlichting, lobby & advocacy en theologisch onderwijs stimuleren we hen om met nieuwe ogen naar de Bijbel te kijken en een theologie te ontginnen die de gelijkwaardigheid van man en vrouw juist viert en relaties helpt herstellen. Zo bouwen we aan gemeenschappen die de unieke waarde van ieder mens erkent en beschermt.

Daarmee dragen we niet alleen bij aan het bestrijden van onrecht, maar zorgen we er ook voor dat duurzame verandering de hele gemeenschap ten goede komt.

Kwaliteitsstandaard en specifieke inzet

Gendergelijkheid en de bescherming van kwetsbare groepen is niet alleen een kwaliteitsstandaard voor ons werk in de breedte, maar ook iets waar we in diverse projecten specifiek op inzetten. Het gaat dan om het voorkomen van bepaalde vormen van gendergerelateerd geweld en het ondersteunen van slachtoffers, bijvoorbeeld van seksueel geweld. Daarbij betrekken we zoveel mogelijk de gemeenschap als geheel, met name door lokale mensen en organisaties in staat te stellen de bescherming en ondersteuning van kwetsbare groepen te realiseren. In deze aanpak spelen kerkleiders en geloofsgemeenschappen een cruciale rol als aanjagers van verandering.

Nederland: Veilige Kerk

Vanuit eenzelfde visie werken we ook in Nederland aan het bestrijden van gendergerelateerd geweld. Onze Resister-campagne, die kerken oproept om de stilte te doorbreken rondom thema's als huiselijk geweld en seksueel misbruik, is dit jaar doorontwikkeld tot het initiatief 'Veilige Kerk': een krachtig platform dat kerken helpt om grensoverschrijdend gedrag binnen de kerk en huiselijk geweld te herkennen, voorkomen en aan te pakken. Het mooie van Veilige Kerk is de kracht van samenwerking: het platform wordt gedragen door diverse organisaties en instanties die elk hun unieke kennis, expertise, netwerk en bijdrage leveren. Zo hebben we samen een start gemaakt met een centrale plek voor mensen en kerken die het onrecht van geweld en misbruik willen ombuigen!

Leren & innoveren

Als Tearfund geloven we in het belang van voortdurend leren en het doorontwikkelen van onze aanpak. Deze innovatiedrang kreeg in 2020 handen en voeten dankzij een toekenning vanuit het DRA Innovatiefonds. Doel was onze aanpak ter bestrijding van geweld tegen vrouwen - waarin kerk- en gemeenschapsleiders een sleutelrol spelen - aan te passen naar de behoeften en dynamiek van humanitaire crisissituaties.

Samen met een consortium van diverse partijen hebben we dit jaar gepioneerd met deze aanpak in gemeenschappen in het oosten van de DRC waar conflict, geweld en vluchtelingenproblematiek de realiteit van alle dag zijn. In vijftien gemeenschappen werden kerkleiders getraind en werden gender champions opgeleid die in de gemeenschap gesprekskringen rondom gender, sociale normen, theologie en rolpatronen aangingen. Tevens ging in elke gemeenschap een actiegroep van start die slachtoffers van geweld ondersteunde en doorverwees naar de juiste hulp. We bereikten zo'n 8.000 mensen met voorlichting rondom geweld tegen vrouwen en oplossingsrichtingen, 419 mensen werden getraind, gecoacht en ondersteund om verandering aan te jagen.

Op basis van de lessen uit deze pilot verwachten we in 2021 een methode te lanceren die in een korter tijdsbestek en die in situaties die instabiel en veranderlijk zijn, kan worden uitgerold. De gemeenschap identificeert zelf de nodige veranderingen op het gebied van genderongelijkheid en geweld, en pakt deze vervolgens aan.

VOORBEELDEN UIT ONS WERK

NEPAL: voorlichting en spaargroepen in de strijd tegen mensenhandel

Eén van de voorbeelden is onze inzet tegen mensenhandel in een regio in Nepal. Hier worden veel mensen onder valse voorwendselen – bijvoorbeeld het vooruitzicht op betaald werk – overgehaald naar India te migreren, om er uiteindelijk in dwangarbeid of de seksindustrie te belanden. Om dit te voorkomen wordt via vrijwilligers en gemeenschapscentra voorlichting over de risico's gegeven. Door kwetsbare vrouwen in spaargroepen te verenigen, versterken we hun economische positie. En in kinderclubs hoort ook de jeugd tijdig over mensenhandel en wat daartegen te doen is.

INDIA: preventie van huiselijk en seksueel geweld

Tearfund werkt ook in de sloppenwijken van Mumbai aan de preventie en aanpak van huiselijk en seksueel geweld. Getrainde vrijwilligers bieden voorlichting en ondersteuning aan kwetsbare gezinnen, en hulp aan slachtoffers, om zo een weg te vinden uit de gebrokenheid die gepaard gaat met deze problematiek

CONGO (DRC): dialoog en ondersteuning van slachtoffers

Ook in Ituri (in het oosten van Congo) zetten we ons in tegen genderongelijkheid en geweld tegen vrouwen. We doen dit onder meer door kerkleiders te trainen en door gender champions op te leiden die in de dialoog in de samenleving rondom genderongelijkheid en de onderliggende oorzaken aangaan en zo verandering in gang zetten. In de stad Goma stelt Tearfund lokale kerken in staat economische en psychosociale ondersteuning te geven aan kwetsbare vrouwen en slachtoffers van geweld. Zij vinden hun waardigheid terug, terwijl ze in hun levensonderhoud leren voorzien door kleine ondernemingen op te zetten. De stilte rondom het taboe van misbruik en huiselijk geweld wordt doorbroken en kerken ontdekken hoe ze slachtoffers kunnen bijstaan op weg naar herstel.

Voedselzekerheid en levensonderhoud

Klimaatverandering, uitputting van de aarde en toenemende sociaal-economische ongelijkheid zijn drie wereldwijde ontwikkelingen die kwetsbare mensen harder raken dan andere groepen. Ons werk op het gebied van voedselzekerheid en levensonderhoud staat in het teken van deze ontwikkelingen.

Klimaatverandering treft mensen onder meer in hun toegang tot voedsel en water, en heeft – mede daardoor – grotere gezondheidsrisico's tot gevolg. Een te intensief gebruik van de hulpbronnen die de aarde ons biedt, leidt tot afnemende bodemvruchtbaarheid en verlies aan biodiversiteit en ook tot toenemende bodemerosie en verontreiniging van land, water en lucht. De sociaaleconomische ongelijkheid wordt mede versterkt door klimaatverandering, maar ook de geografische en technologische ontwikkelingen dragen hieraan bij. In de meeste landen waar we werken, hebben mensen te maken met de negatieve effecten van al deze zaken.

Om de veerkracht van de meest kwetsbare groepen te versterken, helpen we hen om meer duurzame vormen van voedselproductie en levensonderhoud mogelijk te maken.

Rol voor de lokale kerk

In onze programma's rondom voedselzekerheid en levensonderhoud kan de rol van de kerk op verschillende manieren concreet worden. Zo kunnen kerken en hun leiders, voortbouwend op de gekozen CCT-benadering (zie hoofdstuk 1), de gemeenschap in beweging brengen bij de opstart van een project. Een kerk kan haar faciliteiten beschikbaar stellen, bijvoorbeeld een kerkgebouw als vergaderplek. Sommige kerken zijn ook bereid een stuk land aan te bieden voor de bouw van een coöperatieve schuur of voor het aanleggen van een gezamenlijk proefveld voor de training van duurzame landbouwmethodes.

Kwaliteitsstandaard en specifieke inzet

Uit steeds meer studies en onderzoeken blijkt er een duidelijke link te zijn tussen ontwikkeling, klimaat en milieu. Door de complexiteit aan oorzaken en effecten moeten we oog hebben voor maatregelen die de risico's en gevolgen van klimaatverandering tegen kunnen gaan.

In kwetsbare landen gaat het dan niet zozeer om maatregelen zoals vermindering van de uitstoot van broeikasgasen, maar om 'gewone' interventies op het gebied van armoedebestrijding, waardoor het aanpassingsvermogen van mensen vergroot wordt.

Tearfund besteedt daarom vooral aandacht aan het versterken van economische mogelijkheden, kansen en stabiliteit en tegelijkertijd aan meer bewustwording en zorg voor de natuurlijke omgeving. We doen dat op vier specifieke niveaus:

- **Gemeenschapsopbouw** – We ondersteunen gemeenschappen, zodat die zich kunnen aanpassen aan veranderende omstandigheden. Tearfund heeft al een sterk trackrecord in het faciliteren van en werken met kerken en gemeenschappen in veranderingsprocessen.
- **Rampenpreventie** – Rampen die met het klimaat verband houden, nemen toe in aantal en intensiteit. Daarom is het noodzakelijk om met gemeenschappen aan rampenpreventie te werken. Dat vergroot hun veerkracht tijdens een ramp en stelt hen in staat om ook na een ramp, spoedig te herstellen en toegang te blijven houden tot voedsel en inkomen.
- **Bewustwording en beleidsbeïnvloeding** – Tearfund sluit aan bij nationale en internationale campagnes en netwerken om het bewustzijn in de samenleving te vergroten en de overheid te stimuleren actie te ondernemen.
- **Leren en onderzoek** – Tearfund investeert, in samenwerking met Tearfund Engeland, actief in onderzoek en evaluaties.

Leren & innoveren

In de afgelopen jaren zijn er een aantal studies gepubliceerd rondom het thema voedselzekerheid en levensonderhoud:

- **From subsistence to markets** is een gids voor de design, planning en implementatie van duurzame, markgerichte projecten voor kleine boeren en gemeenschappen.
- **No time to waste** is een onderzoeksrapport dat de omvang van het plastic probleem laat zien en oplossingen voor bedrijven en overheden presenteert.
- **Successful approaches to solid waste management** is een onderzoeksrapport over succesvolle en effectieve aanpakken in veilig en verantwoorde afvalverwerking. Het rapport focust op zes verschillende casussen in Afrika en Azië.
- **Building a sustainable future** is een praktische gids voor het vergroten van duurzaamheid in projecten, programma's en strategieën.
- **Making markets work** is een onderzoeksrapport over de potentie van marktwerking in het bouwen aan veerkracht en levensonderhoud van (semi)nomadische gemeenschappen, die kwetsbaar zijn voor de gevolgen van klimaatverandering. Focus van de studie is Kenia.

VOORBEELDEN UIT ONS WERK

'Conservation farming' voor stabiele voedselvoorziening

Om lokale voedselproductie en een stabiele voedselvoorziening te bevorderen, stimuleren we mensen om duurzame landbouwtechnieken te gebruiken. In 2020 hebben we daarmee circa 40.000 mensen in acht landen bereikt.

'Business support' voor beter inkomen

We verbeteren de koopkracht van mensen door hen in staat te stellen kleinschalige bedrijfsactiviteiten op te zetten. Vooral vrouwen krijgen zo de kans op aanvullende inkomsten. Daarbij besteden we ook aandacht aan wat de impact van deze activiteiten is op de natuur. In 2020 hebben we circa 27.000 mensen in elf landen getraind in het opzetten en uitbouwen van bedrijfsactiviteiten. Een mooi voorbeeld is Oost-Zimbabwe waar 200 huishoudens door de inzet van zonne-energie hun land het hele jaar kunnen irrigeren. Door deze innovatie kunnen de huishoudens drie keer per jaar gewassen oogsten zodat hun voedselzekerheid is gewaarborgd en hun inkomen door de verkoop van agrarische producten aanzienlijk wordt vergroot.

Zelfhulpgroepen sparen en investeren

Soms kan een gemeenschap enorm gebaat zijn bij het vormen van zelfhulpgroepen met een eenvoudig spaarprogramma, waarbij alle leden elke maand een klein bedrag inleggen. Zo sparen zij voor (on)voorziene kosten, zoals schoolgeld voor kinderen, medische kosten of een startkapitaal voor bedrijfsactiviteiten. De groepen hebben een sterke sociale functie doordat ze de onderlinge cohesie en solidariteit bevorderen. Ook bieden ze een platform voor onderwijs, voorlichting en coaching.

Lobbywerk en beïnvloeden

Via de Civic Engagement Alliance (een samenwerkingsverband van veertien organisaties) hebben we ons in Ethiopië en Oeganda ingezet voor lobbywerk en beïnvloeding van het beleid van de (lokale) overheid, zodat boeren toegerust worden om voedselzekerheid te realiseren. Daarbij is speciale aandacht voor mensen die veelal minder kansen hebben, zoals vrouwen en mensen met een beperking. De overheid kan hen namelijk, samen met de gemeenschap, in staat stellen om actief aan voedselproductie deel te nemen.

Humanitaire hulp

Met humanitaire hulp worden mensen in ernstige fysieke nood ondersteund in hun elementaire levensbehoeften. Deze nood kan het gevolg zijn van menselijk handelen door een gewapend conflict, of van omstandigheden in de natuurlijke omgeving. De nood kan acuut zijn of zich langzaam ontwikkelen, bijvoorbeeld in een crisis als gevolg van natuurgeweld of een conflict. Veel noodsituaties leiden tot ontheemden- en vluchtelingenstromen.

Humanitaire hulpverlening bestaat een breed scala aan activiteiten en verschillende fases. We spreken van acute noodhulp als we mensen die getroffen zijn door een ramp helpen overleven, het menselijk lijden verminderen en de menselijke waardigheid beschermen en bewaren. Daarnaast ondersteunen we lokale gemeenschappen met herstel en opbouw, idealiter tot boven het niveau van vóór de ramp situatie. Uiteindelijk willen we voorkomen dat nieuw natuurgeweld of een nieuw conflict tot een nieuwe crisis leidt. We ondersteunen lokale gemeenschappen daarom in rampenpreventie en rampenparaatheid, zodat zij beter kunnen reageren op nieuw geweld of nieuwe rampen kunnen voorkomen.

2020 was het achtste jaar op rij dat het aantal mensen dat wereldwijd afhankelijk is van noodhulp gegroeid is. Het aantal mensen in nood nam toe tot een aantal van 235 miljoen, wat gelijk is aan 1 op de 33 mensen wereldwijd. Dat is een significante stijging ten opzichte van 2019, toen dit nog 1 op de 45 mensen wereldwijd betrof. De belangrijkste oorzaken van deze stijging zijn de toename van natuurrampen ten gevolge van klimaatverandering, de uitbreiding van conflicten, met een grote toename van vluchtelingen en ontheemden tot gevolg, en daarnaast de pandemie die resulteerde in een toename van het aantal mensen dat afhankelijk werd van voedselhulp en gezondheidszorg.

Rol voor de lokale kerk

Wereldwijd zien we een groot tekort aan capaciteit om in de nood te voorzien. De inzet van lokale kerken is daarom zeer relevant; dit draagt waar mogelijk bij aan snelle en passende hulpverlening. Lokale kerken zijn vaak in staat om op een effectieve manier met de gemeenschap samen

te werken, noden te identificeren en middelen te mobiliseren, onder meer in de fase van acute noodhulp. Lokale kerken leveren onder andere vrijwilligers, bereiken vaak als eerste moeilijk toegankelijke gebieden, helpen bij het uitdelen van hulpgoederen, bieden een luisterend oor bij psychische noden en kunnen bemiddelend werken bij spanningen en conflicten.

Als Tearfund trainten we ook in 2020 lokale kerken in het vormen van een visie op hun rol binnen hun gemeenschap en versterkten we hun capaciteit voor en na een ramp. We leerden kerken wat de kernstandaarden bij humanitaire hulp zijn, hoe je noden in kaart brengt en hoe je kunt omzien naar kwetsbare mensen, ongeacht hun religie, geslacht, sociale klasse of etniciteit. Op deze manier kunnen we samen met onze lokale partners en achterban van betekenis zijn.

Kwaliteitsstandaarden humanitaire hulp

Bij humanitaire hulp staan vier principes centraal:

- **Humaniteit:** dat we het lijden van mensen willen verlichten, met bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen, terwijl we de waarde van alle slachtoffers respecteren.
- **Neutraliteit:** dat we geen partij kiezen bij gewapende conflicten.
- **Onpartijdigheid:** dat we alleen hulp bieden op basis van nood, zonder enige vorm van discriminatie.
- **Onafhankelijkheid:** dat we volledig onafhankelijk werken van de politieke, economische, militaire of welke agenda van andere actoren dan ook.

Deze principes zijn leidend en compromisloos. Zij vormen bij elke specifieke interventie de grondbeginselen voor ontwerp, voortgangscntrole en evaluatie van onze humanitaire hulpverlening in een bepaalde context. Daarnaast zijn andere standaarden en normen van toepassing, zoals de gedragscode van het Internationale Rode Kruis en ngo's die actief zijn in humanitaire hulp, de Core Humanitarian Standards, de Sphere-standaarden en het International Aid Transparency Initiative.

Leren & innoveren

Lokalisatie van humanitaire hulp staat hoog op de leer- en innovatie-agenda. Een voorbeeld van de wijze waarop Tearfund deze lokalisatie in meerjarenprogramma's vormgeeft, is door een lokale partnerorganisatie de leidende uitvoerende organisatie te laten zijn bij humanitaire interventies, zoals met CRUDAN in Nigeria. Tearfund is ook de initiatiefnemer tot het netwerk Jakomkris in Indonesië, dat in augustus 2017 gestart is. Dit netwerk is bedoeld om gecoördineerd te reageren op rampen in het land en de capaciteit op het gebied van rampenpreventie te versterken. Het bestaat uit 39 Indonesische NGO's en kerkelijke denominaties. In 2020 hebben lokale organisaties zich moeten aanpassen aan de realiteit van de pandemie. Het zwaartepunt van de innovatie-agenda heeft daardoor gelegen bij aanpassing en uitvoering van veilige, effectieve en tijdige humanitaire hulp als gevolg van de coronamaatregelen.

VOORBEELDEN UIT ONS WERK

Tearfund

In 2020 hadden we humanitaire programma's in de Democratische Republiek Congo (DRC), Zuid-Soedan, Nigeria, Libanon, Bangladesh, Zimbabwe, Mozambique, Syrië en Indonesië. Onze noodhulp bestond veelal uit de aanleg en het onderhoud van sanitaire units en waterpompen en de distributie van voedsel, cash, of zaaigoed en gereedschap om de eigen voedselproductie weer op gang te brengen. In 2020 kwam hier in reactie op de impact van COVID-19 een omvangrijk noodhulpprogramma bij, gericht op voorlichting, hygiëne en voedselhulp. Deze noodhulp verleenden we samen met lokale partners en kerken in Nigeria, Zuid-Soedan, DRC, Ethiopië, Haïti, Zimbabwe, Kenia, Colombia, Indonesië en Bangladesh.

In de totale bestedingen van Tearfunds internationale portefeuille is het aandeel van humanitaire hulp 74% procent, met een totaalbedrag van € 5.853.068. Daarmee hebben we in 2020 circa 289.750 mensen bereikt.

Inzet lokale partners

Onze noodhulp konden we mede dankzij onze lokale partners tijdig en effectief inzetten. Lokale partners zijn een onmisbare schakel doordat zij ter plaatse zijn en de lokale context en dynamiek van de noodsituatie als geen ander kunnen beoordelen en begrijpen. Daarbij zijn ze in veel gevallen als eerste aanwezig in een rampgebied en kunnen ze het snelst starten met acute hulpverlening. Om het groeiend aantal mensen in nood te kunnen bereiken is het noodzakelijk om lokale partners te ondersteunen bij duurzame capaciteitsopbouw. Internationaal spreken we over 'localisation' als we het over de inzet en het versterken van lokale capaciteit hebben. Wereldwijd wordt hierop ingezet als noodzakelijke voorwaarde om hulp voor de miljoenen mensen in nood mogelijk te maken. Ook bij Tearfund staat localisation hoog op de agenda en zoeken we actief naar mogelijkheden om dit te versterken.

3

Onze nationale projecten

Het jaar 2020 laat zien dat de mondiale crisis de ongelijkheid versterkt heeft. Het stimuleerde ons om via onze nationale projecten hier verdere bewustwording voor te creëren. Om onze ogen niet te sluiten voor onrecht en armoede ver weg en om christenen te stimuleren om in hun eigen omgeving manieren te vinden om licht te brengen op de donkere plekken.

Impact van onze keuzes en levensstijl

Het jaar 2020 vroeg veerkracht van ons allemaal. We begonnen het jaar met ambitieuze plannen en toen brak de coronapandemie uit. Voor het eerst hadden we een actie rond een noodsituatie waar we ook zelf door getroffen werden. Corona schudt aan de pilaren van ons leven. Aan familie, school, werk, en ook aan de kerk. Gelukkig hebben we veerkracht kunnen tonen en konden we het geluid van veerkracht ook laten horen.

Juist nu lijkt in de samenleving onrust te ontstaan naar basisvragen. Naast het feit dat de pandemie en de maatregelen daarop een wereldwijd effect met zich meebrachten, ontstond met een vergrootglas een scherper contrast tussen rijk en arm. Ook nationaal zagen we deze contrasten groter worden. Onduidelijk is hoe hard de klap in werkelijkheid zal aankomen voor de maatschappij, staatskas, maar ook voor individuen. De meest kwetsbaren in Nederland werden hard geraakt. Veel voorbeelden kwamen naar voren, waaruit bleek dat ook in Nederland het gat tussen rijkdom en armoede door de maatregelen van Corona eerder vergroot dan verkleind werd. Internationaal zien we op veel vlakken een nog meer schrijnend beeld. We zien wereldwijd een crisis onder de allerarmsten, bovenop een crisis die vaak al speelde. Veel mensen werden in deze situatie afhankelijk van voedselhulp. In Nederland sloegen we massaal rijst, pasta en wc-papier in.

Veerkrachtige kerk

De pandemie legt de kwetsbaarheid van ons en onze kerk bloot. De reacties daarop zijn heel verschillend. De ene groep beweegt mee, de andere haakt af. We zien

kerken die geen capaciteit hebben voor techniek én eigentijdse onlinediensten. We zien kerken die juist nu bewust zijn van de noden in hun omgeving én kerken die meer naar binnen geraakt zijn. We zien trouwe kerkgangers (al dan niet online) én wegblijvers. We hebben te maken met voortdurende veranderingen en daarmee bewegen we naar een historisch kantelpunt. Een fase van de kerk waarin het vertrouwd was, wordt ingeruild voor een nieuwe fase, waarvan de contouren nog nauwelijks op papier staan. De vraag rijst in hoeverre we in staat zijn om een crisis op te vangen. Hoe veerkrachtig zijn we als kerk en als gelovigen?

Creativiteit

Corona heeft een grote impact gehad op de programma's in Nederland. Alle evenementen gingen dit jaar niet door. Onze naamsverandering van Tear naar Tearfund was gepland in de zomer van 2020, maar stelden we uit tot januari 2021. Daarnaast zagen we dat begrijpelijkerwijs de aandacht binnen kerken voornamelijk gericht was op het anticiperen op corona. Dat had direct gevolgen voor ons Umoja-programma en de Groene Kerkenactie. Met creativiteit zijn we op zoek gegaan naar

alternatieven om onze doelen te bereiken. Zo nodigden we kerken uit zich met ons te verdiepen in de principes van veerkracht om te ontdekken hoe zij een bron van hoop en verandering kunnen zijn, en we lanceerden ook een podcast over veerkracht. Evenementen als The Justice Week en de collegedag werden succesvol online georganiseerd en we brachten een speciaal Umoja bijbelstudieboekje uit voor in de coronatijd die meer dan 1000 keer werd gedownload. We boden inspiratie aan kerkleiders in onze serie 'Veerkrachtige kerk' en vierden Kerst met een digitaal kerstconcert.

Bewustwording

Het jaar 2020 laat zien dat de mondiale crisis de armoede en ongelijkheid versterkt heeft. Het stimuleerde ons om via onze nationale en projecten hier verdere aandacht en bewustwording voor te creëren. Om onze ogen niet te sluiten voor onrecht en armoede ver weg en om christenen te stimuleren om in hun eigen omgeving manieren te vinden om licht te brengen op de meest donkere plekken. In dit hoofdstuk nemen we je mee in dat wat we in 2020 als Tearfund in Nederland mochten doen.

Groene Kerken

Vanuit het besef dat de aarde van God is en er hoop is voor de schepping, is in 2011 GroeneKerken opgericht, een initiatief van Kerk in Actie en Tearfund in samenwerking met Maatschappij van Welstand. Groene kerken zetten vaak de eerste stappen op het gebied van bewustwording, energiebesparing en bewust inkopen. Kerken worden daarin ondersteund door middel van o.a. nieuwsbrieven met tips en inspiratie, een uitgebreide toolkit met praktische informatie en maandelijkse webinars.

Het afgelopen jaar hebben de meeste werkgroepen en kerken veel hinder ondervonden van de coronamaatregelen. Als landelijke organisatie hebben we daarop ingespeeld door wel beschikbaar te blijven voor vragen en meer in te zetten op inspiratie om iedereen gemotiveerd te houden.

27
nieuwe groene kerken
in 2020

In totaal zijn 320 geloofsgemeenschappen aangesloten vanuit 17 verschillende denominaties, waaronder 17 moskeeën.

Programma's voor kerken

In 2020 investeerden wij in diverse activiteiten in het toerusten van de kerk om van betekenis te zijn voor dichtbij en ver weg.

Voor actieve gemeenteleden:

- **Een drietal gratis online workshops.** Ca. 90 mensen per workshop (162 unieke aanmeldingen) verdiepten zich in de principes van veerkracht en hoe de kerk een bron van hoop en verandering kan zijn voor de omgeving.
- **Diverse podcasts rondom de thema's veerkracht en geloven in crisistijd.** Medewerking werd verleend door o.a. Rikkert Zuiderveld, Reinier Sonneveld, Arie van der Veer en Trees van Montfoort. De podcasts trokken gemiddeld 1.000 luisteraars.
- **Blog.** Dorina Nauta schreef begin maart een aanmoediging voor kerken hoe zij in coronatijd van betekenis kunnen zijn. Deze blog werd meer dan 7.000 keer gelezen.

Voor kerkleiders, predikanten en voorgangers:

- **Werkconferentie Integral Mission.** 93 kerkleiders en pioniers leerden op 29 januari 2020 van de kerken in Haarlem via spreekbeurten en werkbezoeken.
- **Online collegemiddag Theology of Migration.** Theoloog des Vaderlands 2019 Samuel Lee verzorgde op 26 juni 2020 een college voor 76 deelnemers.

#Nietalleen

Ook in Nederland hebben mensen in coronatijd hulp nodig. In het voorjaar van 2020 is de beweging #Nietalleen opgericht, en daar doen we als Tearfund aan mee. De actie is gecoördineerd door de Protestantse Kerk Nederland en de Evangelische Omroep. Het doel van #Nietalleen is om de talloze lokale hulpinitiatieven te verbinden aan hulpvragers. Zo helpen we elkaar in deze bijzondere tijd, want je bent **#Nietalleen**.

Welkom Thuis

Om onze achterban te bedanken voor hun betrokkenheid op ons werk, gaven ambassadeurs Trinity, Pearl en Tim Zingt op 23 december het uniek online-kerstconcert Welkom Thuis.

Ca. 12.000 personen bekeken het concert, en daarvan bleek voor 3.000 van hen dat het de eerste kennismaking met Tearfund.

Aan een oproep voor een bijdrage aan het project in Zuid-Soedan werd massaal gehoor gegeven. We mochten ruim € 16.000,- aan giften ontvangen!

The Justice Week

Vanwege corona kon de geplande Justice Conference helaas niet fysiek plaatsvinden. Als alternatief organiseerden we van 25 tot en met 31 oktober The Justice Week, een online event met iedere dag een live-uitzending.

Er waren verschillende bijdragen van sprekers uit zowel binnen- als buitenland, zoals Anne Zaki (Egypte), CB Samuel (India), en uit Nederland Gert-Jan Segers, Rikko Voorberg en Tineke Ceelen. Deelnemers konden dagelijks kiezen uit verdiepende seminars over de thema's migratie, klimaat en inclusiviteit.

Corona heeft de kwetsbaarheid van het leven en de impact van onze levensstijl in het daglicht gebracht. Maar er is nog een hele wereld die we niet dagelijks zien. Er zijn verhalen van onrecht die aan de meesten van ons voorbijgaan. Van mensen die zich buitengesloten voelen in onze samenleving en van ons eigen aandeel in onge-

lijke machtsverhoudingen. The Justice Week is bedoeld om hier bewustwording voor te creëren en elkaar aan te moedigen verbetering hierin aan te brengen.

The Justice Week was een initiatief van Tearfund en werd mede mogelijk gemaakt door International Justice Mission, Evangelische Omroep, Compassion Nederland, Tot Heil des Volks, Light for the World Nederland, A Rocha, Micha Nederland, Leprazending, World Vision, Stichting Gave, GroeneKerken, ChristenUnie, 24-7 Prayer Nederland, New Wine, Civic Engagement Alliance, ZOA en Present Nederland.

808
deelnemers

Umoja: kerk met beide benen in de buurt

'Naar wat voor soort kerk ga jij?' Vragen mensen dit ook zo vaak aan jou? Welk antwoord geef jij dan? Misschien wel iets als: 'Mijn kerk is een warme gemeenschap waarin we echt omzien naar elkaar. Iedere zondag hebben we een mooie dienst en door de week eten we samen en bemoedigen we elkaar in kringen.'

Maar: heb je er ook wel eens over nagedacht wat mensen uit de buurt van jouw kerk vinden? Wat dacht je van: 'Ik weet eerlijk gezegd niet zoveel van die kerk. Ik ben er nog nooit naar binnen geweest. Op zondag zie ik dat er veel mensen zijn, en soms ook op een doordeweekse avond. Het lijken me vriendelijke mensen.'

Bovenstaand verhaal laat zien dat in de kerk de liefde voor God en voor elkaar aanwezig is, maar tegelijk is er een omgeving die daar weinig van merkt. Een gemiste kans voor zowel de kerk als voor de buurt.

In welke mate zijn kerken en hun omgeving met elkaar verbonden? Heb je dat verlangen? Hoe geef je dat vorm? Bij Tearfund geloven we dat God een plan heeft met Zijn wereld. Een wereld zonder armoede en onrecht, waarin mensen elkaar echt kennen en liefhebben en waarin mensen en God elkaar ontmoeten. Wij geloven dat iedere kerk - door Jezus - deel uitmaakt van dat geweldige herstelplan.

Umoja is een programma van Tearfund dat kerken helpt om met beide benen in de buurt te staan. Het biedt kerken handvatten om zich te verbinden aan het dagelijks leven van mensen in de buurt. Wij geloven dat hierdoor gemeenschappen tot bloei komen. Door betrokken te raken bij elkaars leven kun je veel meer voor elkaar betekenen.

Umoja betekent 'samen' en wat ons betreft is dat een werkwoord. Het is het elkaar actief opzoeken en ontdekken hoe je met elkaar, in plaats van naast elkaar kunt leven.

Elf kerken waren volop bezig met het Umoja-traject toen vanwege de lockdown het proces bij de meeste deelnemers stilviel. Om kerken toch te blijven stimuleren naar buiten gericht te blijven (of te worden), is er een laagdrempelig, online 'Umoja light'-studieboekje uitgebracht. Dit werd meer dan 1.000 keer gedownload.

Sandra is een Surinaamse vrouw die afwisselend opgroeide in Nederland en Suriname. Ze woonde een aantal jaren in een katholiek gezin, maar ook bij haar hindoestaanse moeder en vader met een winti-achtergrond. Ze had veel last van ziektes en kwam, na het overlijden van haar moeder, in een heftige psychose terecht waardoor ze acht maanden werd opgenomen. De instanties hadden weinig hoop op herstel toen de psychoses zich herhaalden.

Lopend over de Klarendalseweg in Arnhem kwam ze langs een kerk en ze had de moed om naar binnen te gaan. Ook al zat ze midden in een psychose en in elkaar gedoken met een capuchon ver over haar hoofd getrokken, ze voelde zich welkom. Zelf zegt ze: 'De mensen waren uitnodigend. Het voelde alsof ik er echt mocht zijn.' Sandra is er nooit meer weggegaan en samen met God, 'de hoogste instantie die het voor het zeggen heeft in mijn leven' zoals ze dit zelf noemt, en met de mensen uit deze kerk heeft ze haar leven op orde gekregen.

Haar leven is niet volmaakt en kent vele ups en downs, maar ze leeft nu in verbinding met God én met mensen die haar ondersteunen.

De kerk strekte zich naar haar uit en liet weten dat ze welkom was.

Sandra

Ik heb er hevig naar verlangd dit pesachmaal met jullie te eten voor de tijd van Mijn lijden aanbreekt.

LUCAS 22:15

Bezinning

Tegenslag kunnen incasseren is cruciaal bij het halen van de top. Begin met de situatie onder ogen te zien en te aanvaarden wat er gaat gebeuren.

Tijdens het laatste avondmaal last Jezus een moment van bezinning in voor Hem en Zijn team. Het is een moment om te ontdekken wie er nog bij het team hoort en wie niet. Een moment om lief te hebben en de banden aan te halen: straks onderweg hebben we elkaar keihard nodig om de tegenslag op te vangen!

Wanneer jij midden in een beklimning zit, vergeet dit moment van bezinning dan niet, ook al zit je in een 'overleefstand'. Jezus biedt Zichzelf aan als lid van jouw team. Als je met Hem maaltijd houdt, ontdek je opnieuw het juiste overzicht.

*Vier de maaltijd met een groepje mensen.
Deel je behoeften en bemoedig elkaar.
Vraag Jezus om nieuwe ruimte.*

DAG
37

Veertigdagen kalender

Ook in 2020 gaven we weer een veertigdagenkalender uit, dit keer met het thema Bergopwaarts. In de Bijbel vinden de prachtigste ontmoetingen tussen God en mensen plaats op een berg. In de kalender stond dan ook elke week een ontmoeting op een berg tussen een Bijbels personage en God centraal. God laat op de berg zien wie Hij is (IK BEN) en deze ontmoetingen zijn levensveranderend voor de betrokkenen. In de veertigdagentijd gaan we via de kalender de uitdaging aan om God écht te ontmoeten. De weekverhalen zijn als een routekaart om kennis te maken met God, Zijn liefde en Zijn gerechtigheid.

De prikkelende Bijbelse overdenkingen en praktische tips werden dit jaar verzorgd door Gert Hutten, Minella van Bergeijk, Mattias Rouw, Rinke Verkerk, Otto de Bruijne, Arie van der Veer en Mirjam van der Vegt. Het doel van de kalender is om bewustwording te creëren rond hoe je een eerlijke en bewuste levensstijl in de praktijk brengt.

13.736
kalenders verkocht

32.417
lezers bereikt

7,7
Gemiddelde waardering

Happiebox

Happietaria is een pop-up restaurant, volledig opgezet en gerund door studenten. Hiermee wordt geld opgehaald voor wereldwijde projecten van Tearfund. Happietaria Groningen bestaat inmiddels al 26 jaar en ondanks dat de deuren dit jaar gesloten moesten blijven, bedachten studenten een creatief alternatief waardoor mensen alsnog konden eten voor het goede doel: de Happiebox.

‘Als team hoopten we dat de restaurants in november weer open mochten, maar dat liep helaas anders’, vertelt Mirjam (22). ‘We wisten dat we rekening moesten houden met dit scenario en daarom bedachten we een optie B. Bestelservices zijn razend populair geworden en hier wilden we op inspelen. Zo ontstond de Happiebox.’ Via de media en kerken hebben we geprobeerd zoveel mogelijk mensen te bereiken met het nieuwe concept en de eerste reacties op de maaltijdbox waren veelbelovend. Het werd enorm gewaardeerd dat we in deze tijd toch iets gingen doen waardoor mensen gewoon thuis

aan de keukentafel konden eten voor het goede doel. ‘De Happiebox was van 19 november tot 17 december te bestellen en we hebben elke dag tussen de 25 en 30 bestellingen gehad. Daarmee hebben we uiteindelijk het bedrag van € 45.073,37 op weten te halen.’ De opbrengst van de boxen en maaltijden is naar onze projecten in Ethiopië en Zuid-Soedan gegaan.

Utrecht en Nijmegen

In Utrecht en Nijmegen werden het afgelopen jaar ook Happietaria's gestart. In Utrecht werd € 29.835,50 opgehaald voor rampenpreventie in India, Nepal en Bangladesh. De Nijmeegse studenten hebben zich ingezet voor de wederopbouw van landbouwondernemingen in Syrië. Helaas moesten ze de deuren vroegtijdig sluiten vanwege de Coronacrisis, maar niets hield hun tegen om geld in te zamelen voor hun project. Daarom hebben ze in de laatste week van mei een bezorgservice opgezet, waardoor de opbrengst kwam op € 8.535,60.

BEVINDINGEN IN 2020

- Digitale bijeenkomsten, die we vanwege de coronapandemie organiseerden, vragen een andere manier van denken. Het is niet genoeg om de live-meeting naar online te verplaatsen, dit vergt een andere voorbereiding.
- Twee kerken volgden het Umoja-programma dit jaar. Het is ons ondanks de investeringen onvoldoende gelukt om kerken in deze uitdagende tijd een nieuw, vaak extra programma te laten volgen.
- Het zorgen voor een duidelijke profilering van Tearfund vraagt om een sterkere integratie van communicatie, fondsenwerving en onze projecten in Nederland, zodat we beter elkaars kennis gebruiken.
- Nadat bleek dat vanwege de coronamaatregelen de (pop-up) restaurants niet open mochten, toonden de studenten die bij Happietaria betrokken waren creativiteit. Geïnitieerde alternatieven waren onder meer ophaalmaaltijden en het opzetten van een webshop.
- Al meer dan tien jaar maken we de Veertigdagenkalender. De afgelopen jaren zagen we echter steeds meer alternatieven op de markt komen.

PLANNEN VOOR 2021

- In 2021 kijken we of we de Veertigdagenkalender verder kunnen verbreden, zodat het meer is dan ‘alleen’ een kalender.
- Het digitale kerstconcert in 2020 werd gekeken door meer dan 12.000 mensen. We onderzoeken de mogelijkheid om dit een goed vervolg te geven.
- Het aantal Groene Kerken is het afgelopen jaar opnieuw uitgebreid en die groei willen we ook in 2021 vasthouden. Daarnaast werken we aan het vergroten van onze impact en wordt het team versterkt.
- The Justice Week zullen we in 2021 ook digitaal organiseren. Een week vol inspiratie en prikkelende vragen.

Veerkracht in de Bijlmer

Waar het normaal op alle dagen van de week bruist in het Maranatha Community Transformation Center (MCTC) midden in de Bijlmer, is het sinds maart 2020 stil en verlaten. Bij elkaar komen mag niet meer en dat valt de bezoekers van het centrum zwaar. 'Het leven van deze mensen draait om samenzijn. Dat is onderdeel van hun identiteit', vertelt Moses Alagbe, voorganger van de Amsterdamse migrantenkerk. 'We hebben alle activiteiten in ons centrum moeten stoppen. Voor de kerkleden en de bezoekers is dat echt een ramp.'

Sinds de start van de crisis kampen migrantenkerken in Nederland met extra zorgen. Hun inkomsten lopen ernstig terug en een heel aantal van deze kerken vreest voor hun voortbestaan. Maar ook de impact op de kerkgangers is groot.

'Onze kerk is veel meer dan een dienst op zondagochtend en de Bijbelstudie op dinsdagavond. Het is een community van mensen die samen optrekken in het leven. En niet alleen met elkaar, ze willen juist samen met de buurt het leven mooier en beter maken.' Naast activiteiten van de kerk zelf, vinden er doordeweeks ook andere activiteiten plaats in het gebouw. Gezien de hoge percentages van gezinnen die onder de armoedegrens leven, ongedocumenteerden, ongeletterdheid en jeugdcriminaliteit zijn deze activiteiten bittere noodzaak voor de buurt.

Uitdagingen

In veel gezinnen zijn enorme financiële zorgen. 'We kwamen er samen met verschillende buurtbewoners achter dat veel kinderen zonder te ontbijten naar school gingen. De meeste ouders werken hier op basis van een oproepcontract. Ze werken bijvoorbeeld in hotels en restaurants als schoonmaker. Door de crisis worden ze nu niet meer opgeroepen, verdienen ze niets meer, en is er dus ook niet genoeg geld om boodschappen te doen.' En terwijl de hoofden van deze moeders overlopen van zorgen, hebben ze ook nog eens hun handen de hele dag vol aan de zorg voor hun kinderen. Ook voor de kinderen is deze crisis geen makkelijke tijd. 'Deze kinderen moeten vaak al hard werken om geen achterstand op te lopen op school. Nu kunnen ook de naschoolse activiteiten die we normaal verzorgen, waaronder huiswerkbegeleiding, niet doorgaan. Hierdoor slaat de verveling toe en

kunnen kinderen op straat gaan hangen, waar ze vaak 'verkeerde vrienden' tegenkomen.' De kinderwerkers van het MCTC bieden kinderen nu elke dinsdag en donderdag ontbijt aan. Waar er bij de start van de actie maar dertig kinderen werden geholpen, voorziet de kerk nu meer dan negentig buurtkinderen van een ochtendmaaltijd.

Veiligheid

Wat Moses het moeilijkst vindt is dat zijn kerk nu niet meer een veilige plek kan bieden voor de ongedocumenteerden die hier in de buurt leven. 'De kerk is vaak de enige plek waar deze mensen veiligheid en sociaal contact ervaren en waar ze af en toe een maaltijd krijgen. Nu kunnen ze nergens meer terecht. Soms kom ik één van hen tegen; ze zijn echt wanhopig.'

Maar ondanks alle zorgen is Moses hoopvol. 'Hoe gek het ook klinkt, het is verfrissend en maakt mij ook heel erg enthousiast om weer naar andere manieren te zoeken om mensen te bereiken en hulp te bieden. Een nieuwe tijd vergt ook een nieuwe vorm van kerk-zijn.' Moses wijst op de werkwijze van Tearfund: hulpbehoevende mensen bewust maken van hun eigen bestemming, rol vaardigheden en mogelijkheden. 'Veerkrachtig zijn als kerk- en buurtgemeenschap is in coronatijd echt essentieel. Het blijven zoeken naar de bronnen die God ons geeft, maar waar we ons wellicht nog niet bewust van zijn. Wij zijn mensen van geloof, hoop en liefde. Dat geldt voor elke kerk, elke gelovige. Houd je vast aan je geloof, breng het in de praktijk. Vertrouw op God! Op deze manier kan je hoop brengen bij mensen. Houd van mensen, laat hen die liefde zien op een praktische manier. Geloof moet zichtbaar zijn in je levenswandel, door liefde, door het dienen van je naasten.'

'VEERKRACHTIG
ZIJN ALS KERK IS
IN CORONATIJD ECHT
ESSENTIEEL'

Moses Alagbe

Tearfund in de media

In 2020 haalden we met nieuwsberichten en opiniërende artikelen meer dan 40 keer de landelijke, regionale en lokale media.

nederlandsdagblad

‘Voor mensen op de vlucht voor Boko Haram betekent corona de zoveelste ramp’

20 mei, *Nederlands Dagblad*

Terwijl de aanvallen van Boko Haram doorgaan, zijn in het noorden van Nigeria de eerste coronabesmettingen gemeld. Nepnieuws en wantrouwen bemoeilijken de strijd tegen het virus. Dat vormt voor de toch al kwetsbare bevolking een nieuwe ramp.

Het Parool

‘Boerenprotesten? Kleine Afrikaanse boeren worden het hardst getroffen’

20 juli, *Het Parool*

Nederlandse boeren protesteren tegen de beperkingen van stikstofmaatregelen, maar kleine Afrikaanse boeren dragen de grootste lasten van de klimaatcrisis, analyseert Manuel Voordewind.

deVerdieping Trouw

‘Betrekt religieuze leiders bij de aanpak van het coronavirus in West-Afrika’

23 april, *Trouw*

Bij de ebola-crisis in 2014 droegen uiteindelijk religieuze leiders in West-Afrika bij aan de bestrijding ervan. Ook nu moeten hulporganisaties van hun gezag gebruik maken, schrijft Manuel Voordewind, lobbyist bij Tearfund.

FrieschDagblad

‘Met The Justice Week nadenken over de rafelranden’

23 oktober, *Friesch Dagblad*

De coronacrisis legt onrechtvaardigheid in de samenleving pijnlijk bloot, meent Joost van Dieren van Tearfund. Met The Justice Week wil hij christenen in beweging krijgen voor gerechtigheid. ‘God roept ons op om dat wat krom is recht te maken.’

Reformatorisch Dagblad

‘De hele kerk is nodig om de hele stad te bereiken met het hele Evangelie’

17 januari, *Reformatorisch Dagblad*

Een verslag van de werkconferentie van Tearfund over Integral Mission in Haarlem. Tijdens de bijeenkomst maken predikanten, voorgangers, kerkelijk werkers en studenten kennis met missionaire initiatieven in de stad en reflecteren ze op wat de Bijbel hierover zegt.

Reformatorisch Dagblad

‘Pak ook zwerfvuil aan in ontwikkelingslanden’

8 december, *Reformatorisch Dagblad*

Onder de slogan ‘Yes We Can’ voeren honderden organisaties actie voor een snelle invoering van statiegeld op blikjes. Doel is om zwerfafval flink te laten afnemen. Wij roepen op om ook te kijken naar zwerfafval in ontwikkelingslanden waar Nederlandse bedrijven aan bijdragen. Een opinieartikel van Manuel Voordewind.

NOS

‘Soms is het zwaar, maar soms ook makkelijk’

20 juni, *NOS Jeugdjournaal*

Broertjes Sepp en Pepijn en hun stiefvader Randolph liepen de trap in hun eigen huis 270 keer op en neer. Bij het NOS Jeugdjournaal vertellen zij waarom ze meededen aan de sponsoractie The Climb.

Scan de QR-code en bekijk het filmpje.

Ermelo's Weekblad

‘Een symbool van waar wij voor staan en gaan’

9 maart, *Ermelo's Weekblad*

De Immanuelkerk in Ermelo is een groene kerk geworden, een kerk met oog en aandacht voor inhoudelijk rentmeesterschap, voor duurzaamheid en zorg voor de schepping. ‘Zo laten we zien te geven om de aarde en dus de ander.’

4

Onze organisatie

Op ons kantoor in Utrecht werken we met een gepassioneerd team aan onze missie. Daarbij worden we ondersteund door donateurs, vrijwilligers, ambassadeurs en de Raad van Toezicht. Samen strijden wij tegen onrecht en armoede.

Krachtig in het strijden tegen onrecht en armoede

René van de Kieft

De dagelijkse leiding van Tearfund is in handen van directeur-bestuurder Minella van Bergeijk. Om toe te zien op de uitvoering van bestuur en beleid hebben we een Raad van Toezicht. Deze scheiding van taken zorgt ervoor dat het interne toezicht onafhankelijk kan zijn. Het jaar 2020 was in vele opzichten anders dan anders. In gesprek met René van de Kieft, voorzitter van de Raad van Toezicht.

Wat waren de belangrijkste thema's op de agenda van de Raad van Toezicht in 2020?

'Elk jaar heb je de reguliere processen zoals het jaarplan, de kwartaalrapportages en het jaarverslag. Het afgelopen jaar hebben we ook de tijd genomen om na te denken over onze visie, zoals verwoord in onze Theory of Change. Het is de kern van Tearfund om onrecht en armoede te bestrijden vanuit het herstel van relaties. Echte verandering kan alleen plaatsvinden wanneer we eraan werken om de relatie met God, met onszelf, met de ander en onze omgeving te laten zijn zoals God ons leven op deze aarde bedoeld heeft. We hebben die visie diepgaand op ons laten inwerken, zodat het ook in ons DNA kwam. Van daaruit hebben we ons beziggehouden met de strategische keuzes. Nieuw daarin zijn meer focus op onze mogelijkheden op het gebied van lobbywerk en beleidsbeïnvloeding en het tastbaarder maken van onze bijdrage aan de doelen die we hebben gesteld op het gebied van duurzame ontwikkeling. Maar 2020 stond voor Tearfund toch echt vooral in het teken van corona. Het was iets wat we nog niet eerder hadden meegemaakt. We hadden geen flauw idee wat de impact zou zijn op het gebied van inkomsten terwijl dat juist mede bepaalt wat je in de praktijk kunt doen. Het was echt een dilemma van wat gaan we wel doen en wat niet.'

Hoe hebben jullie daar keuzes in gemaakt?

'Het is niet zozeer dat de Raad van Toezicht hier keuzes in maakt. Dat is denk ik niet onze primaire taak. We fungeren vooral als klankbord voor de directie, stellen vragen, brengen andere gedachten in - hopelijk verrijkend - om uiteindelijk tot een evenwichtig besluit te komen. De kern is een goed gesprek en elkaars nieren proeven. Vanuit de organisatie zijn een aantal mogelijke scenario's geschetst en als Raad analyseer je die en reflecteer

je daarop. Daarna hebben we met elkaar het meest realistische scenario als uitgangspunt gekozen. We pretenederen niet de wijsheid in pacht te hebben maar we delen beelden en opvattingen vanuit de diverse expertises en ervaringen die binnen de Raad vertegenwoordigd zijn. Het is een zegen dat wij dit jaar toch zo veel middelen hebben binnengekregen en we veel hebben kunnen doen. Het was ook fantastisch om bijvoorbeeld te zien hoe in korte tijd de Justice Conference is omgezet naar een prachtig, digitaal event. Dat is Tearfund ten voeten uit: lenig, vindingrijk en gedreven!'

Wat onderscheidde 2020, naast corona, van voorgaande jaren?

'In januari 2021 zijn we overgegaan van Tear naar Tearfund en daarmee wordt zichtbaar invulling gegeven aan een sterkere verbondenheid met de Tearfund Family over de hele wereld. Daar is veel voorbereiding aan vooraf gegaan. Al jaren zijn we bezig met het versterken van onze relatie en het uitwerken van de meest geschikte vorm van samenwerking. Tearfund Engeland en Nederland hebben al een langjarige traditie van gezamenlijk optrekken bij internationale projecten. Schaalvergroting wordt steeds belangrijker voor het verwerven van institutionele fondsen. De Tearfund Family helpt ons om nog beter in te gaan op wereldwijde problemen zoals corona, de klimaatcrisis en diepgewortelde armoede. De uitdaging was om samen een nieuwe start te maken en groot en klein evenveel ruimte te geven in dit proces. Het afgelopen jaar stond ook in het teken van de start van onze nieuwe directeur. We zijn als Raad erg blij met de komst van Minella en de inspiratie die zij geeft aan het team.'

Hoe veerkrachtig is Tearfund?

'Ik denk dat we er goed voor staan. Er is een unieke missie en visie, veel expertise en een stabiele financiële situatie. Daarnaast hebben we nu de basis van een sterke Tearfund Family en dat kunnen we de komende jaren verder gaan uitbouwen. Door het team is er het afgelopen jaar hard gewerkt aan een nieuw Business Plan waarin we, onder andere in samenspraak met onze Tearfund Family, een gedegen beleid voor de komende drie jaar hebben opgesteld. Tearfund is krachtig gebleken in het strijden tegen onrecht en armoede en in het bewerkstelligen van gedragsverandering. Ik hoop dat we nooit uit het oog verliezen dat een levende lokale kerk de wortel is van duurzaam herstel van de relatie met onze Schepper, medemensen en de aarde waarop wij leven.'

Onze organisatiestructuur en medewerkers

Het bestuur van onze organisatie berust bij de directie. In 2020 bestond deze uit één directeur-bestuurder, Minella van Bergeijk. Voor het toezicht op bestuur en beleid heeft Tearfund een Raad van Toezicht.

De bevoegdheden van de directie zijn vastgelegd in statuten en een directiereglement. De directie is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding, de naleving van alle wet- en regelgeving en de richtlijnen die wij onderschrijven, en de uitwerking van onze strategische koers.

Tearfund kent een projectmatig werkmodel. Er zijn geen afdelingen, maar projecten waar medewerkers in wisselende samenstellingen in samenwerken. We hebben in juni 2017 voor dit model gekozen om in ons werk zo maximaal mogelijk te focussen op onze doelstellingen. In 2020 gaf het strategisch platform richting aan de verschillende projecten. Dit platform fungeerde als adviesorgaan en als opdrachtgever van projecten. Het platform kwam maandelijks samen om projecten te bespreken. Dit overleg had een open karakter: projectleiders en –experts droegen agendapunten aan en overlegden bij relevante onderwerpen mee.

In de loop van 2020 hebben we het functioneren van dit platform en andere interne hoofdoverlegstructuren geëvalueerd en hebben we dit model van projectmatig werken doorontwikkeld. In 2021 gaan we werken met vier organen die zich bezig houden met:

- advies op strategische uitwerking van de organisatiedoelstellingen;
- de operationele randvoorwaarden (waaronder HR) en integratie van de verschillende projecten;
- de planning, voortgangscontrole, evaluatie, en besluitvorming van projecten;
- financiën, risico en kwaliteit.

Deze nieuwe indeling draagt bij aan efficiency in interne bedrijfsvoering en effectiviteit in besluitvorming.

Ons team

Per 31 december 2020

54
medewerkers

37 vrouw en 17 man
& 13 stagiairs (allen vrouw)

32,6
fte

8
vrijwilligers
op kantoor

Personeelszaken

Corona had een grote impact op ons leven en werken. We moesten met elkaar op afstand gaan werken, een manier die niet per se goed past bij de cultuur van Tearfund. Vanuit onze zorgplicht kwam meer aandacht voor vitaliteit, goede thuiswerkplekken en de balans tussen werk en privé. Aanspreekpunten zorgden ervoor dat niemand uit het oog verloren werd en we organiseerden digitale teamactiviteiten om de verbinding met elkaar te houden. Ook het inwerken van nieuwe medewerkers kreeg een andere invulling vanuit huis. In totaal zijn er 13 nieuwe medewerkers gestart en hebben we afscheid genomen van 6 medewerkers.

Jaarlijks voeren we met al onze medewerkers een bijdragegesprek. Voor deze gesprekken werken we met '360 graden feedback': feedback vanuit meerdere invalshoeken. Elke medewerker vraagt daarvoor aan ten minste twee collega's – en bij voorkeur ook iemand van buitenaf – om feedback op zijn of haar functioneren.

In 2020 hebben we met ingang van de coronacrisis ons opleidingsbudget moeten bevriezen en zijn er geen nieuwe

individuele trajecten op deskundigheidsbevordering gestart. Wel hebben we een aantal online kennissessies georganiseerd op het gebied van thuiswerken, o.a. werkplek, verbinding en vitaliteit.

Geestelijke bezinning

Als team willen we bewust tijd reserveren om samen of alleen te luisteren naar God. Dit organisatievoornemen staat in ons meerjarenbeleid op de eerste plaats. Elke dinsdagmorgen is er een weekopening die steeds door een andere collega en soms door iemand van buitenaf wordt geleid. We bidden voor ons werk, elkaar, onze partnerorganisaties en de projectgebieden.

Drie keer per jaar reserveren we tijdens onze zogenoemde reisivrijeweek een dagdeel of langer voor een teamtraite waarin we ons richten op God en op een specifiek en relevant thema. In 2020 hadden we onder andere in november een digitale bijeenkomst over Christfullness en een meditatieve wandeling, onder leiding van Joline Zui-

dema. Ook stimuleren we medewerkers om individueel op retraite te gaan. Zij krijgen daarvoor een paar dagen per jaar van Tearfund.

Reizen en veiligheid

Vanwege corona zijn er vanaf maart 2020 geen buitenlandse reizen meer geweest, werkten we vooral vanuit huis en kwam er dus ook een rem op het woon- en werkverkeer.

In samenspraak met het Corona kernteam hebben we gedurende 2020 frequent overleg gepleegd over de impact van de pandemie op de organisatie. Een belangrijk onderdeel daarvan was veiligheid, wat betrekking had op buitenlandse en binnenlandse (werk)reizen en de organisatie van evenementen. Voor veiligheidskeuzes handel(d)en we volgens het advies van het RIVM. Daarnaast monitoren we de keuzes van soortgelijke organisaties binnen de sector.

In voorbereiding op het moment dat we weer buitenlandse reizen gaan maken, hebben we een procedure opgesteld waarmee we de medewerkers helpen om de kans en impact van corona-gerelateerde risico's goed af te wegen.

Duurzaamheid

Een nieuw milieuplan is in 2020 opgesteld, die ook voornemens heeft geformuleerd voor ons eigen organisatiegedrag. Daarin willen we streven naar het minimaliseren van onze eigen voetafdruk als organisatie door de milieu-impact van onze activiteiten te beperken en de resterende uitstoot te compenseren. Het gaat daarin onder meer om onze activiteiten op het kantoor, ons woon-werkverkeer en vliegreizen.

Diversiteit & inclusie

Het afgelopen jaar heeft ons opnieuw stilgezet bij de urgentie van het streven naar diversiteit en inclusie. Zowel op internationaal als nationaal vlak zien we ontwikkelingen die vragen om een intentionele aanpak in het aangaan van de dialoog om daardoor iedereen – ook de meest kwetsbaren – te bereiken. Ook hebben we ons opnieuw gerealiseerd dat dit begint bij onszelf. Als organisatie willen we ook intern streven naar diezelfde dialoog. In 2020 is daar een aantal momenten voor georganiseerd en vanaf 2021 hopen we dit verder uit te bouwen. Vanuit deze dialoog willen we concrete stappen zetten die ons een meer diverse en inclusieve organisatie maakt.

Bestuur & Raad van Toezicht

De dagelijkse leiding van Tearfund is in handen van een directeur-bestuurder. Om toe te zien op de uitvoering van bestuur en beleid hebben we een Raad van Toezicht. Deze scheiding van taken zorgt ervoor dat het interne toezicht onafhankelijk kan zijn. Het is om die reden ook één van de voorwaarden van het erkenningsreglement van het CBF, de instantie die het externe toezicht op goede doelen in Nederland verzorgt (zie www.cbf.nl). Tearfund voldoet aan de kwaliteitseisen van het CBF en is daarmee een 'Erkend Goed Doel'.

Bestuur

Minella van Bergeijk is de directeur-bestuurder van Tearfund. Zij is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse leiding, de uitwerking van onze strategische koers en de naleving van wet- & regelgeving en richtlijnen die wij onderschrijven. De bevoegdheden van de directie zijn vastgelegd in de statuten van Tearfund en het directiereglement. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht.

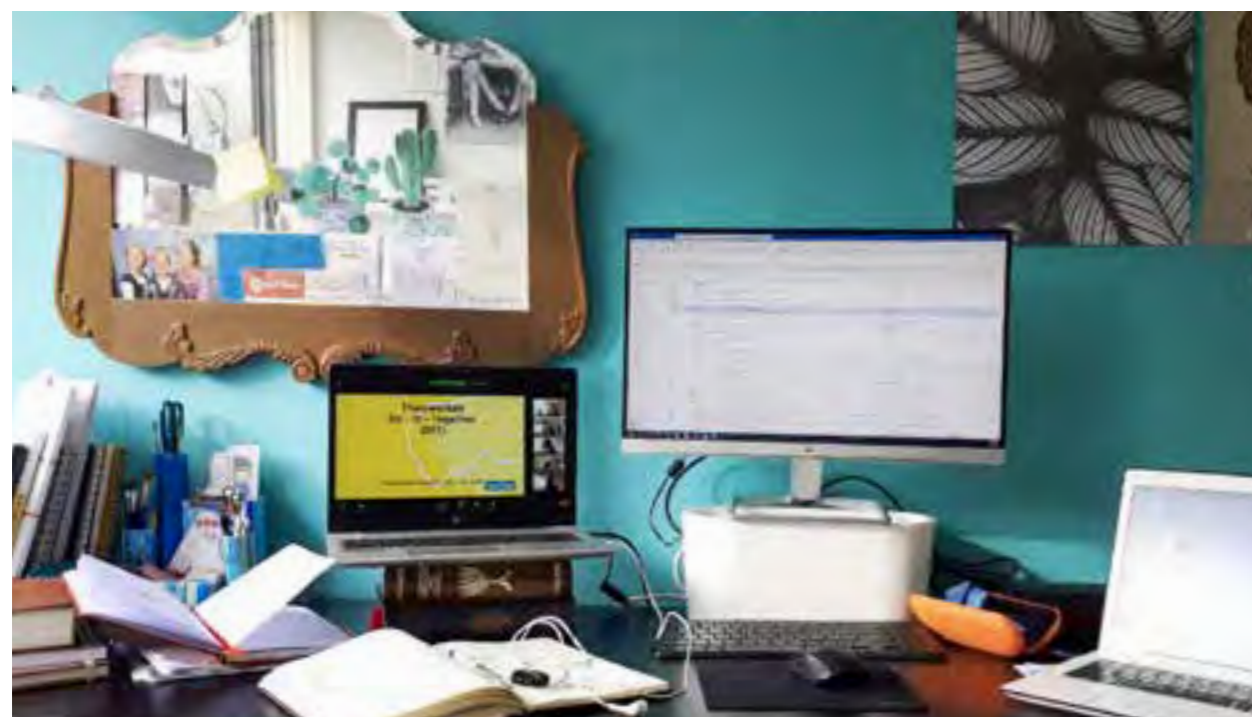
Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) ziet toe op het functioneren van onze organisatie en of we onze doelen halen. De raad fungeert ook als werkgever van de directie en kan de directie gevraagd en ongevraagd advies geven. De RvT vergadert zes keer per jaar en houdt in het algemeen toezicht op de volgende gebieden:

- het professioneel en adequaat functioneren van de organisatie,
- de realisatie van organisatiedoelstellingen,
- een efficiënte en effectieve besteding van middelen,
- efficiënte, effectieve en behoorlijke wijze van fondsenwerving,
- een zorgvuldige omgang met medewerkers en vrijwilligers.

Auditcommissie

De auditcommissie is een afvaardiging van de RvT en bestaat uit twee leden. Zij hebben als taak om input van de directie op het gebied van financiën, kwaliteit en ICT

voor te bereiden voor een bespreking in de raad. Daarom vergadert de commissie steeds ten minste een week vóór elke raadsvergadering.

In 2020 kwam de commissie geregeld bijeen met de directie en de teamleider bedrijfsvoering. Belangrijke aandachtspunten waren:

- jaarrekening 2019, voortgang 2020 (inclusief de impact van corona) en begroting 2021,
- voortgang IT-roadmap,
- mid-term review,
- risicomanagement,
- operationele dossiers zoals kwaliteitsaudits, ratio-berekeningen en procuratie.

Zeker in het tweede kwartaal is er frequent overleg gevoerd over de financiële situatie en prognose. Gebleken is dat Tearfund goed wendbaar is bij mutaties, wat zowel de auditcommissie als RvT vertrouwen geeft voor de toekomst.

Safeguarding & wrongdoing-commissie

In 2020 heeft de RvT de commissie Safeguarding & wrongdoing opgericht. Het doel is het toezicht houden op de ontwikkeling van het safeguarding & wrongdoing-beleid van de cultuur binnen Tearfund en het beoordelen van alle gerapporteerde incidenten bij Tearfund en in ons partnernetwerk. Twee leden van de RvT zijn lid van deze commissie.

In 2020 is de commissie twee keer met de directie en de internationale programmadirecteur bijeen geweest om de lopende zaken te bespreken en de organisatie van advies te voorzien.

De Raad van Toezicht toetst de volgende onderdelen

Toetsing vooraf:

- businessplan (incl. meerjarenbegroting, formatie- en risicobeheersingsplan)
- jaarplan (incl. begroting, formatie- en risicobeheersingsplan)
- besluitvorming, waarvoor volgens RvT-reglement en directiestatuut goedkeuring door de raad vereist is

Toetsing achteraf:

- jaarverslag en jaarrekening, aan criteria van kwaliteit, effectiviteit en efficiency
- kwaliteit van bestuur, op basis van een evaluatie van het gevoerde beleid
- rapportage van de auditcommissie over de 'managementletter', die de externe accountant opstelt naar

aanleiding van controles op de jaarrekening

- rapportage van de auditcommissie over interne audits, bijvoorbeeld in het kader van het keurmerk 'Erkend Goed Doel'

Evaluatie

In de regel evalueert de Raad van Toezicht het eigen functioneren ten minste één keer per jaar. Omdat in 2019 twee nieuwe raadsleden van start gingen en onze nieuwe directeur, Minella van Bergeijk, in december aantrad, hebben we besloten de eerstvolgende evaluatie in het derde kwartaal van 2020 te houden. Vanwege de coronamaatregelen en de sterke voorkeur voor een live-evaluatie is deze uitgesteld tot het eerste kwartaal van 2021. De evaluatie wordt begeleid door een externe partij.

Bezoldiging

De functies van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd. Leden kunnen wel een reis- en onkostenvergoeding krijgen voor het bijwonen van de vergaderingen. Daarvan is in 2020 geen gebruik gemaakt. De totale vergaderkosten bedroegen circa € 2.200.

Werving, selectie en benoeming nieuwe leden

De Raad van Toezicht benoemt zelf zijn leden. Bij een vacature stelt de raad een profielschets op van het te zoeken raadslid.

Belangrijk uitgangspunt is dat de volgende kennisgebieden in de raad vertegenwoordigd zijn:

- internationaal diaconaat en internationale samenwerking;
- missionair gemeente-zijn;
- governance;
- financiën;
- risicomanagement;
- juridische zaken;
- HRM en HRD;
- campagnes, marketing en communicatie.

Daarnaast let de raad op diversiteit naar geslacht, leeftijd en maatschappelijke en kerkelijke achtergrond. Een vacature wordt doorgaans gepubliceerd. Een wervings- en selectiecommissie, bestaande uit twee raadsleden en de directeur, voert met elke kandidaat twee gesprekken en doet dan een voordracht aan de raad. Raadsleden onderschrijven de beginselverklaring van Tearfund, die onderdeel is van onze statuten en overeenkomt met het Statement of Faith van de World Evangelical Alliance.

Raad van Toezicht

Per december 2020

Drs. L.C. (René) van de Kieft

voorzitter (tot september 2021)

Directeur-bestuurder Maatschappij van Welstand, directeur-bestuurder Griendtsveen Holding, directeur-bestuurder stichting Ten Vorsel

Nevenfuncties: co-director Sustenso BV, voorzitter Pensioenfonds Post NL, partner Kuiper & Van de Kieft Organisatieadviseurs, lid Raad van Commissarissen Woonzorg Nederland, voorzitter bestuur Stichting Vrienden van de Zusters in Rwanda, voorzitter SPIL

Mr. D.G.M. (Don) Ceder

secretaris (tot april 2021, herbenoembaar)

Advocaat/eigenaar Ceder Advocatuur
Nevenfuncties: fractievoorzitter ChristenUnie Amsterdam – lid Raad van Toezicht Fonds voor Cultuurparticipatie – lid Adviesraad VU

Ds. G.A. (Gerbram) Heek

vice-voorzitter (tot november 2022)

Predikant Fonteinkerk Buitenpost
Nevenfuncties: lid dagelijks bestuur PC Stichting voor Maatschappelijk Werk (Interzorg)

Drs. M. (Marco) Wiltjer

voorzitter auditcommissie (tot september 2022, herbenoembaar)

Directeur Klant & Markt van Enexis Netbeheer B.V.
Geen nevenfuncties

A.M.L. (Annemieke) Buwalda - van Diepen MSc

Zelfstandig organisatieadviseur - Helder Analyse & Advies
Subsidie- en beleidsadviseur Maatschappij van Welstand
Nevenfuncties: MR-lid CBS de Zaaier, Teuge

Drs. J.C. (Hans) Valkenburg

lid auditcommissie (tot december 2021, herbenoembaar)

Interim-manager en adviseur bij Hans Valkenburg BV, publicist
Nevenfuncties: penningmeester & lid dagelijks bestuur Milieudefensie – lid Raad van Toezicht & auditcommissie Simavi – partner SVP.nl international consultancy

Dr. L.T. (Leon) van den Dool

(tot december 2023, herbenoembaar)

Senior manager adviesgroep Binnenlands Bestuur bij PwC Accountants N.V. (0,8), senior researcher Institute for Housing and Urban Development Studies (IHS), Erasmus Universiteit Rotterdam (0,2)
Nevenfuncties: fractievoorzitter CDA gemeenteraad Papendrecht

Drs. E.C. (Carlinke) Jansen

(tot april 2022, herbenoembaar)

Communicatiespecialist en coach
Nevenfunctie: MR-voorzitter OBS Oscar Carré, Amsterdam

Ir. drs. O.C. (Olger) van Dijk

(tot april 2022, herbenoembaar)

MT-lid Democratie en Bestuur, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Geen nevenfuncties

De familie Van der Meulen uit Ureterp deed mee met The Climb.

The Climb

Met The Climb, de sportiefste challenge in lockdown, beklommen 146 mensen hun trap thuis om zo geld in te zamelen voor het Corona Noodhulpfonds.

Het aantal traptreden was vertaald naar de hoogte van de Vaalserberg, de Alpe d'Huez of de Mont Blanc. Deze werden bedwongen en 2.306 supporters gaven gul: de opbrengst was maar liefst € 53.067.

Het bedrag is gebruikt om voedselpakketten, water en zeep uit te delen, om voorlichting te geven en medische hulp te verlenen aan mensen die lijden onder de coronacrisis.

FOTO: WR.FOTOGRAFIE

FONDSENWERVING:

Grote betrokkenheid in een bijzonder jaar

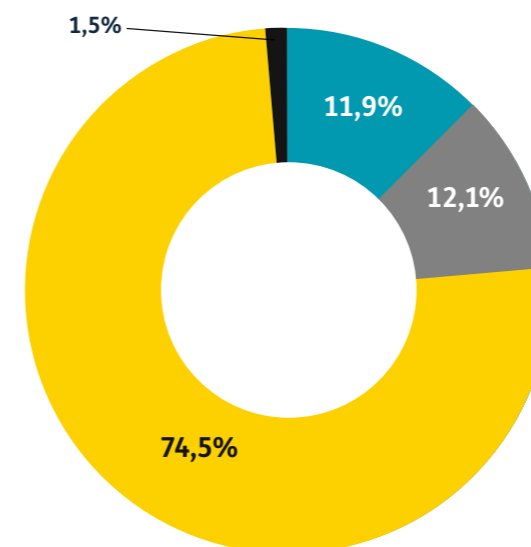
Onze projecten in binnen- en buitenland zijn alleen mogelijk dankzij de steun van vele betrokken donateurs, particulieren, kerken, stichtingen, bedrijven en overheden. Stuk voor stuk zijn zij belangrijk voor ons. Dat bleek in het bijzonder in het afgelopen spannende coronajaar.

Duizenden donateurs ondersteunden ons werk in 2020 met in totaal 12,1 miljoen euro (zie tabel). Daarmee is onze begroting nagenoeg gehaald. We ervaren dat als een grote bemoediging en zijn daar erg dankbaar voor.

Particuliere donateurs

Het is voor het eerst dat Tearfund boven de 4 miljoen euro aan particuliere inkomsten mocht ontvangen, ruim 275.000 euro boven onze begroting. Een bijzonder resultaat in dit bijzondere jaar. Hieruit spreekt een warme betrokkenheid van onze achterban en daar zijn we erg dankbaar voor.

Inkomsten 2020	Begroting	Gerealiseerd	Verschil
Particulieren	3.742.000	4.016.964	274.964
Nalatenschappen	110.000	188.266	78.266
Nacht Zonder Dak	135.000	57.384	-77.616
Kerken & koepels	670.000	568.572	-101.428
Bedrijven & stichtingen	947.000	1.145.280	198.280
Acties door derden	550.000	459.557	-90.443
Gezamenlijke acties	50.000	17.000	-33.000
Overheden	5.357.000	5.405.206	48.206
Happietaria	220.000	71.880	-148.120
Evenementen	284.000	145.073	-138.927
Overige	10.000	5.114	-4.886
Totaal	12.075.000	12.080.295	5.295

Verdeling % bestedingen voor het internationale programma

- Sociale voorzieningen (met name projecten rond water, gezondheidszorg, gender, bescherming en sociaal welzijn)
- Levensonderhoud (met name projecten rond voedselzekerheid en landbouw)
- Humanitaire hulp
- Overig

In 2020 vroegen we via onze mailings aan onze achterban aandacht voor onze projecten. In november stond een project onder jongeren in Zimbabwe centraal.

Er is royaal gegeven voor zowel onze noodhulpprojecten als aan ons ontwikkelingswerk. We hechten veel belang aan een duurzame relatie met de mensen die Tearfund ondersteunen. Ook zetten we ons in om die groep verder uit te breiden. Voor het werven van nieuwe donateurs en het versterken van onze relaties ontwikkelen we verschillende producten om hen zo veel mogelijk bij ons werk te betrekken.

Bijna 33.000 donateurs

In 2020 telden we in totaal 32.634 donateurs, waaronder 3.714 nieuwe gevers. Vaste gevers vertegenwoordigen samen 47,4% van het totaal. Met name sponsors, die periodiek een vast bedrag schenken, leverden een belangrijke bijdrage aan het eindresultaat. In 2020 hadden we 15.473 vaste gevers. Dit is een netto groei van 446 ten opzichte van 2019.

Nalatenschappen

De inkomsten uit nalatenschappen liggen net hoger dan verwacht. Het is bijzonder om te zien dat mensen een deel van hun vermogen na hun overlijden aan Tearfund willen toevertrouwen.

Kerken, bedrijven & stichtingen

Wat betreft de financiële steun die we vanuit kerken en bedrijven kregen, was het een bijzonder jaar. Kerken konden niet langer samenkomen als gevolg van de beperkende coronamaatregelen. Dit had een drukkend effect op collecte-inkomsten. De bedrijfsresultaten van veel ondernemingen liepen terug door de lockdown. Desondanks is er door kerken en bedrijven aanzienlijk gegeven. Vanuit stichtingen ontvingen we juist ruim meer inkomsten dan begroot (meer dan 200.000).

Acties en eventfundraising

Ook door middel van allerlei acties en events wordt geld opgehaald voor ons werk. Tearfund heeft zelf twee kant-en-klare modellen die daarvoor gebruikt kunnen worden: Happietaria en Nacht Zonder Dak. Daarnaast ontvangen we regelmatig geld vanuit acties die door anderen – particulieren en collega-organisaties – worden opgezet.

Voor zowel Nacht Zonder Dak als Happietaria was het een moeilijk jaar. Beide acties vonden plaats door middel van fysieke events waarbij groepen mensen bij elkaar komen. Door de coronamaatregelen was dit veelal niet mogelijk. De inkomsten bleven daarom achter (225.000 euro in totaal). Voorafgaand aan 2020 was al besloten om Nacht Zonder Dak als concept te evalueren. Deze evaluatie heeft erin geresulteerd dat we deze actie

vanaf 2021 niet meer actief zullen promoten en slechts nog reactief in zullen zetten.

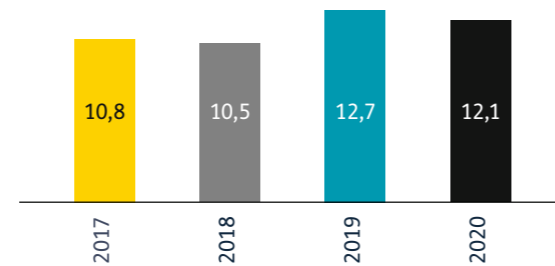
Overheidssubsidies & institutionele fondsen

Tearfund kreeg in 2020 ruim 5,4 miljoen euro aan overheidssubsidies toegekend. Voor het overgrote deel kwam dit door onze deelname aan de Dutch Relief Alliance.

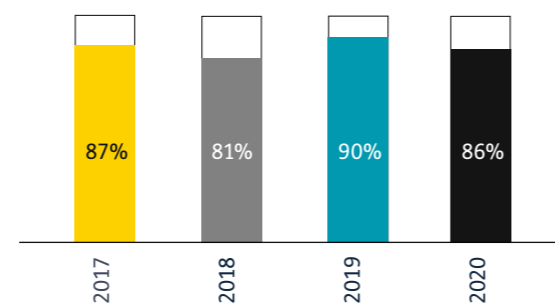
Daarnaast hebben we in samenwerking met het nieuw opgezette JISRA-consortium een succesvolle aanvraag ingediend bij het nieuwe Power of Voices-subsidiekader van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Daarmee haalden we via een mooi programma met een bijzondere rol voor interreligieuze actoren weer IF-subsidie binnen voor ons development-porfolio. Deze gelden worden ontvangen in 2021 en komen dientengevolge niet terug in het resultaat over 2020.

Onze ambities om financiering vanuit de EU te verkrijgen was, ondanks een aanvraag bij ECHO, helaas niet succesvol.

Inkomsten 2017-2020 (in miljoenen)

Besteed aan doelstellingen

Zie pagina 124 voor de gewenste en gerealiseerde verhouding tussen de lasten 'besteed aan doelstelling', 'wervingskosten' en 'kosten beheer en administratie' alsmede de gewenste en gerealiseerde verhouding tussen wervingskosten en de som van geworven baten.

Klachten

De relatie met onze achterban, onze supporters en donateurs is voor Tearfund heel belangrijk. Een goede relatie zorgt voor een betere verbinding. Daarom houden we klachten vanuit onze achterban goed bij. Ze geven waardevolle feedback waar we van kunnen leren. Alle klachten handelen we zo snel mogelijk – telefonisch of schriftelijk – af, uiterlijk binnen tien werkdagen. En ten minste een keer per jaar evalueert het Projecten Overleg de binnengekomen klachten om:

- de kwaliteit van onze klachtenafhandeling te toetsen;
- structurele signalen van ontevredenheid zo vroeg mogelijk te onderkennen;
- de communicatie met onze doelgroepen te verbeteren.

Telefonisch en per e-mail gingen we in gesprek over 32 klachten. Acht van deze klachten gingen over onze telemarketing. Niet iedereen vindt dit een prettige manier om benaderd te worden. Telemarketing is echter een belangrijke bron van inkomsten voor ons. We evalueren regelmatig de manier waarop we telemarketing inzetten.

We kregen drie klachten over post of financiële kwesties. Een klacht ging over het te lang wachten op een bestelling, een andere over het nog steeds ontvangen van post terwijl al aangegeven was dat dit niet gewenst was. De derde klacht ging over de hoeveelheid gegevens die ingevuld moet worden via online doneren.

Negen mensen hebben een klacht ingediend over onze wijze van fondsenwerving. Dit loopt uiteen van klachten over een cadeautje dat je kan krijgen als je donateur wordt tot klachten over het overzetten van een donatie op een ander project omdat het huidige project stopte. Acht klachten betrof de inhoud van een mailing. Dit loopt uiteen van klachten over de dikte van ons jaarlijkse magazine tot ontevredenheid over een ontvangen brief (waarom 'je' i.p.v. 'u'; waarom nóg een brief als men al donateur is).

De overige vier klachten gingen over onze naamsverandering, de prijs van de digitale veertigdagenkalender en het bestelproces van de kalender.

Klachten in 2020	aantal
Wijze van fondsenwerving	9
Telemarketing	8
Post of financiële klachten	3
Overige	3
Geen antwoord op vragen	1
Inhoudelijke klacht mailing	8
Totaal	32

In 2019 bedroeg het aantal 25.

ONZE AMBASSADEURS

Verhalen vertellen die gehoord moeten worden

Onze ambassadeurs spelen een belangrijke rol in het uitdragen van onze missie. Zij vertellen van hun betrokkenheid bij Tearfund en bewegen anderen om zich aan ons te verbinden. In 2020 mochten we twee nieuwe ambassadeurs verwelkomen: zangeres Pearl Jozefzoon en RTL4-weerman Reinier van den Berg.

Pearl Jozefzoon
ZANGERES

‘Een kind dat geen kind kan zijn: dat onrecht raakt mij het meest. Misschien is dat gevoel wel versterkt sinds ik moeder ben. Het beste wat ik in kan brengen tegen onrecht, is mijn stem. Dat ik daarmee verhalen kan vertellen die gehoord moeten worden en mensen bewust kan maken van wat er speelt in de wereld. Zo kan ik met mijn kunst daadwerkelijk iets betekenen.’

Reinier van den Berg
WEERMAN BIJ RTL 4

‘Ik vind het fascinerend met hoeveel zorg God het enorm diverse leven heeft gemaakt. Ook het Bijbelse model van goed zorgen voor elkaar én het land spreekt me enorm aan. Zie het als je tuintje waar je zo graag van geniet op zonnige dagen. Wil je morgen niet tussen de distels zitten, dan moet je misschien vandaag wel aan de bak om onkruid te wieden. Je laat Gods schepping niet verslonzen. Dus hup, pak die bezem en veeg de tuin aan! Voor jezelf en voor de dierbaren na jou.’

TimZingt
CABARETIER EN
KLEINKUNSTENAAR

Samen met Pearl en Trinity heeft Tim op 23 december meegewerkt aan het online *Welkom Thuis Kerstconcert*.

Trinity
BAND

Samen met Pearl en TimZingt heeft Trinity op 23 december meegewerkt aan het online *Welkom Thuis Kerstconcert*.

Otto de Bruijne
SPREKER EN KUNSTENAAR

Otto is vanaf het eerste uur betrokken bij Tearfund. Hij schreef mee aan de veertigdagenkalender.

Mensenkinderen
SINGER-SONGWRITER
BAS VAN NIENES

Om het Umoja-programma onder de aandacht te brengen heeft Bas twee filmpjes geproduceerd waarin mensen worden uitgedaagd om met beide benen in hun eigen buurt te staan.

Jurjen ten Brinke
SPREKER, PRESENTATOR
EN VOORGANGER

Jurjen verleende zijn medewerking aan de werkconferentie Integral Mission in Haarlem, de online collegedag in mei en was spreker bij de workshop van *Veerkrachtige Kerk*.

Mirjam van der Vegt
AUTEUR, SPREKER EN
(STILTE)TRAINER

Mirjam leverde dit jaar een bijdrage aan de veertigdagenkalender. Haar meest recente boek *‘De kracht van rust’* is begin 2021 gekozen tot het Beste Spirituele Boek van het jaar. In het boek lees je onder andere het verhaal van bisschop Ancelimo, Inspired Individual bij Tearfund.

Moses Alagbe
PASTOR,
DIRECTEUR AMSTERDAM
BIBLE ACADEMY EN
VOORZITTER PCC

Moses was een van de sprekers tijdens de workshop van *Veerkrachtige kerk*. Daarnaast zet hij zich in als trainer voor Umoja.

Rikko Voorberg
THEOLOGOOG, THEATERMAKER,
SCHRIJVER EN COLUMNIST

Tijdens the *Justice Week* sprak Rikko over de actie ‘We gaan ze halen’ voor de vluchtelingen in Moria (Griekenland).

Kwaliteitsbewaking & integriteit

In onze projecten werken we met lokale kerken en partnerorganisaties. Het is dan van belang dat deze partners voldoende kwaliteit en capaciteit hebben. Tearfund ondersteunt hen met advies en coaching.

Een belangrijk instrument om projecten te toetsen is het PME-systeem (Plannen, Monitoren en Evalueren) dat deel uitmaakt van ons totale ISO-gecertificeerde kwaliteitssysteem. Hiermee kijken we nauwkeurig naar projectvoorstellen, voortgangsrapportages, jaarrekeningen en externe evaluaties.

Normen

Het doel van een professioneel kwaliteitssysteem is ervoor te zorgen dat degenen waarmee we samenwerken en waaraan we producten en diensten leveren, profiteren van de kwaliteit, effectiviteit en impact van ons werk. Onderdeel van het kwaliteitssysteem zijn verschillende kwaliteitsnormen. Deze normen bieden ons een kader dat dient als een hulpmiddel voor prestatiebeheer, HR-management en de capaciteitsontwikkeling van partners. Tevens zijn de normen een referentiemiddel voor projectontwerp, monitoring, evaluatie, leren en continue verbetering.

Integriteit

De basis voor al onze ondersteuning aan kerken en partners is een gedeeld streven naar integriteit en professionaliteit. Ook moedigen we een open werkcultuur aan, waarin we verantwoording afleggen van wat we doen en van elkaar en anderen willen leren. In ons integriteitsbeleid heeft het welzijn van de mensen waarvoor en waarmee we werken de hoogste prioriteit. Ook zien we nauwgezet toe op een correcte besteding van het ons toevertrouwde geld.

Welzijn en bescherming

Naar aanleiding van wantoestanden in de hulpverleningssector en de groeiende aandacht voor seksueel grensoverschrijdend gedrag (#MeToo) hebben we ons beleid aan-

gescherpt. Onze grondslag en prioriteit is het welzijn en de bescherming van de mensen waarvoor en waarmee we werken. Ook zien we nauwgezet toe op mogelijk misbruik bij de besteding van het ons toevertrouwde geld. In 2020 zijn we hierin verdergegaan, onder meer door de herhaling van een verplichte e-learningcursus over gedragscodes, integriteit, anti-corruptie en anti-fraude, uitgebreid met een training aangaande cyber security. Elke nieuwe partnerorganisatie die toegevoegd wordt aan de internationale portfolio van Tearfund wordt grondig doorgelicht over haar beleid op integriteit en de bescherming van kwetsbare kinderen en volwassenen.

Tevens is er een specifiek team samengesteld met afvaardiging vanuit de Raad van Toezicht en onszelf, genaamd Safeguarding en Wroegdoing. Daarin worden specifieke dossiers in meer detail besproken: het team kijkt niet alleen terug naar historie en aanpak, maar ook vooruit naar mogelijkheden om risico's te beperken.

TEARFUND IS:

- een Erkend Goed Doel volgens de kwaliteitseisen van het CBF, de toezichthouder voor goede doelen in Nederland (www.cbf.nl);
- houder van het certificaat ISO 9001-Partos (norm voor kwaliteitsmanagement in de sector ontwikkelingssamenwerking);
- houder van het certificaat ISO 14001 (norm voor milieumanagement);
- lid van het EU Humanitarian Partnership (kwaliteitskeurmerk van ECHO, het humanitaire hulp-departement van de Europese Commissie).

Gecertificeerd

Ten behoeve van de certificering voor EU-noodhulpfondsen moest in 2020 het keurmerk opnieuw worden verkregen. Medio december ontvingen we het positieve nieuws uit Brussel dat we wederom gecertificeerd zijn voor de periode 2021-2027 (EU Humanitarian Partnership). Om de kwaliteit van ontwikkelingshulp te meten zal de komende jaren steeds meer gebruikgemaakt worden van de Core Humanitarian Standard on Quality and Accountability (CHS). Deze standaard bestaat uit negen toezeggingen of voorwaarden waaraan ontwikkelingsorganisaties en hun programma's zouden moeten voldoen (zie afbeelding hierboven).

In 2019 is een zelftoets uitgevoerd, in 2020 is een projectplan opgesteld en in 2021 zal de formele certificering voor CHS worden voorbereid.

Misstanden

Signalen van misstanden bij projecten die wij ondersteunen, kunnen op verschillende manieren bij ons binnenkomen. Zij kunnen bijvoorbeeld – al dan niet anoniem – gemeld worden door iemand ter plekke, of naar boven komen in het verplichte jaarlijkse accountantsonderzoek bij partners. In 2020 hadden we te maken met twee ernstige situaties.

Melding van grensoverschrijdend gedrag

Via een klokkenluider kregen we eind december 2018 melding van een zeer ernstig incident bij een project in Latijns-Amerika. We hebben onze samenwerking met de betreffende partnerorganisatie per direct opgeschort. Vanuit onze zorgplicht zijn er meerdere gesprekken met

het slachtoffer geweest. De betreffende persoon heeft ook psychosociale ondersteuning en juridisch advies gekregen. Een onafhankelijk team concludeerde na onderzoek dat de meeste beschuldigingen gegrond waren. Daarop hebben we onze partnerorganisatie verzocht maatregelen te nemen in overeenstemming met ons integriteitsbeleid. Dit beleid en de procedures zijn verbeterd en door ons positief beoordeeld. We hebben de schorsing opgeheven, aan de lopende financiële verplichtingen voldaan en een open en constructief gesprek gevoerd met het bestuur van de organisatie om wederzijds van dit incident te leren. We hebben betrokken organisaties in Nederland op de hoogte gehouden van de melding en de voortgang van het onderzoek.

Financiële schending

Wegens vermoedens van onjuiste informatievoorziening in financiële rapporten hebben we onderzoeken laten doen naar de financiële rapportages en accountantsverslagen van een partnerorganisatie in Afrika. Uit deze onderzoeken kwamen administratief wanbeheer, valsheid in geschrifte en mogelijk frauduleus handelen naar boven. Onze samenwerking met deze partner is opgeschort. Er zijn verschillende gesprekken gevoerd met de kerkelijke leiding als ook schriftelijk om verdere verduidelijking gevraagd. Dit heeft helaas nog niet geleid dat we voldoende vertrouwen hebben dat de organisatie kan en wil voldoen aan de gestelde voorwaarden.

Er zijn verschillende gesprekken gevoerd met de leiding over een verbeterplan. We hebben onze steun aangeboden, mits aan bepaalde minimale condities voldaan

zou worden qua veranderingen op het gebied van bestuur, administratieve organisatie en financiën. Het één en ander is door ons ook schriftelijk verduidelijkt en uitgewerkt. We hebben echter geconstateerd dat er weinig schot zat in het opstellen van een dergelijk plan.

Ons vertrouwen in het doorvoeren verminderde. We hebben daarom het besluit genomen om in 2021 geen projectfinanciering meer te bieden aan de organisatie. Relevante contacten in onze achterban zijn over dit besluit geïnformeerd.

Lessen

Meldingen als deze zijn voor Tearfund altijd aanleiding om te kijken of onze procedures voldoen en welke lessen we kunnen leren. Terugkijkend kunnen we zeggen dat de genoemde situaties op passende wijze in behandeling zijn genomen. Dat neemt niet weg dat ze een grote impact hebben, allereerst op de getroffen personen, maar ook op onze medewerkers en de mensen en organisaties die ons steunen. Het gaat immers om vertrouwen. Elke melding van machtsmisbruik of andere misstand vraagt om een professioneel proces waarbij het welzijn van eventuele slachtoffers centraal staat. Vervolgens is het van groot belang om aan herstel van vertrouwen te werken, zowel met betrokken partijen in Nederland als met de partnerorganisaties waarmee we blijven samenwerken.

TEARFUND COMMITTEERT ZICH AAN:

- de gedragscode van het Internationale Rode Kruis en ngo's die actief zijn in humanitaire hulp;
- de gedragscode van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland (waaronder richtlijnen voor financieel beheer en de beloning van directeurs);
- de Sphere-standaarden (richtlijnen voor het verlenen van humanitaire hulp);
- de Core Humanitarian Standard (richtlijn voor humanitaire hulp, gericht op transparantie, participatie en verantwoording)
- het International Aid Transparency Initiative (IATI – initiatief voor het beschikbaar stellen van projectinformatie via internet);
- de richtlijn RJ 650 Fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving

Blijven leren om ons werk te verbeteren

Het meten van de impact van ons werk helpt ons om te leren, ons werk te blijven verbeteren en onze impact en expertise aan te tonen.

In 2020 hebben we gewerkt aan het verbeteren van de Planning, Monitoring en Evaluatie (PME) van onze projecten. De PME-procedures, -tools en -formats zijn herzien en medewerkers zijn getraind om de procedures samen met partnerorganisaties goed toe te passen in de internationale projecten. Ook is het gebruik van de online PME-module verder geïntegreerd in de projecten.

Tien projectevaluaties

In 2020 zijn er tien evaluaties uitgevoerd. Structurele projecten worden meestal door onze partners geëvalueerd, in samenwerking met ons en/of Tearfund Engeland. Dat was het afgelopen jaar het geval in Haïti, Oeganda en Zuid-Afrika. Daarnaast zijn noodhulpprojecten in Bangladesh, Ethiopië, Nigeria, Somalië, Zimbabwe en Zuid-Soedan geëvalueerd.

Onderzoeken

Door onderzoek te doen leren we van ons werk en kunnen we het verbeteren, onze impact aantonen en onze expertise uitbreiden. Bij het doen van onderzoek heeft het toetsen van onze visie (Theory of Change, zie hoofdstuk 1) prioriteit. Door de pandemie konden er helaas minder onderzoeken uitgevoerd worden dan gepland. In 2020 hebben we zes onderzoeken uitgevoerd, o.a. in samenwerking met Tearfund Engeland of een collega-organisaties. Er is onderzoek gedaan naar de impact van de Justice Conference op het gedrag van de deelnemers en naar het effect van het Umoja-traject op de deelnemende kerken in Nederland. Ook is onderzocht hoe kerken kunnen bijdragen aan de weerbaarheid van gemeenschappen tegen rampen met casestudies in Zimbabwe en de Filipijnen. Daarnaast is er onderzoek gedaan naar de werking van Integral Mission in fragiele contexten en de rol van faith-based organisaties in de COVID-19-pandemie en in duurzaam bosbeheer.

Leren en resultaten delen

We vinden het belangrijk om samen te leren, en deze lessen ook met collega-organisaties te delen. Binnen Tearfund hebben we zes 'leerfora' georganiseerd waarin we samen ingaan op de leervragen uit onze Theory of Change door cases, onderzoek en evaluaties te bespreken. Ook hebben we zes interne leerbijeenkomsten gehouden waarin we wetenschappelijke artikelen over religie en ontwikkelingsamenwerking bespreken om ons perspectief te verbreden en onze kennis aan te scherpen. Daarnaast hebben we verschillende, veelal online, leersessies en webinars gevolgd en zelf ook een online leersessie georganiseerd voor collega-organisaties om de rol van kerken in fragiele contexten te bespreken aan de hand van een onderzoek.

Door onderzoek te doen leren we van ons werk en kunnen we het verbeteren, onze impact aantonen en onze expertise uitbreiden

Evaluatie COVID-19-noodhulp

Door COVID-19 moesten veel van de projecten worden aangepast of worden uitgebreid met noodhulp. In samenwerking met Tearfund Engeland is deze noodhulp geëvalueerd, en daarover verscheen in december 2020 het rapport Real Time Review of Tearfund's COVID-19 Response.

De belangrijkste resultaten en geleerde lessen zijn:

- Het uitgebreide netwerk van lokale kerken en partnerorganisaties van Tearfund was bepalend voor het succes van de noodhulp. Door de coördinatie en onderlinge afstemming (op eigen initiatief) werden zij ook een goede samenwerkingspartner voor lokale overheden en instanties, waardoor ze effectief hulp en maatregelen konden bepleiten. Bovendien zorgde de onderlinge samenwerking er in veel landen voor dat overlap van noodhulp voorkomen kon worden.
- Door het netwerk van kerken en partnerorganisaties kon de hulp snel op gang komen, omdat er goed zicht was op de nood. Daarnaast hadden beide par-

tijen ondanks de maatregelen nog steeds toegang tot de gemeenschappen. Door de gemeenschap worden zij als betrouwbare bron van informatie gezien en daardoor kon er effectief informatie en advies over COVID-19 verspreid worden. De lokale kerkleiders combineerden het gezondheidsadvies vaak met Bijbelse lessen en voorbeelden, wat bijdroeg aan het beter begrijpen en opvolgen van het advies.

- Door in de projecten te focussen op de bestaande expertisegebieden van Tearfund, met name als het gaat over werken via lokale actoren, water, sanitatie en hygiëne, cash en voorzien in levensonderhoud, was de geboden hulp snel, effectief en relevant.
- De informatie en het technisch advies voor partnerorganisaties en kerken over deze expertisegebieden was vaak te algemeen en niet relevant voor de specifieke context.
- Besluitvorming over de toekenning van financiering had in beter en transparanter overleg met stafmedewerkers in de landen gemeoten.

Risico's en de maatregelen die we nemen

In ons werk zijn er risico's waarmee we rekening moeten houden. Daarbij maken we een inschatting van de kans dat deze risico's werkelijkheid worden en wat de impact dan zou zijn. De risico's die zich in 2020 hebben voorgedaan, is te lezen in de voorgaande hoofdstukken. Hieronder noemen we de belangrijkste risico's die we voor de komende jaren in onze omgeving zien. Daaronder staan steeds een aantal maatregelen om deze risico's tegen te gaan en eventuele gevolgen zo veel mogelijk te beperken. De financiële vertaling van het voordoen van risico's is meegenomen in de omvang van continuïteitsreserve. (zie pagina 118)

IMAGOSCHADE DOOR NEGATIEVE PUBLICITEIT

Kans: klein
Mogelijke impact: groot

Negatieve publiciteit kan grote invloed hebben op het imago van een goeddoelenorganisatie. Dit is bijvoorbeeld het geval bij slechte resultaten of fraude.

Onze maatregelen:

- Heldere bestuurs- en organisatiestructuur en rapportages;
- Ons beleid op kwaliteitsbewaking en integriteit;
- Lidmaatschap van brancheorganisaties;
- Het aanpassen van onze werkwijze op basis van geleerde lessen;
- Kwaliteits- en communicatieafspraken binnen de Tearfund Family.

ONVOLDOENDE GELD VOOR ONZE ACTIVITEITEN

Kans: middelgroot
Mogelijke impact: middelgroot

Onze maatregelen:

- Het nauwgezet monitoren van alle inkomsten en uitgaven per bestemming;
- Uitgaven worden per project toegekend na toetsing of budget beschikbaar is;
- Voldoende aandacht voor diversiteit in acquisitie.

VERLIES VAN SUBSIDIE-INKOMSTEN

Kans: middelgroot
Mogelijke impact: middelgroot

Dit kan het gevolg zijn van veranderend (overheids) beleid of de voorwaarden waaraan aanvragen moeten voldoen.

Onze maatregelen:

- Het monitoren van ontwikkelingen op het gebied van institutionele fondsen (IF);
- Inkomsten uit IF mogen een bepaald maximumpercentage van de omzet niet overschrijden;
- Budgettering waarbij overhead en indirecte kosten niet afhankelijk zijn van grote, onzekere bronnen van inkomsten;
- Een flexibele organisatie die zich aanpast aan de beschikbare fondsen.

VEILIGHEIDSRISICO'S VAN MEDEWERKERS IN HET BUITENLAND

Kans: klein
Impact: groot

Onze maatregelen:

- Ons veiligheidsbeleid;
- Ons getrainde crisismanagementteam;
- Contact met externe adviseurs.

Samenwerken aan onze missie

In onze omgeving onderscheiden we veel verschillende mensen en organisaties die betrokken zijn bij ons werk: onze stakeholders. Zij zijn om uiteenlopende redenen heel belangrijk voor Tearfund en daarom hechten we veel waarde aan ons contact met hen. Hieronder noemen we onze belangrijkste stakeholders en vertellen we iets over de manier waarop we ons contact met hen invullen.

Particuliere donateurs

Uiteraard vertellen we onze donateurs hoe wij het geld besteden dat zij aan ons toevertrouwen. Maar we betrekken hen ook bij ons werk via mailings en het organiseren van events.. Daarnaast bewegen wij hen om ook zelf, in hun eigen omgeving op te staan tegen armoede en onrecht.

Kerken

In onze programma's in het buitenland zien wij lokale kerken als een krachtige motor van verandering. Ook in Nederland zien we een groeiend aantal kerken dat zich verantwoordelijk voelt om lokale problemen aan te pakken. We zien het als onze rol om dat te stimuleren en te ondersteunen.

Partnerorganisaties

Onze partners in het buitenland zijn eigenlijk onze handen en voeten voor het bestrijden van armoede en onrecht. Zij zijn voor onze internationale portefeuille ons sleutelcontact. We hebben intensief contact met hen en we bespreken de projecten die we vanuit onze gedeelde visie opzetten. We maken afspraken over het delen van de voortgang van de projecten en bespreken knelpunten. Gemiddeld wordt eens in de drie jaar een onderzoek naar klanttevredenheid uitgevoerd met deze organisaties. De eerstvolgende is gepland in 2022.

Kennisinstellingen

Kennisinstellingen zijn belangrijk voor ons omdat ze met hun expertise bijdragen aan onderzoek en verbetering van onze activiteiten. We maken regelmatig ruimte voor stagiaires en afstudeeronderzoeken.

Overheid

Met de Nederlandse overheid hebben we een voortgaande

dialogo over ons programma, met name via het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Bedrijven

Bedrijven ontmoeten we in een regionaal platform en andere bijeenkomsten. We zoeken naar samenwerking om hun expertise te benutten en gaan met hen in gesprek over maatschappelijk verantwoord ondernemen en andere onderwerpen.

Fondsen en stichtingen

We zijn met allerlei fondsen en stichtingen in gesprek over wederzijdse interesses en de mogelijkheden tot samenwerking of financiering.

Medewerkers en vrijwilligers

Het gesprek met onze medewerkers is voor een deel georganiseerd in onze ondernemingsraad (OR). Ook hebben we drie zogenoemde reisivrije weken. Dan is iedereen op kantoor in Nederland en zijn er veel overleg-, bijpraat- en trainingsmomenten. Eén keer per jaar doen we een tevredenheidsonderzoek onder medewerkers.

Ambassadeurs

Onze ambassadeurs hebben een vast aanspreekpunt in de organisatie. Regelmatig hebben we overleg over hoe we elkaars activiteiten kunnen versterken. Daarnaast organiseren we bijeenkomsten waarbij ambassadeurs elkaar ontmoeten.

Collega-organisaties

Collega-organisaties ontmoeten we in allerlei bijeenkomsten en verbanden. We werken graag samen met organisaties en netwerken die met hun missie, visie en expertise onze gezamenlijke inzet kunnen versterken.

Nationale netwerken & partners

Christelijk Noodhulpcluster
Afstemming en fondsenwerving op het gebied van communicatie en programma's

Dutch Relief Alliance
Samenwerking in noodhulpbeleid en financiering met 16 collega-organisaties

EO-Metterdaad
Financiering (inkomsten derden), media

Evangelische Omroep
Bewustwording en verbinding

Goede Doelen Nederland
Belangenbehartiging, zelfregulering, dienstverlening, inkoopcombinatie

Prisma
Een netwerk voor christelijke organisaties, bezinning rond identiteit, gezamenlijke lobby naar de Nederlandse overheid

Kennisplatform Religie en Duurzame Ontwikkeling
Delen van expertise, verbinding

Micha Nederland
Netwerk gericht op bewustwording

Ministerie van Buitenlandse Zaken
Strategische samenwerking in programmabeleid, beïnvloeding beleid, capaciteitsopbouw en financiering

MissieNederland
Netwerk voor christelijke organisaties

New Wine
Bewustwording en verbinding

Partos
Belangenbehartiging, gezamenlijke lobby

Platform Humanitaire Actie
Beïnvloeding Nederlands humanitaire beleid en leerbijeenkomsten

Sizanani
Financiële en administratieve dienstverlening, programmaadvies

Wo=men netwerk
Belangenbehartiging, gezamenlijke lobby en kennisuitwisseling voor gendergelijkheid en vrouwenrechten

Internationale netwerken & partners

Christelijke ngo's en koepels van lokale kerken in Afrika, Azië en Latijns-Amerika
Strategische samenwerking in het uitbannen van armoede en onrecht

ECHO
Financiering en kennis op het gebied van humanitaire hulpverlening

EU-CORD
Financiering, kennis en lobby

Integral Alliance
Netwerk, financiering en besteding inzake humanitaire hulp (beleidsontwikkeling, programma-samenwerking)

Micah Global
Netwerk van organisaties uit westerse landen, Afrika, Azië en Latijns-Amerika, bezinning, afstemming rond projectplannings- en rapportage-instrumenten

PaRD
Internationaal netwerk voor religie en duurzame ontwikkeling van ngo's en overheden

Joint Learning Initiative on Faith and Local Communities
Expertise rond religie en duurzame ontwikkeling

Tearfund family
Strategische samenwerking met de Tearfund-organisaties in negen landen, uitwisseling en delen van staf, resources, kennis, financiering en concepten

Tearfund Engeland
Strategische samenwerking op het gebied van programma- en partnerbeleid, noodhulp, campagnes en financiering

tearfund

JAARCIJFERS 2020

Onze financiën

2020 is ook in financieel opzicht een bijzonder jaar geweest. Waar we het jaar gestart zijn met evenwichtige groeiplannen en een nul-begroting, moesten wij vanaf maart terug naar de tekentafel.

COVID-19 zorgde ervoor dat op een aantal inkomsten de toekomst onzeker werd. Live events konden niet meer doorgaan, waardoor het werven van (structurele) donateurs onder druk kwam te staan. Nacht Zonder Dak en Happietaria-acties werden afgebroken of konden later in beperkte en creatieve mate worden vormgegeven. En de vraag was hoe particulieren en bedrijven financieel zouden reageren. Naast enkele creatieve nieuwe inkomsteninitiatieven als The Climb, is er ook fors gesneden in de kosten en projectbestedingen of zijn investeringen ten behoeve van de toekomst uitgesteld. Pas toen eind 2020 duidelijk werd dat onze achterban ons geweldig bleef steunen, en er diverse overheidsgelden tot onze beschikking kwamen (vanuit DRA en specifieke COVID-19-subsidies van de overheid), konden we onze oorspronkelijke plannen weer voorzichtig van de plank halen. Daarmee starten wij 2021 met een klein negatieve begroting, welke in voldoende mate gecompenseerd zal worden met het positieve eindresultaat van 2020. Dat geeft Tearfund een goede startpositie voor het onzekere jaar 2021.

Trouwe achterban

Onze trouwe achterban geeft zowel voor structurele ontwikkeling als humanitaire hulp. In 2020 zagen we een toename in giften vanuit particulieren en daarnaast hebben we substantiële inkomsten ontvangen voor verschillende humanitaire noden, voor een belangrijk deel vanuit financiering van de Nederlandse overheid.

Onze totale inkomsten kwamen in 2020 iets hoger uit dan begroot. Het niet behalen van ECHO financiering en wegvallen van de meeste Happietaria's is gecompenseerd door subsidies vanuit de Nederlandse overheid, alsmede particulieren, stichtingen en nalatenschappen. De besteding aan onze doelstellingen (uitgedrukt als percentage van de geworven baten) bedroeg in 2020 86% (in 2019 was dat 90%). Het driejaars gemiddelde is 88%. Tearfund streeft ernaar om minimaal 85% van haar inkomsten te besteden aan haar doelstellingen en de daarmee verbonden indirecte kosten.

Kosten fondsenwerving, beheer en administratie

In 2020 maakten we € 760.000 kosten om fondsen te werven (in 2019: € 825.000). Dat is 6% van de som van de geworven baten, conform begroting. De kosten beheer en administratie bedroegen 3,6% van het totaal van de baten (in 2019 was dat 3,3%). Onze interne

norm bedraagt 3%. Gezien de aanscherping van de benodigde kwaliteitseisen voor NGO's waarvoor extra capaciteit nodig is, zal de normstelling opnieuw bepaald moeten worden.

Financiële baten en lasten

De rentelasten zijn gestegen. Deze stijging wordt met name veroorzaakt doordat Nederlandse banken negatieve rente berekenen over het aanwezige saldo. Met het oog hierop ontwikkelt Tearfund momenteel een beleid over liquiditeitsbeheer, waardoor de negatieve gevolgen van deze rente zoveel mogelijk beperkt dienen te worden.

Resultaat

Vanwege de gevolgen van corona biedt de overheid een aantal (financiële) regelingen waaronder een Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) en een Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW). Het operationeel resultaat inclusief toekenning van deze subsidies bedraagt afgerond € 357.000 positief.

Resultaatbestemming en continuïteitsreserve

Het positieve operationeel resultaat van 2020 wordt gedeeld aan de continuïteitsreserve, om de volgende redenen:

- **2021 zal net als 2020 een onzeker jaar zijn in het kader van - Internationale projectbestedingen:** er is meer nood dan beschikbare middelen, waarbij we tevens flexibel en proactief reageren op veranderende omstandigheden en toenemende kwetsbaarheid van lokale gemeenschappen en huishoudens.
- **Inkomsten:** welke impact heeft de crisis op onze particuliere donateurs? En welke middelen komen er vrij vanuit de Nederlandse en Europese overheid?
- **Het positieve operationeel resultaat kreeg pas vorm eind december, zowel op de inkomsten vanuit donateurs als op de genoemde COVID-19 subsidies van de overheid. Daardoor was eventuele extra besteding in 2020 niet meer mogelijk.**
- **De audits op de COVID-19 overheidssubsidies zullen plaats vinden in 2021. Daarna zijn deze middelen daadwerkelijk beschikbaar.**

De dotatie aan de continuïteitsreserve geeft Tearfund de mogelijkheid om financieel bij te sturen daar waar nodig is, om zowel de continuïteit van onze projecten als onze organisatie te waarborgen.

Balans

	31 december 2020	31 december 2019
ACTIVA		
Immateriele vaste activa (1)	224.399	108.444
Materiele vaste activa (2)	132.660	172.515
Financiële vaste activa (3)	-	-
	357.059	280.959
Vorderingen en overlopende activa (4)	1.013.027	1.415.662
Liquide middelen (5)	3.526.281	3.644.512
	4.539.308	5.060.174
Totaal	4.896.367	5.341.133
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
- Continuïteitsreserve (6)	1.489.560	1.131.881
- Bestemmingsreserve projecten (7)	-	45.000
- Bestemmingsreserve Groene kerken	8.180	-
- Bestemmingsfondsen (8)	1.903.434	1.693.231
	3.401.174	2.870.112
Kortlopende schulden (9)	1.495.193	2.471.021
Totaal	4.896.367	5.341.133

Toelichting

Elke organisatie is verplicht een reserve te vormen om tijdelijk tegenvallende inkomsten op te kunnen vangen. Volgens de richtlijnen RJ650 mag een organisatie maximaal 150% van de jaarlijkse organisatiekosten als buffer aanhouden. Bestemmingsfondsen ontstaan door de fasering van geld dat wel ontvangen is in het boekjaar, terwijl de besteding pas in het jaar daarna kan plaatsvinden. We streven er voortdurend naar om ontvangen gelden zo snel mogelijk uit te geven aan de doelstellingen en zo kort mogelijk in fondsen aan te houden. Dit is echter niet altijd mogelijk. Onder invloed van scherpe scenarioplanning hebben we in het begin van het jaar bezuinigingen doorgevoerd in de financiële toekenningen voor internationale projecten naast toestemming in aanpassingen in de uitvoering.

Resultaat (de staat van baten en lasten)

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
BATEN			
Baten van particulieren (10)	4.246.763	3.986.708	3.957.417
Baten van bedrijven (11)	329.468	347.000	258.971
Baten van overheden (12a)	5.164.720	5.357.311	4.960.727
Baten van overheden (12b) subsidies	240.486	0	0
Baten van verbonden (internationale) organisaties (13)	219.307	100.000	342.129
Baten van andere organisaties zonder winststreven (14)	1.662.598	1.780.000	2.712.467
Totaal van de geworven baten	11.863.342	11.571.019	12.231.711
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en diensten (15)	71.880	220.000	371.334
Overige baten (16)	145.073	284.000	95.047
Totaal baten	12.080.295	12.075.019	12.698.092
LASTEN			
Besteed aan statutaire doelstelling (17)	10.339.269	11.989.718	11.420.639
Wervingskosten (18)	763.312	832.645	824.020
Kosten beheer en administratie (19)	430.119	384.687	423.432
Totaal lasten	11.532.700	13.207.050	12.668.091
Financiële baten en lasten (20)	-16.533	-	-9.990
Resultaat	531.062	-1.132.031	20.011
Resultaatbestemming: Toevoeging/onttrekking aan			
- bestemmingsreserve Groene Kerken	8.180	-	-
- bestemmingsreserve projecten	-45.000	-	45.000
- bestemmingsfondsen	210.203	-1.132.031	-72.269
- continuïteitsreserve	357.679	-	47.279
	531.062	-1.132.031	20.010

Positief resultaat

2020 laat een positief resultaat zien. Met name vanuit particuliere donateurs en stichtingen is aanzienlijk meer financiële steun ontvangen dan medio 2020 verwacht. Een groot deel van het operationeel resultaat bestaat uit de te verwachten subsidies vanuit de overheid in het kader van tegemoetkoming van loonkosten en vaste lasten als gevolg van inkomstendering door COVID-19. Daartegenover stond het niet door kunnen gaan van vrijwel alle Happietaria's alsmede evenementen als New Wine, Opwekking en The Justice Conference, waardoor er minder kans was om structurele donateurs te werven.

Kasstroomoverzicht Opgesteld volgens de directe methode

Kasstroom uit operationele activiteiten	2020	2019
Ontvangen baten	12.489.260	12.536.948
Betalingen inzake doelstelling	-11.404.962	-12.158.405
Betalingen van wervingskosten, beheer en administratie	-1.031.748	-1.023.697
Kasstroom uit bedrijfsoperatie	52.550	645.154
Ontvangen rente / Bankkosten	-16.533	-9.990
Kasstroom uit operationele activiteiten	36.017	655.144
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	2020	2019
Investeringsactiviteiten		
Investerings in vaste activa	-154.249	-108.729
Desinvesteringen in vaste activa	-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-154.249	-108.729
Totale kasstroom	-118.231	-763.872
Liquide middelen begin boekjaar	3.644.512	4.408.384
Liquide middelen einde boekjaar	3.526.281	3.644.512
Mutatie kasstroom	-118.231	-763.872

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen > De jaarrekening is opgesteld conform de richtlijn RJ650 Fondsenwervende organisaties. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. De jaarrekening is opgesteld in euro's. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar. De cijfers over 2019 zijn waar relevant aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar mogelijk te maken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa De immateriële vaste activa betreffen geactiveerde uitgaven voor software en zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder aftrek van daarop gebaseerde lineaire afschrijvingen, berekend met inachtneming van de geraamde economische levensduur van de desbetreffende activa. De geraamde economische levensduur voor software is vijf jaar.

Materiële vaste activa De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder aftrek van daarop gebaseerde lineaire afschrijvingen, berekend met inachtneming van de geraamde economische levensduur van de desbetreffende activa. De geraamde economische levensduur voor kantoorinventaris en verbouwing is vijf jaar, voor ICT-hardware drie jaar.

Liquide middelen De liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Reserves en fondsen Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending voor een specifiek doel. De continuïteitsreserve dient als buffer om de continuïteit te waarborgen in het geval Tearfund zich geconfronteerd ziet met onvoorziene terugval van inkomsten of stijging van uitgaven. De bestemmingsreserve is bestemd voor besteding aan projecten in de komende jaren, die de directie bepaalt. De bestemmingsfondsen betreffen giften met een gerichte doelstelling ('geoormerkte giften') waarvoor de directie nog projecten moeten goedkeuren. Per 2020 voert Tearfund de administratie voor het samenwerkingsverband rondom Reserve Groene Kerken. Niet bestede middelen dienen op de balans geplaatst te worden.

Overige activa en passiva De overige activa en de overige passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, in de vervolgwaaardering tegen geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben, waarbij matching wordt toegepast.

Baten Baten worden in principe verantwoord in het jaar waarin deze worden toegezegd. Bedragen, die voor meerjarige doelstellingen beschikbaar worden gesteld door derden, worden geheel als bate verantwoord op het moment van toekenning en worden, voor zover nog niet besteed in dat jaar, gereserveerd onder de bestemmingsfondsen. Baten van overheden en projectfinancieringen met een terugbetalingsverplichting worden alleen als baten verantwoord als er ook bestedingen tegenover staan.

Nalaten Baten uit nalatenschappen worden verwerkt in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden geschat. Voorschotten worden verantwoord in het jaar waarin ze zijn ontvangen.

Lasten Lasten worden bepaald met inachtneming van de grondslagen van waardering en toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben.

Besteed aan doelstelling Uitgaven besteed aan onze doelstelling worden als dusdanig verantwoord in het jaar waarin de projecten door de directie goedgekeurd zijn. Het betreft alle subsidies inclusief bijkomende implementatiekosten voor projecten die Tearfund uitvoert.

Kosten fondsenwerving De kosten voor fondsenwerving betreffen uitgaven die ten doel hebben financiële middelen te verkrijgen voor de doelstelling van Tearfund. Campagnes met enkel een bewustwording aspect worden toebedeeld aan deze doelstelling. Daar waar bij deze campagnes ook een gedeelte fondswerving plaatsvindt, wordt per activiteit naar rato van inspanning en doelstelling binnen de activiteit de kosten verdeeld over doelstelling en kosten fondswerving.

Kosten management en administratie Overige uitgaven, zoals met name personeelskosten voor administratie en bestuur, worden voor zover deze niet kunnen worden toegerekend aan activiteiten voor onze doelstelling of fondswerving, toebedeeld aan kosten management en administratie. Alle indirecte kosten binnen Tearfund worden jaarlijks beoordeeld door de directie voor de toewijzing naar bovenstaande rubrieken. Waar mogelijk wordt aansluiting gezocht met verdeling personeel wat betreft tijdsbesteding. Deze beoordeling is voor het laatst begin 2020 uitgevoerd.

Personeelskosten Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten en voor zover ze verschuldigd zijn aan medewerkers respectievelijk de belastingautoriteit. De pensioenregeling is verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord

Pensioenen Tearfund heeft een pensioenregeling die wordt geclassificeerd als een zogenaamde toegezegde pensioenregeling die is ondergebracht bij Pensioenfonds Brand New Day (BND). Dit betreft een bedrijfstak pensioenfonds en stichting Tearfund heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstak pensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Immateriële vaste activa*	
Aanschafwaarden per begin boekjaar	212.657
Cumulatieve afschrijvingen per begin boekjaar	-104.213
Boekwaarde per begin boekjaar	108.444
Investerings	151.419
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-31.652
Desinvesteringen (cumulatieve afschrijving)	31.652
Afschrijvingen	-35.464
Boekwaarde per einde boekjaar	224.399
Cumulatieve aanschafwaarde per einde boekjaar	332.424
Cumulatieve afschrijvingen per einde boekjaar	-108.025
Boekwaarde per einde boekjaar	224.399

Materiële vaste activa		
	Verbouwing*	Inventaris**
Aanschafwaarden per begin boekjaar	262.456	77.949
Cumulatieve afschrijvingen per begin boekjaar	-156.891	-10.999
Boekwaarde per begin boekjaar	105.565	66.950
Investerings	2.830	41.182
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-65.970	-4.042
Desinvesteringen (cumulatieve afschrijving)	65.970	3.792
Afschrijvingen	-46.620	-36.996
Boekwaarde per einde boekjaar	61.775	70.886
Cumulatieve aanschafwaarde per einde boekjaar	199.315	115.089
Cumulatieve afschrijvingen per einde boekjaar	-137.541	-44.203
Boekwaarde per einde boekjaar	61.774	70.886

* Het afschrijvingspercentage bedraagt 20% per jaar.

** Het afschrijvingspercentage bedraagt 33,3% per jaar.

Immateriële vaste activa (1)

De immateriële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering. In 2019 en 2020 zijn er enkele nieuwe (software) investeringen gedaan. De nieuwe websites zijn begin januari 2021 in gebruik genomen. Zodoende is er in 2020 nog niet op afgeschreven. De immateriële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering.

Materiële vaste activa (2)

Onder de materiële vaste activa zijn verantwoord de verbouwing van het kantoor en de kantoormeubelen en apparatuur. De materiële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering. In 2020 zijn er een aantal investeringen gedaan. De materiële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering.

Financiële vaste activa (3)

Er zijn geen financiële vaste activa.

Vorderingen en overlopende activa (4)

Onder overige vorderingen zijn bedragen opgenomen die wij van partners ontvangen ten behoeve van projectfinancieringen. De looptijd van de vorderingen is korter dan een jaar.

Vorderingen en overlopende activa	31-12-2020	31-12-2019
Overige vorderingen en overlopende activa	1.006.697	1.415.662
BTW	6.330	0
Totaal vorderingen	1.013.027	1.415.662

Liquide middelen (5)

De liquide middelen zijn vrij opneembaar, met uitzondering van de bankgarantie van € 18.000 voor de huur van het kantoorpand te Utrecht van het Landelijk Diensten Centrum en het fonds op naam van Sizanani.

Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
Spaar- en depositorekening	1.498.821	1.500.006
Banken	1.937.409	2.052.347
Kasgeld	1.052	3.514
Sizanani-banksaldo	88.999	88.645
Totaal Liquide Middelen	3.526.281	3.644.512

Beleggingsbeleid

Wij beleggen niet in risicodragende producten. Tijdelijke liquiditeitsoverschotten zetten we weg op een spaarrekening, naar gelang de liquiditeitsplanning. Op ieder moment kunnen we elk gewenst bedrag onttrekken aan deze spaarrekening. Een deel van de spaartegoeden is ondergebracht bij de ABN-AMRO, die door de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland is geaccrediteerd en een beleggingsbeleid hanteert dat voldoet aan de criteria van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Een ander deel van de spaartegoeden is ondergebracht bij de Triodos bank, die nog beter aansluit bij de duurzaamheidscriteria. We onderzoeken wegen waardoor de impact van negatieve rente door de banken zoveel mogelijk beperkt wordt.

Continuïteitsreserve	31-12-2020	31-12-2019
Per begin boekjaar	1.131.881	1.084.602
Resultaat boekjaar	357.679	47.279
Per einde boekjaar	1.489.560	1.131.881

Continuïteitsreserve (6)

We vormen een continuïteitsreserve voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Tearfund ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De richtlijn voor Goede Doelen stelt hiervoor een maximum van 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. De bedragen die bestemd zijn voor de projecten zijn dit jaar ondergebracht bij de desbetreffende noodhulpprojecten in het bestemmingsfonds. De mutatie op de continuïteitsreserve wordt gevormd door het operationeel resultaat van 2020. Zie voor een toelichting pagina 114.

Grondslag voor de continuïteitsreserve*		
Niet-doelstelling gerelateerde wervingskosten		375.232
Organisatiekosten		2.626.095
Grondslag	3.001.327	
Maximale reserve volgens de Richtlijn	150%	4.501.991
o.b.v. eerder uitgevoerde risico analyse	40%	12.200.531
Continuïteitsreserve	50%	1.489.561

* conform tabel 14 van de Toelichting bij de Staat van Baten en Lasten.

Bestemmingsreserve projecten (7)

Bestemmingsreserve projecten	31-12-2020	31-12-2019
Per begin boekjaar	45.000	-
Toegevoegd aan bestemde projecten	-45.000	45.000
Per einde boekjaar	-	45.000

Bestemmingsreserve Groene Kerken

Per begin boekjaar	0
Toegevoegd batig saldo per 31 december 2020	8.180
Per einde boekjaar	8.180

Verloop bestemmingsfondsen (8)

Bestemmingsfondsen zijn beschikbare gelden die zijn ontvangen voor een specifiek doel en ook alleen daaraan mogen worden besteed. In de benaming van de fondsen is aangegeven waarvoor het fonds bestemd is. Sizanani is een stichting die projecten in Zuid-Afrika uitvoert, waarbij Tearfund ondersteuning levert als backoffice.

Bestemmingsfondsen	Per begin boekjaar	Inkomsten netto	Transfers	Compensatieregime	Correcties	Bestedingen*	Reserve overdracht	Per einde boekjaar
Structurele Ontwikkeling	1.126.644	1.939.493	-36.733		-21.830	-1.970.253		1.037.321
Humanitaire Hulp	521.068	6.355.187	36.733	-300.772	-500	-5.853.068	45.000	803.648
Sizanani	45.519	104.632	-		-4.583	-83.103		62.465
	1.693.231	8.399.312	0	-300.772	26.913	-7.906.424	45.000	1.903.434

*De bestedingen zijn de subsidies en bijdragen die aan internationale partners zijn overgemaakt. Hiervan is een overzicht toegevoegd op pagina 125 (specificatie naar bestemming).

Kortlopende schulden (9)

Alle schulden zijn kortlopend en worden naar verwachting binnen een jaar afgewikkeld. De post 'crediteuren' betreft leveranciers in Nederland. De post 'te betalen inzake projecten' betreft de toezeggingen aan partnerorganisaties in Afrika, Azië of Latijns-Amerika, die in termijnen worden overgemaakt.

Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
Crediteuren	62.968	126.167
Te betalen inzake projecten	974.861	2.040.554
Onderhanden werk Happietaria's	1.040	637
Te betalen inzake BTW	-	5.616
Overige schulden:		
Vakantietoeslag inclusief sociale lasten	78.169	69.120
Vakantiedagen	58.168	63.633
Loonbelasting en premieheffing	0	89.427
Accountantskosten	0	13.119
Vooruitontvangen bedragen	242.064	37.000
Diversen	77.923	25.748
Totaal kortlopende schulden	1.495.193	2.471.021

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Tearfund is een huurovereenkomst aangegaan voor de huisvesting van haar kantoor in Utrecht tot en met 31 mei 2022. De verplichting bedraagt ruim € 70.000 per jaar. Ten behoeve van het afsluiten van de huurovereenkomst is een bankgarantie verstrekt voor een bedrag van € 18.000. De liquide middelen staan voor het genoemde bedrag niet ter vrije beschikking aan Tearfund.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Onze inkomsten worden gesplitst naar herkomst van donorgroepen. Inkomsten worden geworven voor structurele ontwikkeling en humanitaire hulp. De noodhulpinkomsten hebben lang niet altijd een incidenteel karakter omdat er langdurige crisis bestaan, waarvoor ook planmatig fondsen worden geworven. De zogeheten 'acute crises' zijn nieuwe (natuur)rampen. In de begroting wordt wel rekening gehouden met deze rampen, maar op basis van een voorzichtige statistische inschatting. De inkomsten van Tearfund kunnen per jaar variëren, afhankelijk van het aantal en de omvang van noodsituaties in de wereld waarvoor Tearfund zich inzet.

Baten van Particulieren (10)

De giften van particulieren zijn per saldo hoger dan begroot en hoger dan 2019, waar wij enorm dankbaar voor zijn. Belangrijk voor Tearfund is dat voor structurele ontwikkelingsprojecten de inkomsten zijn gestegen.

Baten van particulieren	2020	Begroting 2020	2019
Nalatschappen	188.266	110.000	327.936
Donaties en giften	4.058.497	3.876.708	3.629.481
	4.246.763	3.986.708	3.957.417

Baten van bedrijven (11)

De ambitie ten aanzien van inkomsten uit bedrijven is niet gehaald doordat COVID-19 impact had op de ontmoetingsmogelijkheden. Desalniettemin zijn wij zeer content met de stijgende inkomsten vanuit bedrijven, ondanks de economische impact van COVID-19 op Nederland.

Baten van bedrijven	2020	Begroting 2020	2019
	329.468	347.000	258.971

Baten van overheden (12a)

Tearfund is lid van de Dutch Relief Alliance (DRA), een consortium van Nederlandse ontwikkelingshulporganisaties, dat met het Ministerie van Buitenlandse Zaken overeenkomsten afsluit voor projecten in crisisgebieden. Per overeenkomst treedt één van de leden op als penvoerder. Een deel van de projectgelden wordt op basis van een aantal criteria aan Tearfund toegekend. Het deel dat aan Tearfund wordt toegekend is mede afhankelijk van de kwaliteit en toegevoegde waarde van het netwerk dat Tearfund in het betreffende gebied heeft ten opzichte van de andere consortiumleden.

Baten van overheden	2020	Begroting 2020	2019
ICCO corporatie	138.697		84.352
Dutch Relief Alliance via Terres des Hommes voor Irak-IV	-10.541		
Dutch Relief Alliance via Oxfam voor Mozambique			560.520
Dutch Relief Alliance via Dorcas voor Innovatieproject 121 Malawi	-14.698		32.184
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Nigeria-V	-128.732		1.277.360
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Nigeria-VI	1.441.927		
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-IV	-3.543		16.600
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-V			872.134
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-VI	1.335.833		
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-Flood response			430.151
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-Covid 19 programme	528.605		
Dutch Relief Alliance via SOS Kinderdorpen voor Somalia Locust	481.069		
Dutch Relief Alliance via SOS Kinderdorpen voor Ethiopië Covid 19 programme	579.363		
Dutch Relief Alliance via Stichting Beheer Subsidiegelden DRA voor DRC innovatieproject			764.441
Dutch Relief Alliance via World Vision voor DRC-II	-19.534		922.986
Dutch Relief Alliance via World Vision voor DRC-III	875.768		
Dutch Relief Alliance via Oxfam Novib voor Bangladesh-II	-6.087		
Dutch Relief Alliance via CARE voor Sulawesi	-33.407		
	5.164.720	5.357.311	4.960.728

Van de volgende subsidiebaten is de subsidie nog niet definitief vastgesteld:

Dutch Relief Alliance via Oxfam voor Mozambique
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Nigeria-VI
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-V
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-VI
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-Flood response
Dutch Relief Alliance via Save The Children voor Zuid-Soedan-COVID-19 programme
Dutch Relief Alliance via SOS Kinderdorpen voor Somalia Locust
Dutch Relief Alliance via SOS Kinderdorpen voor Ethiopië COVID-19 programme
Dutch Relief Alliance via Stichting Beheer Subsidiegelden DRA voor DRC innovatieproject
Dutch Relief Alliance via World Vision voor DRC-III

Baten van overheden - subsidies (12b)

Deze -nog definitief vast te stellen- subsidies zijn verkregen in het kader van de diverse Coronasteunpakketten van de overheid. Het gaat hierbij om de NOW en de TVL. Tearfund kwam in aanmerking omdat er respectievelijk meer dan 20% en 30% omzetsderving plaats vond in de betreffende periode.

Baten van overheden - Subsidies	
NOW3.1	150.486
TVL	90.000
	240.486

Baten vanuit verbonden (internationale) organisaties (13)

Tearfund is een juridisch en economisch zelfstandige organisatie. Er is wel sprake van samenwerking met andere Tearfund-organisaties in Australië, België, Canada, Duitsland, Frankrijk, Ierland, Nieuw Zeeland, Engeland, Verenigde Staten en Zwitserland. Met Tearfund Engeland hebben wij een vergaand samenwerkingsovereenkomst.

	2020	Begroting 2020	2019
Tearfund familie	219.307	100.000	342.129

Baten vanuit andere organisaties zonder winststreven (14)

Tearfund werkt via diverse netwerken, zoals bijvoorbeeld Integral Alliance en EU-CORD, samen met andere internationale hulporganisaties. In 2020 was Tearfund via deze samenwerkingsverbanden minder de penvoerder voor gecoördineerde noodhulpacties. Van EO Metterdaad ontvangen we gelden voor structurele ontwikkelingsprojecten en noodhulpprojecten. Via het Christelijk Noodhulpcluster werken we samen met hulporganisaties ZOA, Woord en Daad, Red een Kind en Dorcas en EO Metterdaad.

	2020	Begroting 2020	2019
Andere (internationale) hulporganisaties	257.250	500.000	1.402.630
Kerken	525.889	582.000	504.767
Kerkelijke koepelorganisaties	56.520	88.000	95.246
Stichtingen	817.825	600.000	698.093
Overige non profit organisaties	5.114	10.000	11.731
	1.662.598	1.780.000	2.712.467

Baten als tegenprestatie voor producten en diensten (15)

Onder deze post valt alleen Happietaria: een pop-up restaurant waarmee studenten geld inzamelen voor een of meerdere projecten van Tearfund alsmede bewustwording creëren aangaande deze projecten. In 2020 heeft alleen Happietaria-Utrecht haar deuren kunnen openen, Nijmegen moest vroegtijdig sluiten. Door de lockdown hebben sommige Happietaria's creatieve mogelijkheden gezocht om toch opbrengsten te genereren.

	2020	Begroting 2020	2019
Bruto-omzet	113.168		470.188
Bijdrage partnerorganisaties	0		27.000
Inkoopkosten	-41.288		-125.854
Netto-omzet	71.880	220.000	371.334

Opbrengsten uit evenementen (16)

Ondanks het niet doorgaan van The Justice Conference, Opwekking, New Wine en andere evenementen zijn de inkomsten gestegen. Dit komt met name door de door Tearfund geïncorporeerde initiatieven Groene Kerken en Umoja.

	2020	Begroting 2020	2019
Opbrengsten uit evenementen	145.073	284.000	95.047
Overige vergoedingen	-	-	-
	145.073	284.000	95.047

Besteed aan statutaire doelstelling (17)

Op pagina 124 wordt de besteding aan de statutaire doelstelling geanalyseerd.

Wervingskosten (18)

Op pagina 124 worden de wervingskosten behandeld.

Kosten beheer en administratie (19)

Op pagina 124 wordt inzicht gegeven in de kostenstructuur en hoe onze bestedingen en de kosten voor werving, beheer & administratie gerelateerd zijn.

Financiële baten en lasten (20)

Tearfund belegt niet in risicodragende producten. In 2020 is Tearfund negatieve rente gaan betalen op saldi op onze bankrekeningen, wat niet begroot was.

	2020	Begroting 2020	2019
Bankkosten	-16.533	-10.000	-9.990
	-16.533	-10.000	-9.990

Kerncijfers

De bestedingsratio in 2020 is lager dan in 2019 mede door de verminderde bestedingen als gevolg van COVID-19. Tearfund hanteert een eigen norm van minimaal 85% en heeft in 2018-2020 88% gerealiseerd. De voortschrijdend gemiddelde bestedingsratio over drie jaar geeft een goed beeld van het beleid van Tearfund, waarbij ontvangen fondsen zoveel en zo snel mogelijk moeten worden besteed.

Tearfund hanteert intern een norm van maximaal 3% van de totale baten voor de kosten van beheer & administratie. In 2020 heeft Tearfund 3,5% gerealiseerd, wat vergelijkbaar is aan 2019. Gezien de strengere kwaliteitseisen voor ngo's zal de interne normering opnieuw bekeken worden. Zo zijn er in 2020 kosten gemaakt voor de hercertificering voor de EU, en dienen in 2021 en verder nieuwe kwaliteitstandaarden te worden geïmplementeerd. De kosten voor de werving van eigen baten liggen ruim onder de interne norm van 18%.

Batenstructuur Tearfund	Realisatie 2020	t.o.v. geworven baten	t.o.v. begroting	t.o.v. 2019	Begroting 2020	t.o.v. baten	Realisatie 2019	t.o.v. geworven baten
Baten van particulieren	4.246.763	36%	107%	107%	3.986.708	34%	3.957.417	32%
Baten van bedrijven	329.468	3%	95%	127%	347.000	3%	258.971	2%
Baten van overheden	5.405.206	45%	101%	109%	5.357.311	47%	4.960.727	41%
Baten van verbonden (internationale) organisaties	219.307	2%	-	64%	-	0%	342.129	3%
Baten van andere organisa- ties zonder winststreven	1.662.598	14%	88%	61%	1.880.000	16%	2.712.467	22%
Totaal van de geworven baten	11.863.342	100%	103%	97%	11.571.019	100%	12.231.711	100%
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en diensten (15)	71.880		33%	19%	220.000		371.334	
Opbrengsten uit evenementen (16)	145.073		51%	153%	284.000		95.047	
Totaal baten	12.080.295				12.075.019		12.698.092	

Kostenstructuur Tearfund	Realisatie 2020	t.o.v. Totaal	t.o.v. Begroting	t.o.v. 2019	Begroting 2020	Realisatie 2019
Besteed aan doelstelling	10.339.269	87,2%	86%	91%	11.989.718	104%
Kosten werving baten	763.312	6,4%	92%	93%	832.645	7%
Kosten beheer en administratie	430.119	3,6%	112%	102%	384.687	3,3%
	11.532.700	97%	87%	91%	13.207.050	114%
			87%	91%	13.207.050	114%
					12.668.091	104%

Ratio's	Interne norm	Interne norm
Besteed aan doelstelling t.o.v. baten	86%	90%
Voortschrijdend gemiddel- de over drie jaar	88% > 85%	87% > 85%
Besteed aan doelstelling t.o.v. lasten	90%	90%
Kosten werving baten t.o.v. som van de geworven baten	6% < 18%	7% < 18%
Kosten beheer en administratie t.o.v. baten	3,6% < 3%	3,3% < 2,5%
Aantal fte's gemiddeld	34,3	29,2

Totaal aan bijdragen

Het totaal aan bijdragen van € 7.906.424 wordt in onderstaande tabel verbijzonderd naar thema.

Thema's	Latijns- Amerika	Midden- Oosten	Azië	Oost- & Centraal Afrika	Zuidelijk & Oost-Afrika	Overig	Totaal
Sociale voorzieningen	47.686	0	351.615	172.538	380.674		952.513 12,0%
Levensonderhoud	86.000	0	183.743	264.556	443.300		977.600 12,4%
Humanitaire hulp	91.500	515.441	279.092	4.897.889	69.146	0	5.853.068 74,0%
Overig	0	0	0	0	0	123.243	123.243 1,6%
Totaal projecten	225.186	515.441	814.450	5.334.983	893.120	123.243	7.906.424

Personeelskosten

De totale personeelskosten van 2020 waren onder de begroting en lager dan vorig jaar. Het aantal Fte's bedroeg in 2020 gemiddeld 34,3 (2019: 29,2), begroot was 30,1. Dat is een stijging en is terug te zien in de loonkosten en de daaraan gekoppelde sociale lasten en pensioenpremies. Tegelijkertijd werden er fors minder kosten gemaakt door een bewuste bezuiniging op deskundigheidsbevordering, minder inhuur van ZZP-ers en door het wegvallen van reiskosten woon-werk en reiskosten naar partners. Daarnaast is er substantieel meer doorberekend aan partners.

	Realisatie 2020	t.o.v. Totaal	t.o.v. Begroting	t.o.v. 2019	Begroting 2020	Realisatie 2019
Loonkosten	1.735.166	80%	114%	116%	1.528.114	1.492.112
Sociale lasten	325.094	15%	114%	123%	284.406	264.558
Pensioenpremies	91.997	4%	115%	121%	80.000	75.797
Reiskosten woon/werk	19.592	1%	44%	36%	45.000	54.805
Diverse personeelskosten	121.909	6%	70%	41%	174.600	298.599
Deskundigheidsbevordering	17.060	1%	34%	30%	50.000	56.340
Reiskosten Nederland	3.814	0%	38%	41%	10.000	9.415
Reiskosten buiten Nederland	16.716	1%	22%	20%	75.000	83.150
Doorberekende kosten	-172.105	-8%	315%	409%	-54.600	-42.093
Totale personeelskosten	2.159.243	100%	98%	94%	2.192.520	2.292.683

De doorberekende kosten hebben onder meer betrekking op personeelskosten en organisatiekosten met betrekking tot de inzet van Tearfundmedewerkers en -middelen voor Tearfund Engeland, Dutch Relief Alliance, Micha Nederland, Groene Kerken en Umoja.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die invloed hebben op de jaarrekening 2020.

Bezoldiging directie

Naam	M.M.van Bergeijk
Functie	Bestuurder
Dienstverband	
Aard	Arbeidsovereenkomst bepaalde tijd
Uren (voltijds werkweek)	40
Parttime percentage	100 %
Periode	Geheel 2020
Bezoldiging (in euro's)	
Bruto salaris	62.429
Vakantiegeld	4.994
Eindejaarsuitkering	3.441
	70.864
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	6.306
Totaal overige lasten en vergoedingen	83
Totaal bezoldiging 2020	77.253
Totaal bezoldiging vorig jaar	6.289

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning gebruiken we de eigen arbeidsvoorwaarden van Tearfund.

De salarisschalen zijn, net als die van andere personeelsleden, afgeleid van de BBRA (1). Ook de functies binnen de directie worden via het FUWASYS (2) beoordeeld.

De leden van de Raad van Toezicht voeren hun activiteiten onbezoldigd uit. NB in 2019 werd de directie interim door twee vaste medewerkers ingevuld. Per 1 december 2019 is de huidige directeur in dienst gekomen bij Tearfund.

- 1 Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren
- 2 Het functiewaarderingssysteem van de overheid.

Toelichting

Goede doelen moeten verantwoording afleggen aan hun donateurs en de maatschappij over de besteding van de inkomsten. Eenduidige regels maken goede doelen transparant en verplichten tot een goede toelichting op de werkwijze en verantwoording van resultaten. Hiervoor is in de afgelopen jaren een systeem van toezicht en verantwoording ontstaan, gebaseerd op zelfregulering. Zelfregulering betekent dat goede doelen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een inzichtelijke werkwijze en functioneren. Sinds 1 januari 2016 is er een Erkenningsregeling Goede Doelen met nieuwe normen en gemoderniseerd toezicht. De meeste codes en richtlijnen van Goede Doelen Nederland zijn opgenomen in de normen van de Erkenningsregeling. Eén van die regelingen is 'Regeling beloning directeuren van goede doelen.'

De brancheorganisatie Goede Doelen Nederland heeft een maximum vastgesteld voor de beloning van directieleden bij goede doelen. De beloning van de directie wordt berekend op basis van de index BSD (Basis Score voor Directiefuncties). De functie van onze directeur is gebaseerd op 365 BSD punten, Schaal F en de beloning blijft daarmee onder de norm van de Wet Normering Topinkomens.¹ Het bij deze schaal behorende maximum salaris bedraagt € 99.828.

Meerjarenoverzicht

	Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020	Begroting 2021
BATEN				
Baten uit eigen fondsenwerving	5.868.353	5.613.708	6.200.886	5.592.500
Baten uit gezamenlijke acties	221.219	50.000		50.000
Baten uit acties van derden	1.181.411	550.000	257.250	500.000
Subsidies van overheden	4.960.727	5.357.311	5.164.720	5.200.000
Rentebaten				
Overige baten	466.381	504.000	457.439	55.000
Som der baten	12.698.092	12.075.019	12.080.295	11.397.500
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen	11.510.485	11.979.718	10.339.269	10.835.801
Werving baten	734.174	832.645	763.312	776.993
Beheer en administratie				
Directie en administratie	423.432	384.687	430.119	449.536
Financiële baten en lasten				
	9.990	10.000	16.533	20.000
				50.000
Som der lasten	12.678.081	13.207.050	11.549.233	12.132.330
RESULTAAT	20.010	-1.132.031	531.062	-734.830
Resultaat verdeling				
Mutatie bestemmingsfondsen	-72.269	-1.132.031	210.203	-604.670
Mutatie bestemmingsreserve	45.000		-45.000	
Mutatie bestemmingsreserve Groene Kerken			8.180	
Toevoeging/onttrekking aan continuïteitsreserve	47.279		357.679	-130.160
	20.010	-1.132.031	531.062	-734.830

Toelichting

Voor de vergelijkbaarheid met voorgaande jaren zijn de inkomsten en werving baten nog volgens de voorgaande Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 gepresenteerd. In 2020 zijn op de fondsenwerving en subsidies van overheden meer inkomsten behaald dan in 2019, tegenover een daling van acties van derden, met name EO-Metterdaad, welke in 2019 uniek hoog waren.

Ondertekening jaarrekening

mei 2021, Utrecht

Directeur-bestuurder:
M.M. van Bergeijk

Raad van Toezicht:
Drs. A.M.L. Buwalda- van Diepen
Mr. D.G.M. Ceder
Ir. drs. O.C. van Dijk
Dr. L.T. van den Dool
Ds. G.A. van Heek
Drs. E.C. Jansen
Drs. L.C. van der Kieft
Drs. J.C. Valkenburg
Drs. M. Wiltjer

Stichting Tearfund Nederland
Joseph Haydnlaan 2a
3533 AE UTRECHT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting Tearfund Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Tearfund Nederland te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening (pagina 110 tot en met pagina 129) een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Tearfund Nederland per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020 met een balanstotaal van € 4.896.367;
2. de staat van baten en lasten over 2020 met een resultaat van € 531.062 (overschot); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Tearfund Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Correspondentie
Postbus 327
3360 AH
Slidrecht

0172 - 750 175
info@withaccountants.nl
www.withaccountants.nl
@withaccountants

IBAN NL71 INGB 0667 8301 62
KvK 28112484

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag (pagina 7 tot en met pagina 109);

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 'Fondsenwervende organisaties' vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 19 mei 2021.

WIT^h accountants B.V.
A.M. Tromp MSc RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2020 van Stichting Tearfund Nederland

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Colofon

T 030 696 9600 **E** info@tearfund.nl
I www.tearfund.nl
IBAN NL32 ABNA 0501 0303 01

twitter.com/tearfundnl
facebook.com/tearfundnl
youtube.nl/tearfundnl
instagram.com/tearfundnl
linkedin.com/company/tearfund-netherlands

Ontwerp en realisatie

Yvonne Oostrijk en Erla van der Pauw
(IN VORM)

Teksten

Tearfund, Maarten Nota en Marina de Haan

Tekstcorrectie

Robert-Jan van den Hoorn (FRIPS.nl)

Fotografie

Tearfund, Charlotte van Egmond, Eljee,
Shutterstock, Niek Stam, Ruben Timman en
WR Fotografie

Met dank aan

EO Metterdaad en Dutch Relief Alliance

